

ADINA DUMITRESCU

Ieșirea din timpul nevăstuicilor

*continuarea romanului
Aripa frântă*

2010 - 2012

ADINA DUMITRESCU

IEȘIREA DIN TIMPUL NEVĂSTUICILOR

Roman

Scris în 2012, continuare a romanului „Aripa frântă”-premiat la Concursul Național de Proză „Alexandru Odobescu”, Călărași, Ediția a XXX-a, 2010.

**PDF publicat în Cultura Ars Mundi (on line) www.culturaarsmundi.ro, 23 05 15
© INTOL PRESS**

**EDITURA INTOL PRESS
RÂMNICU VÂLCEA 2015
ISBN 978-606-8701-02-8**

IEȘIREA DIN TIMPUL NEVĂSTUICILOR

(Continuarea romanului Aripa frântă)

Motto

...apoi
precum după o spovedanie
ne oferă sufletul arcuit peste timp
recunoștință nerecunoștinței
lacrimă șlefuită îndelung de durere
monument închinat fericirii...
O lacrimă șlefuită

Dan Tudor Calotescu

1

De câte ori intru în biroul etajului am senzația că mă aflu pe alte tărâmurii, că tot ce s-a lucrat aici vine din trecutul ce trebuie mereu acoperit să nu-și descopere țepii. Parcă mă cheamă cineva, camera asta mă atrage ca un magnet. Merg călcând în vârful picioarelor, să nu fac zgomot. Deci e ceva special... Să iau o cârpă de praf! Nu-i nevoie, nu-i nici un praf pe nicăieri! L-am tot șters cu fustele mele... Ați observat? Când vrei să fii singur cu tine sau când trebuie să iei o decizie, cel mai bine gândești undeva într-un loc apropiat, undeva unde odată te-ai simțit bine... M-am simțit, m-am simțit! Atunci! Când eram toți. Acum... Câte cărți! Cum de a putut Wil să care după el din America până-n Uganda și apoi în Polonia atâtea cărți? Și toate teancurile lor de scrisori și manuscrise?... Mereu mi-am promis să mă apuc serios de treabă și să le pun în ordine! Parcă numai de asta e vorba... Văd eu că mă atrag ca un magnet, degeaba o tot dau întoarsă, recunosc, mă bate gândul să continui ce au început ei ... Dar o fi doar acesta mobilul rămânerii mele tot mai des în singurătate? Sau acum nu vreau intenționat să îngreunez clipele pe care le petrec alături de Vla? Nu, el nu zice nimic, asta e, că nu zice nimic! Dar nimic nu mai e așa cum a fost! Unde sunt zilele în care colindam fără griji și fără să ne trimitem priviri pe ascuns unul altuia ca la o veșnică verificare? Unde naiba s-au dus hohotele de râs și jocurile trăsnete pe care le inventa Maryk? Răsuna toată pădurea, pe cuvântul meu, parcă și acum aud ecoul mirărilor lui! Se mira de tot ce găsea nou, de toate păsările pădurii, să nu mai vorbim de când găsea câte o ciupercă pestriță... Adevărul e că mai făceam și pe vitejii, ani de zile am acoperit zgomotul surd al pădurii cu chicotelile noastre doar ca să ne demonstrăm că nu ne mai e frică de ce s-a petrecut în acea zi blestemată... Dar ce frică am purtat după noi! Nu spaimă de pădure, nu, nu de pădure, ci de oamenii din mașinile ce-au străbătut șoseaua pădurii... Să-ți fie frică de oameni... cine-a mai pomenit? Uite că s-a pomenit! Mi-e o frică de oameni, de mor! Și tocmai noi, vitejii pădurii, am fost la un pas să dăm chix... Puteau să ne despartă oamenii! O, bieții de ei, săraca Natașa, bunul meu Wil... tocmai ei! Tocmai ei, cei mai prietenoși și mai buni oameni... Cu toată lumea! Erau buni cu absolut toată lumea. Cum

să li se întâmple tocmai lor? Nu cred pentru nimic în lume că a fost un simplu accident. Doar îmi aduc aminte, ce, mai eram un copil? Îi și văd cum mergeau pe marginea șoselei cu mine la mijloc... Mă mai ridicau din când în când de brațe, dar când a venit bolidul spre noi, mergeam pe jos pe lângă ei. Doar când s-a apropiat cu viteză m-a ridicat Wil deasupra capului să mă apere! Vorbeau... Și a intrat drept în noi! Nimeni pe șosea, nu tu polei, nu tu mângă... O și văd pe mama cum a întins mâna, parcă voia să oprească botul mașinii, iar Wil a sărit în spatele ei s-o prindă, probabil de gulerul gecii.. Apoi a făcut o întoarcere ca la artele marțiale și m-a ridicat în brațe, deasupra capetelor lor... Dar gata!!! Gata, am spus! Ajunge cu vâicăreala, că iar ajung să plec de aici fără măcar să pun la loc două hârtii!

Prin ferestre vine din ce în ce mai puțină lumină. Kuga obosită privește în gol scândurile cerate ale planșeului. Până și gândurile îi căpătă o nuanță de ascundere, de acoperire, se tot prefăce că a trecut cu bine peste totul, dar nu-i așa! Este un colț undeva ascuns chiar și de ea însăși... Nu vrea să se apropie prea mult de el... Ar vrea și n-ar vrea... Treptat îi pătrunde în nări miros de cetină proaspătă împletit cu fum de grătar. Se ridică încet de la biroul de scris, închide laptopul și privește teancul de coli sortate pe date. Frânturi de sunete de altădată, de voci ca șoptele abia auzite, ca ecourile aproape pierdute, mirosuri împletite cu culori estompate vin înspre ea ca fumul, ca voalul, o înlănțuie și o fac imobilă... Parcă scârțâie podeaua scărilor... urcă încet cineva... „Kuga, dar vino o dată la masă, degeaba te tot dai pe lângă calculator, nu e de tine, ești prea mică, indiferent de ce spune Wil ... Wil, ia-o pe Kuga de-o aripă și vino cu ea jos!” Vocile prind contur, se succed, Kuga intră în sarabanda amintirilor și orele trec.....

- Nu știam unde ești! Începusem să ne facem griji... A fost și Ryk pe la mine... Te-am căutat amândoi... Măine mă duc cu el să vadă un ATV la Katowice. Vrea să își vândă NF-ul, cică e prea mic. Acum îi trebuie unul cu două locuri. Știi tu cumva, ceva? A apărut cineva la orizont, sau vreți să scăpați voi de mine? Tipul la care merge are un Linhai 300. Două locuri... mda, așa mai merge, cu toate că n-am văzut nici unul, dar dacă aș fi în locul lui aș lua o mașină de teren ca lumea, un „offroader” cu suspensiile ca elasticul... un Passat, ceva... Mergi și tu cu noi? Vla vorbește ca o mitralieră, păcănește cuvintele, parcă a și uitat tiradele din anii trecuți când era socotit oratorul grupului. Avea o aplecare spre a vorbi cu o intonație deosebită, parcă ar fi fost plin de emfază. Acum păcănește în rafale, scurt și de multe ori fără să poată menține același ton, scoțând sunete când înalte, când joase, lucru nefiresc pentru el. Parcă biciuiește urechile Kugăi și totuși privește pierdut în jos, se uită ca și când ar da o atenție deosebită podelei de brad sau de parcă ar număra striurile lemnului. – *Nebun de legat! Auzi, poate știu eu ceva, asta o să-l piardă, faptul că e mereu bănuitor...*

- Nu pot, de mâine vreau să mă apuc serios de lucru, mi-am promis că voi citi tot studiul la care lucra Wil, măcar vara asta să-l termin. În mare știu despre ce este vorba, dar probabil nu mă atrage prea mult tema. Altfel era terminat de mult... dar mi-am propus și trebuie să mă țin de cuvânt! Nu am de ce să nu-mi țin propriile promisiuni!... Kuga lungește cuvintele stânjenită. – Of, greu e, își spune în gând, greu sunt de citit oamenii!

- Da, dar nu văd rostul! Dacă tu singură recunoști că nu te atrage prea mult, atunci de ce trebuie musai să-l faci? Nu este cumva un pretext ca să rămâi mereu singură?

- Pretext, nepretext, nu merg! Și dacă ai să mă bați mult la cap voi rămâne aici să lucrez! Mă mut aici, la mine acasă. Și așa trebuie să mă obișnuiesc o dată! Kuga trece pe lângă el și-l așteaptă în ușă. Încuie și pășesc spre casa de alături fără o vorbă, Vla de frică să n-o supere prea tare, ea, având deja certitudinea că între ei a intervenit ceva... ceva ce nu trebuia să intervină! Nu acum și nu între ei!

..... Echipetele de salvare au venit repede, la puțin timp după primele apeluri. Trupurile celor doi au fost acoperite și Kuga a fost suită într-o mașină și dusă la Zacobane. Apoi un avion a transportat-o la Varșovia. Luni de zile cei doi prieteni au tot așteptat să apară pe alee și să pornească împreună pe potecile pădurii. Părinții lui Vla plecau o dată la două săptămâni și vizitau copila, apoi dădeau lămuriri lapidare celor doi de acasă, care îi așteptau oricât de târziu ajungeau înapoi. Să-i fi văzut pe Ryk și pe Vla cum stăteau pe canapeaua din camera Irmei și cum așteptau veștile... de multe ori îi găseau adormiți unul în brațele altuia. Recuperarea a durat mult, dar până la urmă a ieșit bine. Kuga era complet vindecată. Numai că au început greutățile cu oficialitățile poloneze. Trebuia ca aceasta să fie luată în îngrijirea statului, iar formalitățile de înfiere durau mult. Nu era bine ca Kuga să intre iar într-o colectivitate pe care n-o cunoștea... era deja mult

prea traumatizată. Dar noroc că încă sunt mulți oameni simțitori! A fost adusă acasă și a crescut lângă Vla ca și când era sora acestuia. Au fost la școală în aceeași clasă, cu toate că ea era mai mare. Pierduse doi ani în Uganda când s-a îmbolnăvit de plămâni. Noroc cu Misiunea, dar și mai mare noroc cu dragostea primită de la Natașa și Wil. Și-ar imagina cineva privind-o că a trecut prin atâtea? Era o mândrețe de fată cu trăsături de mulatră, de unde le-o fi moștenit nu știe nimeni și avea o osatură atât de delicată că părea fragilă, serafică. Dar nu era fragilă de loc ... Avea o robustețe sufletească pe care o căpătase în urma traumelor care o făceau nu numai să fie rezervată în răspunsuri și matură înainte de vreme, dar multora le părea chiar semeață. Minte îi era mai sprintenă decât a colegelor ei, numai interiorul îi era extrem de simțitor, era prea sensibilă, mult prea sensibilă, prea bună, nu semăna cu nimeni de vârsta ei, iar carapacea, fațada, îi dădeau aerul de mândrie veșnic lezată.

II

Ar fi trebuit să fie veseli... Mașina torcea fără cusur pe drumul în serpentină, șoseaua era aproape goală, printre frunzișul rămas razele soarelui aduceau o lumină caldă și sprintară cum rar se întâmplă toamna târziu. De pe pante se vedeau bine tulpinile de esențe amestecate. Până aproape de creste predomina verdele molizilor cu vârfurile ca niște sulite îndreptate spre cer. Era un verde compact încadrat într-o linie sinuoasă dispusă pe cenușiul creștelor. Acestea păreau când aproape albe, când fumurii, când brăzdate de negrul crevaselor făcute de drumul torentelor. Cu cât coborau cenușiul dispărea, luându-i locul un verzui-oliv cu multe pete de maro. Rar, ca niște flăcări, cireșii sălbatici își arătau splendoarea parcă vrând să răzbune vara cu fructele coapte – bobitele mici și negre ascunse de regulă după frunze. Din unele coșuri ieșeau leneș firicele anemice de fum care încropeau aerul vreunui birou sau living. Din multe curți de la marginea drumului veneau trombe de fum, semn că s-au pus în funcție ultimele grătare din anul acela. Priveliștea stațiunilor de munte era panoramică, aproape nefiresc colorată, ca-n filmele 3D, era mângâiată de soare, aceasta se sublima într-un fluid ce-ți pătrundea fără să vrei în suflet, iar sufletul răspundea-n reverie. Au mers mult în tăcere.

- Nu puteai să găsești ceva mai aproape? Cred că-ți dai seama că nici nu avem cum să ajungem în seara asta acasă. Dacă or mai fi și probe pe serpentine și tocmeli, acte, marafeturi, s-a zis cu ziua! Va trebui să-mi sun părinții și pe Kuga, să nu-și facă griji! Vla părea mofluz, neliniștit, nu-și găsea locul.

- Adică pe Kuga, nu părinții... Sun-o, ce mai aștepți?

- Te supără cumva? Uite ce, bine că suntem numai noi doi, putem să vorbim ca între bărbați...

- Gata cu gura, că ești prost – se repezi Ryk – ce, mă crezi papă-lapte? Mai era cumva nevoie de tine dacă lucrurile stăteau așa? Simt pentru fătucă exact ce-am simțit până acum, nimic în plus, nimic în minus sau transformat. Numai cu tine s-au schimbat lucrurile, se vede și din avion și nu mai fă pe fata mare îndrăgostită că nu-ți stă bine deloc. Ești! Ești îndrăgostit! Foarte bine, felicitările mele, dar cam dramatizezi! Ca între bărbați spuneai? Mă faci să râd! Stăm, bine înțeles că stăm noaptea asta, din două motive: primul e că sunt toată ziua nervos când îi văd pe ai mei cu toate ifosele lor. Nu îi mai suport, înțelegi? Nu le mai suport mofturile, fițele, poate mă vei judeca greșit, nu ți-am vorbit niciodată de asta, dar veșnica lor bunăstare, când ascunderea de lume, când buuumurile excursiilor sau seratelor răsunătoare, nu mă fac decât să devin cel mai de stânga băiat din colegiu! Știm cu toții cum s-au îmbogățit și uite că nu fac nimic de care să fiu mândru. De-asta nici nu vreau decât un ATV ca lumea cu două locuri, suntem acum în mașina asta că nu am încotro, trebuie să ajungem acolo, dar uite-te la mine, cum termin cu învățatul, cum am plecat! Voluntar, glob-troteur, cerșetor, numai să nu fiu aici și să nu le văd pe toate cum se îndreaptă spre mine numai dacă îmi pun în gând! Poți să crezi ce vrei! M-am săturat să tot fiu șters la fund cu hârtie satinată... Nu ne potrivim domnule, ca și când n-am fi o familie...

- Aud asta pentru prima oară! Chiar mi se părea că te simți foarte bine în rolul prințului... Ridici un deget și nici nu mai este nevoie să deschizi gura. Dar ce-ți veni? Te-ai certat cu ei, ai vreun motiv de

supărare? Până azi toată lumea era a ta... Chiar te-am invidiat uneori, nu, nu din cauza banilor, dar prea îți mergeau toate din plin!

- Păi cam asta-i problema! Vreau, nu vreau, trebuie să fac față și nu oricum. Numai că lucrul ăsta te mănâncă pe dinăuntru și treptat nu numai că-ți taie cheful de viață, dar te sperie viitorul... Și dacă nu mai pot să mă prefac? Și dacă vreau să depun armele și văd dintr-o dată că nu mai am ce depune?

- Față de ei cum te porți?

- Nu mă port! În nici un fel! Ei știu asta, dar nici nu fac nimic să îndrepte lucrurile... Îi mai aud bodogănind că-mi vor trece fumurile, că mă voi coace, bla, bla, bla! Auzi: mă voi coace... ca și când acum sunt un căcăcios de rebel!

- De când porți povara? În Vla pătrundea treptat tristețea, nu știa ce și cum să întrebe, erau totuși părinții prietenului lui cel mai bun, iar față de el s-au purtat toată vremea ca lumea. E drept, observase și el un anumit aer de parvenitism, de emfază, dar n-a stat niciodată să îi analizeze.

- De când am simțit că mi-e rușine cu ei! N-o să crezi... O știi pe „Woody”, învățătoarea de teama căreia tremurau toți... Ei bine, în clasa I am găsit în baie niște boieli de-ale mamei. Mi-am făcut unghiile cu o ojă roșie, țipătoare..

- Ojă? Ce vorbă e asta?

- Ojă, ojă! M-am spoit cum fac unii copii când n-au de lucru. Dimineața m-am dus la școală. La început nu știam cum să-mi mai ascund mâinile să nu mă vadă. M-a pus să citesc. Îți dai seama că nu puteam ține cartea cu dinții. Woody mi le-a văzut, dar... nicio reacție! M-am așezat și m-am gândit, înseamnă că nu m-a văzut, cu toate că o anumită bănuială pune stăpânire pe mine. Mi-am pus ambele mâini pe pupitru, cu unghiile înroșite spre ea. Nimic! Când a trecut printre rânduri am început să bat sarabanda cu degetele, doar, doar o să le vadă. Crezi că nu le-a văzut? Le-a văzut, dar mi-am dat seama atunci că eu aveam un regim special și nicidecum din cauza meritelor mele. Din cauza lor și a relației de subordonare a învățătoarei în fața banilor. Dar se vedea și din modul cum aceasta îi privea, din cadourile „subțiri” pe care le primea de la ei. Mi-a fost atunci rușine pentru prima dată cu părinții mei.

- Da, dar înseamnă că ești la fel ca ei. Pe de o parte te plângi și pe cealaltă accepți o viață fără griji, accepți ca și când ți s-ar cuveni tot ce-ți pun la dispoziție.

- Bineînțeles că accept! Sunt doar cea mai bună și cea mai cinstită afacere a lor! Termin colegiul și plec. Fac pe dracu în patru și le plătesc până la ultimul sfanț, trăiesc așa cum vreau și cum trebuie!

- Chestia cu „cum trebuie” e discutabilă... Mai degrabă trăiește fiecare cum crede de cuviință. Dar să știi un lucru: în privința asta, ai mei sunt „jos pălăria!”

- Știi și fac mereu comparații... Crezi că nu știi? Și părinții Kugăi au fost la fel, păcat că nu toată lumea poate să fie cum au fost ei, păcat că intențiile prea bune i-au dus la pieire! Ryk a tăcut o vreme. Pe șosea apăruseră primele case din Katowice, trecură Oderul și se încadrară spre partea de vest a orașului. Ryk formă numărul dealerului și începu să caute adresa.

Până la urmă din Linhai 300 Aniversar trecură la un Big Hummer de două locuri. Linhaiul se dăduse cu puțin timp înainte sau negustorul din tip reacționează mai devreme decât omul de onoare. Orice s-ar spune mirosul banilor pătrunde repede în nări, mai ales în cele hămesite. Vla era un simplu spectator, pentru el un ATV era tot un ATV, indiferent că e ultimul tip și indiferent ce fel de licență are. Era oricum o cheltuială pe care el nu și-ar fi putut-o permite, cel puțin nu acum, nu în timpurile astea și nu înainte de a fi pe banii lui. Era un tip modest, de treabă, numai că acum era răvășit... pe de o parte nu știa cum să se poarte cu menajamente față de Ryk, pe de alta era îndrăgostit până peste cap de Kuga. Era supărat pe el... Cum naiba de i se întâmplase? Își dădea seama că putea pierde în orice moment prietenia ei, dar nici nu avea tăria să se poarte astfel încât nimic nu s-a întâmplat. Pipăia marginile mobilului din buzunarul gecii și cu greu se stăpânea să n-o sune pe fată. Până la urmă se depărtă și găsi un subterfugiu: își sună părinții să îi anunțe că în noaptea asta nu au cum să se întoarcă în Stara Bystra, că rămân peste noapte într-un motel în care Ryk făcuse rezervarea, dar nu putu să se abțină și întrebă de Kuga. Nu, nu se întorsese, era tot la casa ei din apropiere, se vedea lumina aprinsă la fereastra biroului de la etaj. Probabil s-a apucat de treaba pe care a tot amânat-o.

- Nu mă întrebi care-i al doilea lucru pentru care nu ne întoarcem acasă în seara asta? Ryk îl pocni peste spate și când Vla se întoarce îi văzu fața lui de totdeauna, vesel, pus pe farse. „Măi să fie! Parcă suntem la carnavalul din Frisco... Veneția mă lasă rece... O mască râde și una plânge! Era Ryk cel din toate zilele. E bineee! Înseamnă că mai are resurse și asta nu poate decât să mă bucure!”

- Ba chiar voiam să te întreb, varsă!

- Treceam prin față pe la Mega- Club, săltăm două puicuțe, nu te speria, sunt colegele mele, niște fete ca bomboanele, ai să vezi! Nu zboară nimic, nicio parașută, sunt două camarade puse și ele pe distracție, ai să te convingi. Plecăm cu ele la un disco nou ce s-a făcut aproape de cupola stadionului. N-am fost nici eu, dar mi-au povestit ele, cică e mor-taaa! ATV-ul sosește acasă luni, tocmai când noi suntem deja plecați la cursuri. Sper să nu-l refuze babacii sub motiv de „jucărie”!

III

Este sfârșit de toamnă, dar marginile ferestrelor par bordate cu auriul strălucitor al zilelor verii. Kuga deschide cu greu pleoapele. În dimineața asta simte nevoia să stea mai mult în pat, dar lumina n-o lasă. Se întoarce cu fața la perete, încearcă să găsească un gând, indiferent ce, s-o facă să moțăie, apoi să adoarmă din nou. O liniște aproape dureroasă învăluie camera. Ciulește urechile... nimic! Toată casa e cufundată în tăcere, lucru aproape neobișnuit pentru o sâmbătă-dimineța spre prânz, după unde și cum e poziționat soarele. Își privește ceasul. E ora zece? Măi, să fie! Și niciun zgomot în casă? Nicio tigaie mutată pe gresia blatului de lucru, niciun aparat de mestecat, tocat sau râșnit în priză? Își aduse aminte că Vla îi spusese de o plecare cu Ryk, da, da, probabil plecase, dar unde erau ceilalți din casă? Doar cei doi părinți adoptivi nu plecau niciodată când ei veneau de la colegiu, iar bucătăria nu era numai locul unde se pregătea masa, ci și sala lor de întrunire la o cafea, la un ceai, la o palavră despre săptămâna ce tocmai trecuse, despre cea care urmează. A sărit din pat și a intrat în baie, apoi a coborât târșindu-și papucii în bucătărie. Pe masa lungă stau wafele ei preferate acoperite cu un șervet, ceainicul, cafetiera și toate cele, iar lângă ele e un bilet sprijinit de ceașca goală. „Nu te speria, suntem plecați la Cracovia, n-am avut cum să te anunțăm aseară, am aflat și noi de plecare târziu și n-am vrut să te deranjăm. Ca să vezi: Yany este nevoit să meargă la biblioteca de acolo, este invitat să scrie un eseu „Casele reunite” care va fi citit la o întrunire de la ambasada Belgiei din Varșovia. Nu-i ceva nesperat? E ca o recunoaștere a talentului său după atâția ani! Îți imaginezi, nu-și mai încape în piele de fericire, aproape a plâns aseară când a primit telefonul. Nu stăm mult, luăm materialul și venim acasă ca să poată el să studieze. Nici nu avea habar că Br. Komorowski se trage dintr-o familie de nobili polonezi înrudită cu soția prințului Phillippe, Matilda... Ai tot ce-ți trebuie în frigider. Ne vedem după-amiază. A. și Y.” Kuga stă cu scrisoarea în mână. Nu-i un bilet oarecare, un anunț. E ca o descărcare, ca un plin de fericire ce trebuie împărtășită, e ca o scrisoare ce aștepta de mult să fie scrisă și trimisă. Zâmbește, trage aer în piept și iar zâmbește... De aproape zece ani Yany e pe linia moartă, cu toate că are un talent literar indiscutabil. După un roman editat cu trudă au urmat ani lungi de voluntariat pentru reviste culturale ce nu i-au adus niciodată nici măcar banii de pâine. Nu era numai talentat, dar și citea mult, era ceea ce se cheamă un om de cultură. Integru, prezent prin stilul lui modern de scriere, dar fără să aibă acea veleitate fără de care astăzi nu poți răzbate în lumea literară – nu știa datul din coate, nu deranja pe alții, nu participa la tipul acela de reuniuni de primiri și dări de diplome, nu se împăuna... Era un bărbat la locul lui, modest și timid. Rămăsese timidul începutului de secol 21, care nu este nefericit, din contră, păstrează pe față și-n suflet întreaga fericire a creației. Dar cine să-i cunoască toate cotloanele interioare? Kuga se bucură pentru el, se întinde cu mâinile ridicate, le îndoaie pe acestea din coate și iar le ridică, face cercuri strigând ca la spectacolele reușite, yuppptiii!... Bate singură din palme și se repede la MP3-ul primit de ziua ei de la Ryk. Era un Cowon S9 Titanium cu care se mândrea nevoie mare, apăsă pe el și umblă la sonor. Se auzi U2 Magnificent pe care îl ascultase zilele trecute, dar sonoritatea accentuată marchează acum momentul de triumf al lui Yany. Ar fi dansat singură, dar o poftă nebună de mâncare o duce spre frigider. Își amintește de promisiunea făcută sieși cu o seară înainte și face tartine pe care le înghesuie într-o pungă. Pune două

lingurițe de cafea pe un șervețel de hârtie, trage puloverul peste cap și încuie ușa. Ajunge în fugă la „casa ei” și urcă scările spre birou. Începe să o cam strângă frigul, dar nu poate da drumul la centrală. Aceasta era scoasă de mult din funcțiune și trebuiau făcute verificări, poate reparații, așa că trage după ea firul unui calorifer mic electric. Începe să se încălzească și așează caloriferul în dreptul ușii închise. Privește maldărul de hârtii care fuseseră puse de-a valma după accident. „Ei, când trăia Wil acestea erau în ordine! Și ce ordine! Cine și ce-o fi căutat în ele?” Nu știe de unde să înceapă și triază pe date. Colile stau în jurul ei pe covor ca o corolă mare albă, pătată de punctele negre ale literelor trase la imprimantă. În mijlocul teancului ce așteaptă încă pe bibliotecă, vede o pauză, un spațiu ce marchează un teanc mic în dimensiuni, dar gros. Bagă degetele până ajunge la el și trage în afară un caiet. „Un caiet? Dar ce caiet e acesta?” Are copertile cu marginile întoarse, e vechi, mic și simplu, din hârtie ieftină, iar pe prima copertă sunt trasate trei linii subțiri albastre într-un chenar. Pe ultima linie scrie Nicolita... „Nicolita... Ce-o însemna Nicolita?” Părea un nume pe care ea nu-l mai auzise. Deschide prima pagină. Un scris mic, tremurat, o dată calendaristică... 20 septembrie 199... „Ce limbă e asta?” Își amintește vag de discuțiile între Natașa și Wil despre o țară necunoscută, România, o țară săracă, lăsată în urmă de ea aparent fără regrete și suferință. „Oare Natașa se născuse în țara aceea? Sau doar o vizitase? Dar cine e Nicolita?” Caută să citească. O limbă necunoscută prinsă în litere mici, scrise cu pixul. E scrisul Natașei. „E un jurnal. Am dreptul să îl citesc? Cum să nu am? Doar este vorba de mama mea... Dar CUM să-l citesc? Nu am cum să-l citesc... Cine să mi-l traducă? Nu are cine! Nici n-aș lăsa pe nimeni să-și bage nasul! E doar caietul ei și al meu!” Kuga răsfoiește caietul. „Am dreptul să citesc, își tot repetă, e doar mama mea, e cea despre al cărui trecut știu atât de puțin... vreau să știu și trebuie să știu, trebuie să îi cunosc toate gândurile, toată fibra, trebuie să mi-o asimilez. Am nevoie, numai astfel voi deveni om întreg...” Deschise calculatorul și încercă să tasteze la traduceri. „Așa, din română în engleză, iar dacă totul apare doar o înșiruire de vorbe goale, de multe ori fără înțeles, dacă pentru unii asta va însemna numai un text searbăd, fără trăiri și zvârcoliri sufletești, pentru mine, nu va fi așa! Am să pun de la mine, din sufletul meu! Am să mă pun pe mine în locul ei, cu toate că nici n-ar fi nevoie... încă îi simt palmele pe fruntea-mi încinsă de febră, parcă o și văd aievea cu mâna întinsă vrând să oprească mașina ce venea înspre noi. Nu-mi va fi greu!”

„A trecut aproape un an de când n-am putut să vorbesc cu nimeni. Am auzit că Adrian are nunta cu o fată din Săveni. Nu mai pot să-i mai spun Adițu, acela era numele nostru, ales de noi, iar eu nu exist. Pentru nimeni! Ai mei se rușinează cu mine, l-am auzit pe tata cum explica lui Toader că sunt într-o ureche. Vor să mă ducă la spital în Iași. Nu voi merge.”

Kuga privește în gol, o boare de transpirație rece ca gheața îi coboară de la rădăcina părului spre frunte, căutând s-o acopere. Simte fierbințeală în urechi, iar respirația îi devine mai amplă, apoi șuierătoare. Se uită iar la caiet, sare câteva pagini, câteva date și încearcă din nou...

„Vecinele şușotesc și se strâng după gardul unde-i poiata și încearcă să mă vadă printre uluci. Înlemnesc acolo unde sunt dacă văd umbrele lor sau dacă aud vreo mișcare. Azi noapte stăteam pe prispă, era târziu și am auzit cum cineva a aprins un chibrit. Apoi în lumina slabă a lui am zărit două perechi de ochi care mă fixau. Erau ca ochii nevăstuicilor...”

Kuga e nedumerită. „Nevăstuici... Ce-o însemna asta? Soții, neveste – wife, wives, nevăstuici... să fie diminutive? Animale? Nevăstuici – weasel, weasels, ferrets – animale, da, animale, dar care? Ce analogie face? Cu cine?” Se ridică și caută în dicționare... ermine – hermelină. „Asta e!” Și-a amintit de prima ei excursie cu cortul. Era în august, nu mai aveau bani de campare și au tras mașina pe un drum lăturalnic ce era acoperit vederii din șosea de niște arbori. Arini, sălcii, nu-și mai amintește ce erau. În stânga curgea domol râul, apoi ca aliniați stăteau arborii care aveau o parte a rădăcinilor în apă, iar trunchiurile făceau arcuri de cerc spre o tarla pe care dăduseră mustățile porumbului. Din partea aceea bătea soarele... Între tarla și copaci un pâlț de ierburi sălbatice destul de înalte, lângă care ei și-au montat cortul. Yany cumpărase niște carne proaspătă numai bună pentru un grătar, au aprins focul cu ramuri uscate de pe malul râului și la terminarea mesei stăteau de vorbă pe întuneric așezați pe niște scaune de camping, ca niște veritabile șezlonguri. În jurul lor încă plutea mirosul plăcut al grătarului, cu toate că focul fusese stins de mult. Deodată au auzit foșnete slabe. Au crezut că sunt șoareci de câmp, așa cum întâlneră prin toate campingurile dintre Slovacia și Polonia. Zgomotele au încetat, dar privind printre ierburi au văzut zeci de

pupile fosforescente în irisuri negri ca smoala ce îi urmăreau din tufişuri. Parcă stăteau la pândă, parcă erau gata să sară la atac. Au părăsit scaunele și au tras fermoarul la cort căutând siguranța. Zile întregi ea și Vla au fost urmăriți de privirile acelea iscoditoare, de cum se așternea noaptea ei se gândeau cu teamă la același lucru... și dacă îi atacau? Erau ca imaginile unui film de groază, al doilea din viața lor, noroc că de acesta au scăpat repede. De celălalt nu vor scăpa niciodată.

Vecinele o priveau pe Natașa printre ulucile gardului?!?!... Ele i se păreau acesteia nevăstuici?!?!... Oare cât de singur poate să ajungă un om încât să-și asemuiască vecinul cu nevăstuica? Cât de adâncă era prăpastia între Natașa și ele, cât din ea săpase umilința ei și cât răutatea, curiozitatea crudă, animalică, ancestrală a celorlalte? Kuga recompune mediul în care mama ei fusese nevoită să-și ducă pe spate durerea, imposibilitatea comunicării, lipsa sprijinului de care tocmai atunci ar fi avut cea mai mare nevoie. Putea să recurgă la gesturi extreme, putea să rămână traumatizată pe viață, dar ea a plecat, ca barza care și-a pierdut partenerul de viață, înfruntând viața, cernindu-și penele. Se ridicase și plecase spre curățire în lume, la un simplu imbold... o mreană, o splendoare de mreană pe care o văzuse cum înota pe râu, împotriva curentului... Să înoți în amonte, să pui stavilă între tine și obișnuința lumii, să pui stavilă ușurinței căderii, ducerii la vale, să te oprești și să o iei pe alt drum, mult, mult mai greu... Iată exemplul, rădăcina din care înmugurește reconstrucția umanului, iată omul!

Odată cu începerea descifrării Natașei, Kuga intră în timpul nevăstuicilor. Cercuri închise la culoare se învârtesc în jurul ei cu viteze inegale, o împresoară, o duc în timpuri apuse, apoi o readuc în lumea de astăzi, lume ce acum pare mai nesigură ca înainte. Trebuie să rupă pânze de păianjen, țesături ca rețelele metalice, filigran cu ochiuri inegale, vâscozități, dejecții și zguri, impresii neclare care îi îngreunează mersul, nelăsând-o să se elibereze. Un flash îi luminează pentru o clipă rețeaua în care-i intrată. I se imprimă pe ochi și pe scoarță... știe ce să facă... trebuie să simtă și să vadă! Numai așa va descurca ițele și va înțelege cum de a putut, de unde și-a tras Natașa filonul de bunătate și dorință de viață. Dar cum de-a plecat? Ceva nu se potrivea...

IV

Dacă sfârșitul toamnei și începutul iernii au însemnat pentru Kuga doar planuri, drumuri și preocupări, toate legate de învățarea limbii române pentru intrarea în gândurile, acțiunile și inima Natașei, acum dintr-o dată ea deschide ochii și se vede înconjurată de beculețele brazilor de pe stradă, de freământul dinaintea sărbătorilor și de clocotul viului ce parcă o împresoară. Se oprește în loc, își privește mânușile și își pipăie nodul fularului ca și când le vede pentru prima oară, de parcă fără să știe, cineva a îmbrăcat-o. Ridică o clipă capul și din cer coboară o perdea albă de fulgi, aude o muzică interioară cântată în fosa de sub cetina verde și zâmbește, apoi râde de-a binelea chiar pe scările principale de la intrarea Collegiului Novum, unde printr-o voință nemăsurată intrase nu numai să studieze Facultatea de Științe Naturale, dar luase parte și la cursurile de Limba Română cu specializarea Folcloristica românească. Pe ultima treaptă de jos îi vede pe Ryk și pe Vla. Sunt însoțiți de trei colegi și toți cinci o fixează.

- Să nu-mi spui că visez, o interpelează Ryk, parcă te-am văzut zâmbind? Chiar ne gândeam că se petrece ceva cu tine, nu de bine, de rău! Dar, slavă domnului că te vedem întreagă, îmbrăcată cum se cuvine și zâmbind!

- Ba chiar prea îmbrăcată, aruncă peste umăr și cu o jumătate de gură unul din băieții care-i însoțesc pe cei doi.

- Habar nu aveți ce costumație și-a făcut pentru Crăciun! Ce rochie merge pentru o splendoare de picioare ca ciocolata?

- Scurtă! Băieții strigară în cor: o jupă cât un volan!

- Ajunge! Și partea de sus, corsajul?

- Fără!!!

- Dar două breteluțe subțiri merg? Kuga intră voioasă în vorbăria lor de băieți fără griji. Îi știe! Doar vorba-i de ei, în rest, băieți buni.

- Ca tine să fie! Dar unde vă petreceți Crăciunul voi ăștia de la poalele munților? Vă bate cumva gândul să o luați spre Baltica?

- Unde să fie mai frumos ca-n pădure? Vla e fericit că o vede pe Kuga în toane mai bune.

Kuga e fericită că Vla e vesel, că și-a recăpătat naturaletea.

- Dacă vreți, puteți veni și voi. Aveți chiar unde să stați, casa Kugăi va fi goală, așa că nu deranjați chiar pe nimeni, iar de distracție vă spun eu, veți avea parte! Vla vorbește obișnuit.

- Să vină, să vină, dar vor dormi în camera mea de la tine! De acest Crăciun eu am să locuiesc la mine, sigur că vom sărbători împreună, numai că am de gând să fac și la mine un brad mare, să împodobesc pereții cu ghirlande, să încerc ceva sărbătorec, să readuc trecutul dacă se poate. Este acum o casă locuită, e caldă și am pretenția că-s o mai bună decoratoare decât voi. N-am cu cine, dar chiar m-aș lua la întrecere! Voi și găti!

- Să nu-mi spui că ai de gând să te îngrași! Ryk era mucalitul din toate zilele. Brunetele naturale, asta ca să nu spun altfel, dar așa zice mulatrele, se îngrașă doar după ce fac doi, trei plozi. Unele! Că pe altele le suflă vântul! Haideți peste drum să bem un ceai, sau mă rog, un grog. Știți ce-i acela? Nu? Ceai cu rom, asta e!

Colțul ales de ei se umple treptat de râsete. Sunt șase tineri în ajun de sărbătoare, la începutul unei vacanțe pe care de-abia acum o planifică. Vorbele, gesturile, zâmbetele lor parcă sunt baloane de săpun care urcă, își arată culorile și se sparg în altele la fel de fragile și de sprintare.

Au venit. S-a dansat prin toate cluburile din Zacobane, s-a râs, s-a mâncat, s-au făcut daruri, ca-n orice vacanță a tinerilor. După-amiezele le-au petrecut în pădure. Cetina aproape și-a pierdut din pudra de alb a ninsorii, iar caldarâmul dintre case era cald sub picioarele lor. Un freamăt, resturi pierdute de cântece, țipete la suișurile și mai ales coborâșurile ATV-ului, bulgări spârți de zăpadă, detronau liniștea de sub munte. Funde roșii ce mai ieri legau cadouri erau atârinate de crengile brazilor, celor doi brazi din două case, veșnicele mirosuri venite dinspre bucătării ne spuneau că acolo se muncește, se petrece nu glumă, că fiecare secundă are locul și încărcătura ei, dar că acum e prea plină, asemănătoare cozonacului dat pe-afară din formă.

Zilnic Kuga dispăre dintre ei, se așează în fața calculatorului, dă jos masca de petrecere și caută să pătrundă cât mai mult în cunoașterea realităților românești. Sub toate aspectele. Nu înțelege decât puțin din limba acestei țări, dar caută imagini, videoclipuri, dorește să-și reconstruiască locul de naștere și de suferință al Natașei, ca și când România este propria-i țară. Și în parte, este! Tot ce prinde e contradictoriu, e un contrast așa de mare între ce vede pe laptop și la televizor în zilele acelea de sărbătoare cu ce găsește în jurnalul intim, încât nu ambiția, ci setea ei de a-și cunoaște „rădăcinile mamă” este din ce în ce mai mare. Rar, își amintește de fete negre în costume cu fustele crețe având la poale cercuri mari portocalii și maro, rar ajung din străfundurile amintirilor ei ritmuri de tobe ce însoțesc dansuri africane de război sau de bucurie. Își aduce aminte de ziua când a văzut-o prima oară pe Natașa. Avusese toată după-amiaza febră și spre seară o infirmieră de la Misiune o adusese și pe ea afară, unde câteva fete dansau Abakyla na Abami. Unii dintre copii moțâiau pe scaunele așezate în cerc, alții băteau din palme în ritmul tobelor înalte, îmbrăcate în șiret de sisal. Din rândul personalului s-a desprins atunci Natașa, aceasta îi apărea Kugăi ca o zeiță albă ce la început se prinde cu sfială în dans, ca apoi să se lase muzicii și să danseze cu ochii aproape închiși. Încă de pe atunci inima ei, fără să știe de ce, s-a lipit de a Natașei, poate dorea să fie ca ea, poate a simțit marea ei iubire de oameni și întreaga ei dăruire. Amintirile cu mama ei ugandeză care venise să o ia acasă după însănătoșire căuta să și le șteargă din memorie... Nu simte acum din partea acesteia decât că ea este o greutate ce putea să i se așeze în spate și dorea s-o dea jos. Atunci Kuga a crezut că a rămas fără cuib, i s-au tăiat ambele aripi, dar poate din acest motiv s-a apropiat așa de mult de Natașa. Viața ei luase o altă întorsătură, începuse să simtă treptat în Wil și Natașa stabilitatea cuibului de care avea nevoie ca să trăiască și poate, să-i crească iar aripi. Și s-a lăsat dusă de curentul cald al iubirii pe toate drumurile de până acum. În urma accidentului părinții lui Vlad au înlocuit treptat pe cei doi, fără ca Kuga să îi uite pe aceștia. Viața dusă alături de Vla și familia lui era oarecum asemănătoare cu cea dusă lângă Natașa și Wil. Părinții acestuia lucrau mult acasă în

domeniul artelor, mama lui era graficiană, iar Yany scriitor, ei voiau ca viața să fie mai frumoasă, așa cum primii doreau ca prin planurile făcute și scrise de ei să schimbe nedreptățile lumii. Și aceștia o împresurau cu aceeași căldură, numai că acum ea se maturizase dintr-o dată, dorea certitudinea cunoașterii și voia să-și înțeleagă mai bine menirea. Seamănă oare Kuga cu Natașa? Este ea calapodul format prin copiere de mărimi, date, protuberanțe, copiază simțiri pe care și le însușește fără să-și dea seama? Nu, nu semănau întrutotul, Natașa a avut o cădere, apoi un țel, acela de a se reconstrui ca să-și demonstreze că nu este cu nimic mai prejos decât altele, pe când Kuga este sfera învelită în fagure, pe care doar dacă îi mișcă puțin din firul susținător, aceasta își arată o nouă față. Departe de mine gândul să o numesc pe aceasta femeia sau fata cu stări și emoții schimbătoare în funcție de moment... Nu! Numai că Kuga are capacitatea de a se opri și a cugeta în fața fiecărei decizii a ei, pe când Natașa a fost omul momentului, al drumului ce o dată găsit și trasat, era musai s-o pornească pe el. Natașa a fost toată viața captiva iubirii și a dăruirii acesteia necondiționată, ea nu a stat să analizeze decât atunci când a avut eșecuri, pe când Kuga este femeia așteptării, aceea ce nu-și dezvăluie decât cu greu sentimentele și numai dacă este neapărată nevoie. E vorba de sentimentele de prietenie și de colegialitate, din restul nu a gustat și chiar îi era teamă de ele. Colegele ei sunt în mare parte frivole și vesele, prea vesele, trec repede de la o experiență amoroasă la alta, iar Kuga se ferește de astfel de experiențe. Are deja exemplul Natașei care suspina de câte ori Wil cobora în oraș, de multe ori a auzit-o pe aceasta plângând, iar mai nou înțeleșese drama prin care aceasta trecuse cu Adrian, apoi japonezul, Nas, Al și toți acei pentru care ea și-ar fi dat și ultima suflare. Dar întrebarea cea mare pe care zilnic și-o pune Kuga, este, cum de Natașa, cu felul ei cald de a fi și-a putut părăsi fără regrete țara? Kuga nu este un om al acestui pământ, dar iubește acest pământ! Dacă s-ar putea ea ar sta în același timp și în Uganda, și în Polonia, și în România și în SUA lui Wil. Cum și ce resort din inima Natașei îi rămăsese acesteia necunoscut?

Ziua se zbenguie parcă fără griji alături de Ryk, de Vla și de ceilalți, iar spre seară intră în lumea ei de căutări pe internet. Ascultă pe Angela Gheorgiu, urmărește Festivalul George Enescu, dar o ascultă și pe Loredana, pe Morandi, acea împletire de talent de muzician al lui Marius Moga cu solistul din Randi, ascultă muzică populară, caută pictură și grafică. Vrea să prindă tot, nou și vechi! Vede imaginile unui București împărțit în vechi clădiri superbe, unele nerestaurate presărate printre mastodonții din sticlă și oțel al clădirilor noi. Vede marginile insalubre ale orașelor cu cartierele ca niște ghetouri, mineri dezlănțuiți pentru o cauză neștiută, schimbările de guverne, dar și mănăstirile repuse pe picioare, poate o dată distruse, vede biserici uitate de lume prin sate sărace în care ici-acolo răsare câte o fermă sau o pensiune turistică. Dar mai ales o impresionează muntele, trecătorile și văile râurilor, pantele când abrupte, când molcome, izvoarele și bogăția pădurilor de conifere și de amestecuri, poienile cu fânul peste care stropi de vopsea luminează color pajiștile, lanurile de floarea soarelui, vede brațele deltei îmbrățișate de sălciile plângătoare și marea. Studiază costumele populare, muzica populară și deodată găsește o similitudine între Tatra cea cunoscută de ea și Carpații românești. „Nu, hotărât lucru trebuie să mă pun serios pe carte, trebuie să știu bine limba ca să pot înțelege, apoi când voi putea face rost de banii necesari, va trebui să plec acolo ca să văd și să simt, ca să mă lămuresc!”

V

De multe ori, în dorințele noastre parcă intervin lucruri neașteptate, adevărate minuni care să le facă posibile pe acestea. La sfârșitul cursului de geo-botanică li se propuse studenților o excursie de studii ca un proiect în Carpații Sloveniei, ai Ucrainei și în Carpații Orientali din România, excursie făcută în parteneriat cu Facultatea de Biologie de la Universitatea din Iași. O parte din fonduri erau suportate de o fundație despre care Kuga nu știa mare lucru. Știa doar că sponsorul fusese de mult impresionat de opera filozofului Karl Popper, promotorul conceptului de societate deschisă. S-a interesat de condițiile de participare. Trebuia să fie într-un an superior. A încercat totuși. S-a bazat pentru prima oară pe condiția ei de om cu cetățenie dublă, pe faptul că se născuse în Uganda, fusese asistată într-o misiune americană și înfiată de un cuplu în care

mama adoptivă se născuse în România și tatăl în America, dar mai ales pe faptul că fusese reînfiată de un cuplu polonez. Contrar scepticismului ei în privința admererii, depuse C.V-ul și în câteva zile a fost chemată la interviu. A fost acceptată. Se puna acum problema celorlalți bani și pentru prima oară discută despre așa ceva cu Irma. Știa că avea depusă o sumă de bani proveniți din lucrările lui Wil ajutat de Natașa. În noaptea aceea a discutat mult cu Irma, Kuga i s-a mărturisit pentru prima oară și astfel și-a auzit ceea ce nici ea singură nu îndrăznea să-și rostescă, dorința de a pleca și de a studia România, țara de baștină a Natașei. Irma a stat pe gânduri, apoi i-a propus mult mai mult decât Kuga își imaginase.

- Excursia ta nu are cum să te lămurească asupra lucrului pe care-l cauți. Vei umbla prin munți. Vei găsi similitudini de floră, faună, e normal, doar sunt aceiași munți, vei găsi asemănări de cuvinte. Ce-ți place cel mai mult vara? Brânza cu roșii! Ei bine, brânză e cuvântul care se pronunță la fel și în română și în poloneză, și peste tot în munții aceștia, toți sunt munteni, vei vedea că au și costume populare asemănătoare, am studiat asta la facultate, la cursul de etnografie și folclor. Puteai să mă întrebi, dar rezolvă asta problema? Cu ce o rezolvă? Tu cauți altceva, tu cauți filonul sufletului, cât a mers, pe unde și unde s-a produs ruptura, dar mai ales, ce de s-a produs. Când zici că urmează să pleci?

- După examenele de an, la începutul vacanței de vară.

- E bine! Ce-ai zice dacă ți-ai prelungi șederea în România? Ce-ai zice dacă am găsi un traseu care să includă și satul unde s-a născut Natașa, dacă am găsi niște pensuni pe traseu și ți-ai continua călătoria? Ai nevoie de noi? Vom fi cu tine!

- Nu, nu, mulțumesc, am nevoie să fiu singură cu imaginile și gândurile mele, am nevoie de singurătate. Voi merge singură!

- Nu te temi? Vezi bine că știrile despre România sunt contradictorii, poate să fie proastă percepția mea, sau poate chiar este o țară scăpată de sub control, o țară neguvernabilă, tu trebuie să ții seama de faptul că ești singură și mai ales de faptul că pielea ta poate să creeze confuzii, reacții nedorite, ești ca ciocolata cu lapte, ești frumoasă și mai ales fragedă. Mie mi-e teamă! Nu, nu pot să te las singură.

- Dar insist! Te rog, ai încredere, să ne rugăm amândouă Fecioarei!

- Ne rugăm, dar nu pot! Pleci cu Vla!

- Dar nu înțelegi? Nu este o simplă excursie, Vla nu poate să fie primit, ce are în comun studiul lui Vla cu ceea ce vom face noi? Trierea s-a și făcut, nu are cum să meargă! Kuga a fost nevoită să facă ce n-ar fi dorit. I-a povestit Irmei despre temerile ei din anul trecut, despre schimbarea atitudinii lui Vla față de ea, de stânjeneala ce-i cuprindea pe amândoi, despre faptul că acum se instaurase între ei o prietenie mai caldă decât de obicei, care oricând putea degenera.

- Bine, dar știu! Uiți faptul că îi sunt mamă? Da, a fost! Ai fost prima fată de care s-a îndrăgostit, dar acum lucrurile au luat o altă întorsătură. Acum e iar îndrăgostit... Nu știu cu cine seamănă băiatul acesta! Va merge cu tine, altfel spun NU!

Kuga a căzut pe gânduri. Nu avea de ce să fie supărată, își dădea seama că Irma era bine-intenționată, că se temea, dar în același timp simțea că dacă Vla va merge, acesta va fi ca o imixtiune în căutările ei. Căzură de acord ca aceasta să sune acasă înaintea sfârșitului excursiei și să anunțe locul și pensiunea unde îl va aștepta pe Vla. Vor continua în doi periplul prin România.

Zilele următoare devin din ce în ce mai lungi. Un tremolo interior crește, devine impetuos, o face pe Kuga să nu mai pară atât de stăpână pe ea, o acaparează și-i împiedică gândurile spre altceva. Parcă este un vechi căutător de comori scrise, scrijelite pe pereții de rocă, revelatoare pentru un anumit fenomen istoric. Nu este curioasă, depinde de acesta... depinde de adevăr...

Dar câtă seriozitate în gânduri și fapte! Ceva parcă o înțepenește pe adevărata Kuga într-o postură de adult îndârjit. Când este ea? Atunci când dansa singură pentru succesul lui Yany, sau acum când cu greu își poate menține masca tinereții fără griji, a săltatului pe tocuri și pe vârfurile picioarelor? Avusese parte de lovituri dintre cele mai puternice tocmai ea, care este sensibilitatea în carne și oase! Noaptea suspină și strânge așternuturile cu spaima că Natașa e ea, că va urma același traseu al vieții fără să-și poată găsi liniștea, oferindu-se mereu fără să poată primi totul, fără să-și ducă la sfârșit opera, țelul vieții. Mediul universitar este în continuă schimbare, însă Kuga are acea capacitate de a simți mersul lumii, iar această însingurare citită în sufletele celorlalți o înspăimântă. Micșorarea comunicării sincere dintre oameni, lucrul făcut în

grabă și fără socoteala urmărilor, tendința aproape generală spre un consumism exagerat, înlocuirea adevăraților stimuli cu sunete din ce în ce mai stridente o fac să se teamă de ea și de lume. Nu, dacă Natașa a fost altruismul în persoană, dragostea în persoană și ea s-ar lăsa dusă de același val fără discernământ, adaptarea ei la noile condiții ar fi problematică. Trebuie să știe, să cunoască și să se limpezească, să-și traseze drumul sigur într-o lume pe care n-o vede așezată pe cărarea cea dreaptă ca să răspundă cererilor ei. Până atunci este nevoită să trăiască în timpul nevăstuicilor, timpul acelora care se bălăcesc, privesc, poftesc și mănâncă.

- La începutul vacanței mergem în România! Vla strigă în spatele Marinei. Se aude în tot holul... E vesel, stă în fața primei excursii departe de părinți și aproape de fata cu cosițele blonde.

- Unde? Mai spune o dată, ori nu aud bine, ori mă pui la-ncercare! Nu-i țara aceea de care se tot vorbește, de mitul lui Dracula și de ucenicii lui actuali, vrăjitori sau vampiri?

- Ai auzit tu de ea? De unde, fetiță?

- Hai că mă înnebunești, toate posturile tv vorbesc de corupția de acolo, de străzile vrăjitoarelor și de un popor care-și vinde copiii. Să nu-mi spui că tu n-ai auzit...

- Ba chiar nu! Ce stau ca tine cu ochii pe sticlă? Mai bine te plimbi toată ziua pe Rynek, măcar ai ce vedea, sau mă rog, mai bine te ții după mine. Ți-aș arăta diferența de umbre, azi ne-am săruta sub arinul cel mare de pe malul Vistulei, știi tu care! Ai ținare de minte! Mâine te-aș duce sub umbra de brad din mijlocul campusului, să vedem mai încapi?

- Ai vrea tu! Am venit atunci cu tricoul plin de ace, de credeam că-s pișcată de țăntari. Nu mergem mai bine cu grupul spre Rostok? Facem chetă, știi ce-mi vei zice, sau dacă vrei, până atunci vinzi grafica lui Toto la porțile Jagelonei. E plin drumul de japonezi, iar el, știi bine că nu are timp. Din asta-și plătește materialul, cursurile...

- Nu-mi spune că deja ai ales, că mă supăr!

- N-am ales nimic, dar zic și eu... Cântărim...

- La naiba cu cântăritul, doar am făcut o convenție! Una tu, una eu...

- Da, era rândul tău, dar ieri nu se pune!

- Ai să vezi cum se pune... Și de mers, mergem!

- Mai vorbim...

VI

Trecură munții Gherlachovski destul de greu. Erau zece în grup, plus îndrumătorul de proiect, care era biolog, dar făcuse un bachelor despre ecologia relațiilor la Birmingham. Spre deosebire de ceilalți, Kuga avea obișnuința, nu antrenamentul muntelui. Ea fusese crescută aproape sub stânci, iar drumurile prin pădure erau după-amiezele lor fermecate. Cu Natașa și Wil căpătase puterea, dragostea de mers, iar cu Ryc și cu Vla pofta de joacă. Hârjoneală pe sub copaci... Culesul florilor și fructelor pe anotimpuri... Imitarea glasurilor de păsări...

Umblau, cercetau, își notau exemplarele florei și faunei locurilor, dar mai ales stăteau la taclale cu oamenii muntelui. Încercară chimire din piele și costume diverse scoase din lăzile vechi încrustate. Miroseau a frunze uscate și timpuri apuse. Își notară cuvinte neauzite și strigăte peste munte. Mâncară din blide făcute din lemn de conifere... Dansară, frânți de oboseală, prin motelurile presărate peste tot, ca niște oaze de nou căzute peste țesătura de crengi și de frunze înțepenită de timp. Aflară despre un vechi popor de păstori care se numeau vlahi și care au adus aici tradiția țării lor. Păstoritul... Se spunea că portul acestora era același cu al polonezilor și slovacilor de pe munte. Ei purtau ȋtari din cânepă, o plantă ale cărei tulpini erau puse la putrezit în apa rece de munte, țesutul conducător exterior dispărea și cel interior era tras la meliță și făcut fuior. Acesta se scărmana și din firele lui erau țesute costumele populare. Aveau pieptare scurte tivite cu blăniță neagră de miel, șerpăre din piele groasă, în care-și sprijineau mâinile. Aceleași lucruri le găsiră în Ucraina, unde cu toate că multe zone erau ca în palmă, ca în câmpiile împărțite în bucăți dintre dealuri și

munți, se păstrau totuși aceleași obiceiuri muntenești. Costumele lor semănau, privirile lor ce parcă te străpungeau erau la fel, legile vechi de judecată, de găsirea și pedepsirea răufăcătorilor, toate erau aceleași. De la vlahi sau valahi au împrumutat unele și cei din țările învecinate; era vorba de legea soborului, a înțelepților satului. Fiecare din aceste popoare își revendicau dreptul de apartenență proprie, numai că, nu știm de ce, Kuga se simțea în sufletul ei mai româncă decât mai poloneză sau mai ugandeză. Poate Natașa ... da, Natașa cu sufletul intrat deja în sufletul Kugăi îi dicta acesteia sentimentele.

Grupul era destul de omogen, numai că instructorul, conducătorul de grup era atras de fata cea neagră. Acesta lucra acum cu Augustin Macici, membru corespondent al Academiei Poloneze de Științe și cercetător la centrul Internațional de Învățământ Ecologic din Cracovia. Era normal ca „învățăcelul” să o ia pe drumul magistrului, deci Kuga avea în față un viitor profesor care nu numai că stăpânea o mare putere de pătrundere a lucrurilor, dar era și un pasional, da, era un bărbat pasional. Kuga, cu sensibilitatea ei îi simțea prezența masculină, simțea atenția acestuia îndreptată spre ea, în interior se mândrea cu alegerea lui, numai că ea nu voia cu nici un chip să intre într-un joc ce se putea termina repede cu o traumă. Doar că atenția lui... nu, în nici un caz nu era îndreptată numai asupra ei, ci și asupra celorlalte fete din grup. Fiecare dintre ele se putea mândri cu asta, el le dădea impresia că sunt unice și „alese”. Pentru ce? Își mai punea cineva întrebarea? Principalul era că „erau”. Țelul lui Anthon era studiul, se vedea asta, femeile din jurul lui, avute sau viitoare nu ar fi fost decât corolarul, imboldul, mediul călduț care i s-ar alătura, dar cu care n-ar fi stat pe aceeași bancă. Mereu ele ar fi rămas pe locul al doilea.

Dansară aproape toată noaptea. A doua zi trebuia neapărat să se facă o pauză, erau invitați la petrecerea dată în cinstea lor de un grup coregrafic din Ucraina. Kuga se retrase puțin înainte de spargerea bălciului.

După-amiaza de azi veni cu o surpriză. Coregrafa grupului, îndrumătoarea, era o femeie trecută de prima tinerețe, plină de viață și cunoștea multe din lucrurile pe care le căuta și de care întreba Kuga.

- Români? De români întrebă și de panta pe care aceștia o tot iau la vale? După atâta suferință e greu ca poporul român să nu fie dezorientat, să fie încă în lipsuri și sărăcie. Cine se poate lupta ușor cu lupii? Ori masa mare de români au avut mereu de a face cu lupii! De milenii... Dar nu lupul dacic, lupii străini!

Începe să cânte Kapela Walasi... Un potpuriu de melodii din care parte aduc cu vechile melodii populare românești, parte cu cele ucrainene din care răzbate corul pe mai multe voci al fetelor ce se strâng și cântă seara după seceriș, sunete și jelanii de doruri, de depărtări și de speranțe, dar și părți cântate cu sobrietatea misselor, a vechilor cântece slovace și poloneze. Anthon se lasă pradă melodiilor și aproape că este deranjat de intervenția Ursulei – coregrafa.

- Vedeți voi, cuvintele valahilor au fost slavizate, gândiți-vă la slavizarea usturoiului sălbatic. Românii îi zic leurda, polonezii și ucrainenii mei – lavorta. Unele cuvinte au rămas la fel: vatra, brânza, săliște, chiar unele denumiri de sate și orașe au rămas neschimbate. Bukowina Osiedle al vostru nu vă spune nimic? Păi Bucovina este un întreg ținut, și al vostru prin unele locuri, și al nostru și al românilor, acolo e raiul, i s-a dus vestea, dar i s-a dus și dorul...

- Avem în program Bucovina, ajungem până la Vatra Dornei, ne oprim și stăm trei zile, trebuie să vedem rezervațiile.

- Aveți ce vedea!

Jocul ucrainencelor se întetește, apoi trec cu toții la dans. Kuga se vede prinsă în brațele lui Anthon. „Asta-i bună acum!... E tot ce-mi mai trebuia la oboseala asta!” Începe rapid să-i găsească acestuia cusururi, să-și schimbe optica, începe o luptă interioară cu el ca nu cumva să-i ocupe și zilele următoare.

- Astăzi nu pot să dansez. Mi-am juit glezna.

- Să văd! Dar Kuga este deja departe, se așează la una din mesele slab luminate, intră în vorbă cu cei doi băieți ce o ocupaseră înaintea ei și își întoarce privirea. Anthon rămâne singur în picioare, apoi se îndreaptă spre altă față. Dansează. Mereu cu aceeași. Apoi răspunde la telefon. Dansează din nou. Dă telefon, se retrage și vorbește, apoi iar dansează. „Ce naiba fac, îl urmăresc?” Kuga se ridică și pleacă singură spre motel. Spre dimineață aude chicotelile celor doi ce vin de la dans. Râsul lui îl acoperă pe al fetei.

Toate zilele intră parcă în același tipic; străbat muntele cu pasul sau cu jeepuri puse la dispoziție de unele O.N.G.-uri din localitățile prin care trec, seara, aproape mereu au câte o invitație la mici reuniuni cu cântec și dans specific, apoi trec toți la dans. Kuga ajunge aproape pe post de observator. Este senină și calmă, uneori, prea veselă. Îl cunoaște acum... telefoanele primite de el zilnic sunt probabil de la soție, el este căsătorit, dar asta nu-l împiedică să fie aproape zilnic cocoș. Un interior deosebit de exterior... O farsă, o tară sau un nou stil de viață? Oare care din ele contează? Pentru cine? Pentru cine contează?

Au mai rămas trei zile de periplu. Sunt deja în Carpații românești, stau într-o pensiune turistică dintre Obceine. Satul Poiana Stampei... Ce nume frumos!... Poiana, ca o pictură, ca o stampă veche, neprețuită. Case albe cu brâuri sculptate în lemn de stejar deasupra ușilor și ferestrelor... Perdele mici ca o dantelă apretată... În geamuri ghivece în care înfloresc bogat begonii de toate culorile. Peste șoseaua asfaltată poiene cu margarete, sânziene, trifoi înflorit în albastru cu mov, trifoi alb și o iarbă de toată mândrețea. Gardurile despărțitoare de pășuni sunt din uluci vechi de brad, unele stau drepte, altele sunt aproape culcate, nu au porți între ele. Sunt făcute să nu intre vitele la pășunat pe parcela vecinului. Pe lângă ele curge un fir de pârâu, apoi totul se închide la culoare, se pătrunde în rezervație. O linie trasată de brazi drepți, înalți, o linie ca o demarcație netă de planuri. În dreapta Kugăi se înalță o verticală de peste zece metri, deasă, fără întreruperi, în stânga un plan de pășune cu flori și cu frunze mici, cu zumzet de albine și rar cu câte o fâlfăire de fluture. Un unghi perfect drept. Kuga își alege un loc pe pășune și se așează. Privește în dreapta și în stânga ei. Nicio trecere, nicio linie sinuoasă, un unghi drept și o deschidere curbă de cer... Rupe cu greu un fir de sânziană, o duce la nas și inspiră, închide ochii și gândul îi zboară în zig-zag, fuge de la o amintire la alta, aude ca un fundal slab sonor ciripitul de păsări și aproape adoarme, e totuși trează, dar totul pierde conturul știut, parcă vegetează odată cu pășunea, odată cu brazii...

- Te-am căutat... îngrijorați... ce frumos... diseară... mă duc... te aștept... veche... opt! Pași grăbiți fug spre pădure, ce-a fost asta? Era vocea lui Anthon, lasă-l să plece, trebuie să mă scol, trebuie să-i ajung din urmă pe ceilalți, aud strigătele lor și-mi revin, ce transă ciudată!

Grupul se întoarce, se întâlnesc, fetele vorbesc repede,... este ceva extraordinar, ceva ce n-am văzut niciodată, mușchiul de pământ de pe brazii căzuți îți ajunge până la brâu, pe partea cealaltă a pâlcului de copaci sunt tufe de zmeură, iar poiana are încă fragi. În același timp! Ia și tu, uite ce parfumate sunt!...

E soare și zarva s-a dus, privesc din nou pădurea de brad ca o linie perfect verticală și pajiștea ca un covor cuminte de flori, între ele e un unghi drept și o deschidere ca arcul de cerc, iar sus, în punctul cel mai de sus al arcului, pe un cer fără nori, înaintea o dâră albă de avion... Și-a plecat fără urmă un glas, un glas de bărbat, lasă-l să plece!

Merg spre motel în șir indian, Kuga e ultima, nici nu trebuie să se gândească pe unde calcă, sunt înaintea ei ceilalți. „Un plan vertical și unul orizontal, ce ciudat, și totuși coexistă, parcă se sprijină unul pe altul, dar care a făcut loc celuilalt? Care-a fost primul? Și cum de nu s-au intercalat? Pot acum să-i notez cu plus pe unul și cu minus pe altul? Ambele sunt creația naturii, între ele stă armonia ei ca și armonia cerului, te poți supăra când e furtună sau ninge? Te poți supăra când razele soarelui îți ard scăfârliia și mâinile tale sunt grele iar picioarele-ți par ghiulele de tun? ”

S-a înserat și eu încă mai moțâi în pat, nu-mi vine să mă ridic, aerul muntelui e tare de tot, ai mânca și-ai dormi. Bate cineva la ușă, lasă să deschidă una din celelalte două fete din paturile alăturate! Nu mai e nimeni în cameră?

- Imediat!!!..... Deschid ușa și în prag îl văd pe Anthon...

- Ce faci? Doar ne-am înțeles că la opt, am și oprit toată casa de alături, scularea! Kuga se ridică din pat ca somnambula, trece pe lângă el și se duce la baie, iese și își schimbă tricoul, apoi însoțită se vede în stradă. „Unde doamne iartă-mă mă duc așa fără să spun un cuvânt, cum de nu îmi vine să întreb? Nu am ce!...” Casa e ca o vedere din Bucovina de acum zeci de ani, un hol mic ca un cerdac, apoi e ușa din față a unui coridor larg de trecere în mijlocul căruia tronează o sobă uriașă cu plită. „Au făcut focul, da, vara pe înserat aici este frig”. Se aud pocnete de lemn de brad încă neuscat, cetina care arde face zgomotul artificiiilor ce sunt cu fosforul pe terminate, plita frige. În fundul coridorului e altă ușă, o deschid, vedere spre curtea cu... – cum zic ei? Acareturi, da, acareturi, un ocol pentru vite, dar stai că imediat lângă ușă, de o parte și de alta, sunt două căldări, una plină cu apă, alta plină cu lapte. Mă întorc și deschid una dintre ușile ce dau la

coridor, pătrunde căldura de la soba centrală până aici, văd o ladă lungă peste care e întins un covor moldovenesc cu flori mari roșii. Patul e și el acoperit cu ceva ce seamănă cu covorul numai că e mult mai subțire, peste el sunt așezate în maldăr perne peste perne, toate cusute în casă, prin ferestrele slab luminate nu se vede lumina de-afară, e doar cea din coridor, ea luminează perdelele mici cu dantelăria pe care am remarcat-o la sosirea în sat. Îl aud pe Anthon cum spune ceva, nu vreau să-l aud, nu-l ascult, simt mâna care-mi ridică tricoul, simt moliciunea patului și așternuturile scrobite prea tare, mă uit la icoana încadrată de o coroniță de salcie și de un mănunchi de busuioc, lângă ea doi tineri zâmbesc, ea are costum popular și părul făcut din cărbune, el redingotă cu gulerul tare și niște mustăți dese cu vârfurile răsucite ca două bucle spre rădăcina nasului, sunt tot din cărbune ca și ochii ce te fixează probabil de sute de ani, ea-i blândă, el pare blând, dar are o duritate pe care i-o simt, e bărbat, cântă de undeva cu obstinație Lilly Marleen, nu cântă, eu fredonez fără să vreau, mă uit din nou la bărbatul din tabloul retușat și parcă vorbește pițigăiat, sunt profesor Garbage-Unrat și iar o aud pe Lilly Marleen, intru apoi în cursa învățării de numere și litere, Higgins, Higgins, în Spaaaania mimoza înflorește, rește, rește... O, My fair lady odată, că fac Catch en catcher cu tine ca pe un sac de cartofi, nu simt nimic, oooh, o tăietură de cuțit! Și închid ochii, se aude din ce în ce mai slab Lilly Marleen, nu-i mai văd pe profesori, iar din piept o expirație densă, grea îmi urcă spre cap... acum știi! Nu așa o să fie, pe cuvântul meu de femeie româncă, ugandeză, poloneză și Evă din cap până-n picioare, nu așa o să fie!

- Dar ce-i cu pata asta roșie pe cearșaf, m-am tăiat undeva?

- Mi s-a rupt zgaiba de la julitura piciorului, spune Kuga în timp ce-și îmbracă tricoul și blugii și fuge și fuge, iese pe ușa din față și nimerește în stradă, la început nu știe încotro să o ia, apoi se învață cu întunericul și nimerește camera goală, că fetele sunt la dans, iar ea vrea să adoarmă acum! Și adoarme!

VII

Fișele sunt așezate pe masă într-o ordine desăvârșită. Nimic nu e lăsat la voia întâmplării, doar întâmplarea din seara trecută îi joacă feste lui Anthon. „Mă păcălesc pentru prima oară, parcă mă simt înșelat, ce-o fi cu ea? Neagră, neagră, frumoasă, frumoasă, inteligentă brici, e ceva care-mi scapă, ori e bolnavă. Prea s-a lăsat cu vărsare de sânge de la o simplă zgârietură! Vreun diabet nedepistat la timp, vreo descărcare hormonală cu probleme, ceva trebuie să fie... Și apoi dacă nici eu nu m-aș pricepe, atunci cine? Gata! N-are importanță, vedem mâine! Sinteza pe altitudini, țări, biosisteme, ecosistem, relații, inter-relații, indici modificatori, genetică aplicată, avem tot. Dar părea plină de viață...”

Kuga stă cu ochii închiși cu toate că s-a trezit de mult. „De unde, dar de unde Lilly Marleen? Și turat ca vinilul stricat din camera lui Vla! De câte ori l-am cântat? Niciodată! Să-mi fi venit în minte un Derulo, un Jay Jay Johanson, dragul de el, avea vreo noimă, dar Lilly Marleen? Unde, unde l-am auzit? Da, da, l-am auzit, o și văd cântându-l soldaților cu portțigaretul în mână, da, știu că eram între camere și îmi aduc aminte că Natașa l-a întrebat pe Wil ceva, iar el i-a răspuns „divă” și apoi eu l-am întrebat... ce-i aceea divă? Am mai văzut peste ani secvențe cu ea și cu țigara ei și mă tot întrebam cum de poate să cânte și să fumeze în același timp, dar cu așa obstinație revenea cântecul... Și Higgins, Unrat cum de mi-au venit în gând tocmai atunci, că doar n-am avut profesor pentru pierzanie!... Care pierzanie? Haida, de! Curge un râu venit din izvorul de munte, se strecoară printre brazi, face cărare-albie și se duce la vale, apoi vine-un podeț drept, orizontal, pus pe apă, ceva pentru păstrăvi, iar apa în aval de podeț face stropi de cristal, se vede oxigenul din ea, se plimbă lin peștii și se odihnesc după fuga dintre pietre, așa-i și cu mine, am coborât podețul orizontal peste apă, nu mai trebuie să am grijă de el, l-am și instalat ca râul să curgă la vale, avalul mi-l trage, vine de sus din amonte, iar eu sunt femeie și știu. Care profesor și ce să mă-nvețe? Furatul de inimi cu capcana minciunii, chestia cu eternitatea iubirii și blestemul cu gura încă nespălată de miere? Înălătur gândul acesta, hai, pleacă, am eliberat drumul râului pentru scăparea de tabuul care n-ar fi adus nimic. Nici mie, nici aceluia ce va fi! Altceva mă frământă... cum de era în momentul acela Natașa în mine, cum de s-a așezat pe gândul și inima mea și-a cântat melodia? Suntem oare noi două la fel? Poate am fost până ieri, dar acum am început să nu mai fim. Eu am apucat-o deja pe alt drum, caut să ies câte puțin din tiparul Natașei, nu pot să

mă las culcată la pământ de orice toamnă, știu să-mi caut iubirea, o voi găsi și abia atunci mă voi arunca în lacul cu nuferi să-l culeg pe cel mai alb, nu să-l rup doar de deasupra apei, ci să mă bag în nămol, în afund, să-i tai cu dinții tulpina florală și să-l aduc înotând până la mal. Să i-l dau! Dar azi trebuie să fac ceva! Precis trebuie, dar am uitat ce... oare ce? Oare ce? Da, azi trebuie să-l sun pe Vla și să-i spun să vină, se sfârșește periplul de studiu și trebuie să-l aștept. Unde, unde să-i spun să vină? Acum mă duc la căsuța din basme din Poiana Stampei să vorbesc, să vedem dacă au locuri, acolo îl voi aștepta! Am să mă plimb singură prin rezervație, am să stau apoi degeaba în pat cu fereastra deschisă spre munte... Eu și cu mine, eu, fără o parte din Natașa, eu fata care pentru redevinire și adaptare îmi voi rupe pe rând câte-un deget.

Kuga sună acasă și vorbește cu Irma. O roagă să sune Vla mai spre seară. Pleacă la casa cu cele două intrări și face o rezervație pentru cele două camere.

La motel sunt toți strânși pentru concluziile finale ale excursiei de studiu, se citesc ultimele date și se dă un test năucitor.

Subiect: În urma cercetărilor din teren și raportarea acestora la întregul peisaj natural, pentru ce tip de turism ați opta, care dintre fonduri le-ați agreea pentru începerea și finalizarea construcției, repercursiuni asupra mediului, cache flow-ul pe primii cinci ani. Timp de lucru: două ore. Stau toți încurcați cu mâinile duse undeva lângă fețe... Un băiat se scarpină ușor sub buza inferioară... un altul își aranjează mereu freza dată cu gel. Colegele Kugăi schimbă priviri întrebătoare între ele. Kuga privește în jos, nu vrea să-și încrucișeze privirea cu a lui Anthon, se gândește, apoi începe să scrie. Își alege ANTREC-ul (agenția națională pentru turism rural ecologic). Descrie peisajul de vis al Bucovinei, așezarea Obcinelor, variația etajării și a biotopurilor, descrie căsuța strămoșească ideală cu două intrări, curtea mare din spate unde se poate așeza oricând o masă de scris, un calculator, o tavă de cafea, soba mare cu plită care încălzește un coridor și două camere, felurile de mâncare tradiționale, își amintește de cele două găleți, una cu apă și una cu lapte de la ușa din spate, fructele pădurii de pe lângă rezervație, liniștea din poiană cu somnul ce nu se lasă așteptat, dulcea răcoare ce vine din pădurea de brad, boarea ca briza marină pe înserat plutind ca un fum în jurul pârauului și firul de sânziană. Drumul e asfaltat și rezervația la doi pași, poiana ține loc de joacă pentru zece copii, nu este nevoie de îngrijire specială, gardurile dintre parcelele de pășunat sunt suficiente păzirii, iar pentru așa un sejur unic se poate plăti atât cât ți se va cere. Întocmește un cache flow la repezeală, n-ai cum să nu-ți scoți banii pentru băuturi suplimentare, alimente, produse de cleaning, separat doi angajați, salarii, taxe, etc. Pune pixul jos. „Dar să fim doi aici, acum, și să vorbim aceeași limbă? S-ar putea estima? Ar putea cineva să spună cât costă unele clipe ce nu se pot repeta cu altă persoană? Ar putea spune cineva că într-o viață de om poți să-l găsești pe acela de care n-ai putea să te apropii decât în momentul în care ești pregătită să-i oferi tot ce-i face trebuință, iar tu să știi fără să pui vreo întrebare? Ar putea să-ți spună cineva cum e să citești de la distanță, cum să răspunzi și cum să ți se răspundă exact atunci când o ceri? Ar putea măsura cineva temperatura unei mâini singure arătate altelea din mulțime, încleștându-se ambele în același tempo și cu aceeași putere de strângere?”

S-ar zice că Kuga e îndrăgostită! Nu este, încă nu este, dar tânjește... Acela nu are nume, dar trebuie, trebuie să fie pe undeva. E grăbită? Nici vorbă! Tânjește și așteaptă...

Se uită prin sala de conferințe a motelului. Este o sală modernă cum se cere unui motel construit prin accesare de fonduri europene. Își privește colegii. Toți fac calcule minuțioase după încruntarea dintre sprâncene, fac schițe și construiesc pe hârtie locuri de joacă, terenuri de tenis, enumeră mașini de transportat turiștii în împrejurimi. Cu ochii plecați fredonează în gând după Jay Jay Johanson... She doesn't live here Anymore. Cele două ore iau sfârșit. Fiecare vine să își susțină oral lucrarea. Kuga așteaptă. Este strigată. Se ridică din scaun și înaintează spre masa lui Anthon. Acesta îi privește înaintarea, corpul, timpul e dat înapoi, Kuga pășește fără să privească nici în lături, nici înainte, nu ridică ochii spre el, desfășoară colile de hârtie, explică, se face tăcere, este trecută la loc, la sfârșit se dau cinci minute de gândire, de deliberare, fiecare cu el însăși, apoi se fac propuneri pentru evaluare. Toți o aleg pe Kuga. Tăcere. Anthon realizează vag gafa, dar nu se învinovățește. Cine ar face-o? Și pentru ce? Doar singură a venit, nimeni n-a obligat-o, e bine, sănătoasă, pare mulțumită și în rest ce contează? Nu toate fetele de culoare trebuie neapărat să aibă și temperament!...

VIII

- N-aș zice că drumul a fost ușor, dar nici greu... Dar frumos frate!... Ce nu s-a văzut!... Nu, kiss?

- You better got o Rostok! Era mai amuzant!...

- Eroare gravă, zice Vla dând ocol camerei de la intrare, cea cu soba imensă. Unde ne spălăm?

- Este o baie la capătul coridorului, spuse Kuga, dați drumul la instant, să nu vă ardeți!

- Poate acolo, pe plajă, culegeam boboite de chihlimbar... Marina e tot bosumflată. Era mai frumos cu grupul!...

- My amber are you! Te îndoiești?

- Naturallly... tot drumul te-ai căscat la damele care conduceau mașini. Unele erau old ladies

Kuga îi privește oarecum jenată. „Se cam duce amorul, a avut dreptate Irma, îl ține puțin! Nu, Marina n-a fost aceea care trebuia să fie, dar nu-mi fac griji pentru el!... E... cam ca un fluture!...

Vla iese primul din baie. Se usucă la păr scuturându-l cu degetele și se așează lângă Kuga pe un scăunel din lemn cu trei picioare. E liniștit și pus pe vorbă... Dar rupe tăcerea Kuga ...

- Ce-s fasoanele astea? De când discutați voi în două limbi? E cool? Știam că mai nou prin elidare de litere îți pui neuronul la treabă... nu prin amestec de limbi...

- S-a înscris pentru anul viitor la o universitate din Birmingham și repetă mereu.

- Dar tu?

- Eu ce?

- Plecați împreună?

- Pisici! De unde bani, ce crezi că bursa e totul? Și apoi, eu mă simt foarte bine în Crakowia.

- Și prietenia voastră, ce rămâne din ea? Navetiști, scriitori sau telefonul lipit la ureche?

- N-aș putea spune eu... acum... Mai degrabă timpul! Va spune-o, sau va tăcea definitiv.

- Ciudat! La vârsta asta toate se cer „pentru vecie”. Mai ales la fete...

- Mofturi! Ești tu romanțioasă, trăiești tot în altă lume... Peste tot fustițe colorate... în mișcare...

- Și când ametești? Ai cui s-o spui?

- De ce-aș spune-o? Mai bine stau cuminte în scaun o vreme. Implică mai puțină energie pierdută.

- Și acumulată? Nu face odată buuum?

- Poate va face, în altă parte...

Între Vla și Marina se instaurase deja gheața. Kuga nu era tristă, era gânditoare... Se ard prea repede etapele, a fugit așteptarea, frisonul, dar mai întâi de toate a dispărut cunoașterea, nu s-a împletit firul. Am dreptul să-i judec? Nu mă judec nici măcar pe mine!... S-au schimbat lucrurile și se schimbă mereu, numai că eu am o hibă, n-am să mă las fără să-l caut pe acela... Vreau un fir, unul singur, dar trainic, compus din două fire unite! Și dacă nu? Dacă nu-l voi găsi niciodată, sau dacă-l găsesc tocmai atunci când n-am să mai am ce să-i dau? Cu-cu! Mereu se găsește câte ceva de dat!

Ziua următoare a trecut repede. Marina s-a plimbat toată dimineața prin pensiunile din împrejurimi să-și bea cafeaua în zumzetul oamenilor, nu să se julească prin rezervație. Vla și Kuga au colindat. S-au culcat cu toți devreme, ziua următoare avea nu numai încărcătura ei specială, dar era și ceva drum de parcurs. Mașina pe care o conducea Vla era a lui Yani și avea ceva kilometri la bord.

S-au îmbarcat. Kuga se roagă să facă un popas la Obcina Mestecăniși, acolo unde auzise că un vânt puternic a pus la pământ tot piscul acoperit cu molizi. I-a retezat! Trec pe lângă el și tufe de foioase deja acoperiseră totul în verde, doar molizii replantați erau ceva mai firavi. „De unde fag? Aici conform altitudinii trebuiau să fie doar conifere. Au adus vânturile puternice dinspre răsărit semințele foioaselor de mai jos. Zic și eu, mă gândesc... Anticlonul siberian... Împreună cu creșterile de temperatură din timpul ultimelor veri, putea să se schimbe configurația pădurilor în formare. Asta trebuie să fie... Dar vezi că au întrecut puieții plantați, puieții de molid... Se schimbă însăși natura, ce să mai vorbim de oameni! Dar nu-i duc eu grija, ea are mereu putere de regenerare și schimbare, omul s-o lase, că-n rest, se descurcă!...”

Kuga ocupă locul din spate și e mai gânditoare ca de obicei. Recunoaște în sinea ei că va fi pusă la grea încercare. Ce va găsi acolo? Cum o să se prezinte? Cum să afle și mai ales cum să intre în miezul lucrurilor, să se dumirească, să înțeleagă de ce a plecat Natașa, de unde și-a luat puterea și mai ales cum de a putut să devină omul atât de plin de iubire, atât de cinstit și cu o așa de mare capacitate de învățare? „În fond, dacă stăm să judecăm, Natașa a fost plină de iubire, dar nu a împărțit-o cum trebuie, nu a format celula aceea de doi cu nici unul dintre bărbații cu care a stat... Nici măcar cu Wil... s-au iubit, dar aceea a fost de fapt o imensă prietenie! O prietenie cum nu s-a mai văzut! Dar nu o iubire, adică o dragoste, în niciun caz! Poți să vorbești orice cu un homosexual? Tăcerile ei și faptul că nu dorea să audă nicio mărturisire de-a lui când acesta sosea din Zacopane sunt dovezi care spun că nu discutau tot, că ea avea suferințe, traume, altfel cum să accepte situația? Poate ea îl iubea așa cum orice femeie iubește un bărbat, dar el? Veșnic ea și sufletul ei au fost puse pe planul al doilea, niciodată pe același plan cu alesul. Avea ceva de ispășit? Sau nu înțeleg eu lucrurile cum trebuie?... Nu spun că iubirea aceea unică trebuia să fie și foarte trainică, dar ar fi trebuit să aibă o perioadă a ei, un salt, un pisc din care să-și poată trage energia pentru zilele următoare, pentru obișnuință, poate pentru infidelități, dar trebuia să fie! Poate moartea a fost pentru ea o soluție, o desprindere, o ieșire din însăși capcana iubirii, dar nu, nu, greșesc! Mă iubea pe mine și n-ar fi renunțat la viață... Tocmai asta e! Asta caut, vreau să mă lămuresc, cum de și-a părăsit pentru totdeauna țara, pe care categoric o iubea așa cum era ea, cu lipsurile ei și cum de a acceptat iubirile pe bucăți, iubirile șchioape ce i-au ieșit în cale?”

Mașina era strunită cu greu pe serpentinele ce parcă nu se mai terminau în coborâre. Era și plină... Cumpăraseră tot ce vrei și ce nu vrei pentru familia pe care o căutau. Dinspre locurile din față nu se mai auzea ciripit în engleză, totul parcă intrase în așteptarea cea mare sau mai degrabă în marea nebuloasă. O să mai găsească pe cineva? Îi va primi acel cineva și mai ales își va aduce aminte de Nicolița-Natașa, vor putea să se înțeleagă? Se va lămuri Kuga, sau se va întoarce țesând mereu întrebări și răspunsuri fără să aibă certitudinea trăirilor Natașei? Tot drumul parcurs pe teritoriul României îi aducea sentimente contradictorii. Pe de o parte ea era nu încântată, dar era pusă în fața unei naturi de o măreție pe care n-o găsisese în altă țară. Munții aveau pasurile puse parcă exact prin locurile pe unde trebuia să șerpuiască o șosea. Pădurile, blocuri compacte de verde și negură de desiș păreau la dispoziția Domnului, fără să se vadă semnele tăierilor, ca și când n-ar fi fost niciodată tăiate. Sau poate puterea lor de regenerare era alta, se măsura în alți parametri, în altă unitate de timp. Aceasta friza nemurirea. Pajiștile păreau picturi valoroase, mai degrabă depășeau tot ce se pictase vreodată. Florile cu tijele aproape de aceeași înălțime aveau toate culorile curcubeului. Pe unele locuri predomina albul margaretelor ca o indicație că locurile acelea și numai acelea purtau inocența începuturilor. Spre Siret, acolo unde erau tarlale cu grâu, acestea erau păzite de câteva rânduri de maci firavi, ce aveau tulpinile așa de subțiri, că păreau imateriali. Numai că roșul petalelor era un tip de culoare atât de pătrunzătoare, de parcă era adăugat ceva, era suprapus ceva. Senzația era de nefiresc, doar că totul era firesc, natural. Lângă petele neîntrerupte de maci, șirurile - mai bine zis, apăreau flori mai înalte, albastre, ce le păzeau pe cele scurte, firave. Albăstrele neutre, ca niște soldați de pază... Satele erau așezate la adăpostul munților sau ale dealurilor înalte. Dintre ele, din mijloc ieșeau turlle de biserici care adunau casele la un loc, acestea erau ca dispuse în cercuri concentrice. Doar că aici apărea o nesincronizare, ceva ce îți dădea de gândit... Unele gospodării aveau case mari, văruiți în nuanțe țipătoare, cu ferestrele încastrate în albul termopanelor, cu multe acareturi în jur și mașini, unele foarte scumpe în fața porților sau în curți, pe când altele, erau ca și când de secole se străduiau să rămână în picioare. Acestea erau albe sau de un albastru deschis, spălăcit, acoperișurile din tablă ruginită sau țiglă aveau petice, multe erau lipsă. Gardurile aveau lănteți inegali, unii stăteau aplecați ca la bătrânețe, pe lângă case era câte o vacă legată la păscut de un par scurt și câteva păsări de curte ciuguleau după boabe sau după pietriș. Se vedeau diferențe de zeci de ani între gospodării, numai că toate erau locuite de oamenii zilelor noastre.

Negostina, așa se numea satul unde-l găsi pe fratele Natașei. Trei sferturi dintre locuitori erau ucraineni, un sfert români. De la primărie au primit indicații. Au oprit la poartă. Inima Kugăi bătea aproape să-i sară din piept... „Cum e posibil? Părea casa descrisă atât de bine în caietul-jurnal al Natașei.” O casă cu acoperișul pe o parte, aproape căzut, cu două intrări, dar se vedea că era folosită una singură, cea care ducea spre curtea cu un grajd vechi. Cealaltă dădea spre o grădină neîngrijită, în care era numai un cireș bătrân. În fața casei, pe malul șanțului stăteau la uscat niște turte, direct pe pământ. Au aflat mai târziu; erau de fapt turte de tizic, un amestec de paie de la așternutul vacilor sau de la arie, cu bălegar și puțin lut. Acestea se uscau la soare și erau folosite iarna să întrețină focul din vatră. Casele din jur... toate la fel.

I-a primit un bărbat. Fratele Natașei. „Da, puteau să-i găzduiască, dar în camera din față, cea care nu a fost locuită de mulți ani. Au venit din nou cu ajutoare? A trecut mult, mult timp de când nu i-a mai vizitat nimeni. Din ce țară sunt? Polonia? În Polonia sunt negri?! Poate or fi, nu-și mai aduce el bine aminte. E mult de când a terminat el școala. Ajutăm la pachete, cum nu? Unde să le punem? Pentru noi? Toate sunt pentru noi? Ne costă ceva? Să vă arătăm camera!...” Era un bărbat trecut de cinci zeci de ani, brunet, părul îi era sur și murdar și era îmbrăcat într-o salopetă albastră plină de pete de ulei. În picioare purta șlapi din material plastic peste șosete. Din spatele lui se zărea, niciodată întreagă, figura unei femei de aceeași vârstă cu el, numai că spatele îi era arcuit, picioarele puțin depărtate și sâni lăsați care-i atingeau cordonul o făceau mult mai vârstnică. Împreună alcătuiau o pereche coborâtă din filmele de după război, sau despre care Kuga știa numai că există, fără să-i vadă niciodată - homeless, acei oameni care dormeau lângă gurile de canal, sau pe cartoanele strânse din tomberoane. Ar fi putut să îi vadă și în satele din Ucraina, dar echipa lor colindase doar munții și rezervațiile, iar la serile organizate pentru ei toată lumea era costumată, de, ca la sărbătoare! Vla îi tot făcea semne să vină puțin la ei.

- Spune-le că mergem puțin la plimbare prin sat. Eu, și mai ales Marina, nu avem ce să căutăm aici. Tu n-ai decât să rămâi! Plecăm să vedem mănăstirile Moldovei și ne oprim undeva câteva zile. Vom ține legătura la telefon. Dar ești sigură că vrei să rămâi? Nu ți-e frică?

- Nu are de ce să-mi fie! Nu vezi că sunt inofensivi? Mai sunt și umili! Am venit până aici pentru ceva, aici rămân! Mergeți! Nu s-a mai auzit motorul. Cei trei stăteau pe o băncuță în curte. I-a întrebat de Nicolița...

- A fost sora mea, dar n-am mai primit nicio veste, niciun ban de la ea. Ultima veste am avut-o de la capătul pământului. Așa i-a fost scris... nu era bună de stat pe aici, nu ne mai puteam înțelege cu ea. Parcă nici nu era de-a noastră... Acum era veselă de dădea peste ea, acum tristă... numai că în ultimii ani era numai tristă... A avut un iubit, băiat bun, are casa nu departe de noi, copii mari, dar dacă ea n-a fost bună... Era de-alea!

- Cum adică? Nu pricep!

- Îi plăceau bărbații! Lumea vorbea, tătuca și mămuca, Dumnezeu să-i ierte, stăteau tot cu capetele plecate, dar ei nu aveau nicio vină. În ea era răul! Era prea frumoasă! Dar deșteaptă de tot, înțelegeți? La școală a fost mereu prima... Mai bine că a plecat, cu vremurile astea cine ar fi putut s-o țină? Muncă nu, vorbit nu, stătea mută pe laviță. Mai citea, dar cine citește nu e bun de muncă, ori aici era de muncă, nu glumă! Noi doi, că ne-au plecat copiii, de-abia putem să ne hrănim pe noi și cele câteva animale de prin curte, dar să mai fi fost și ea?

- Bine, dar am văzut la intrarea în sat câteva case mari, foarte mari, cu gospodării ca lumea, aceia cum s-au descurcat?

- Păi prima, cea vopsită cu verde e a unor oameni de-ai noștri care au copiii plecați la muncă afară, trimit ei bani de acolo, restul sunt de furat. Afaceri, ei spun afaceri, sunt tot oameni de-ai noștri, dar care s-au aciuit aici după ce și-au făcut cheag la oraș, au venit să-și mănânce pensia în liniște, nu-i urmărește nimeni, au mai fost d'ăștia după revoluție, erau securiști de-i mari, au venit aici unde credeau că se ascund de ochii lumii, dar nu i-a căutat nimeni. Au murit de moarte bună, dacă vreți, mergem să le vedeți mormintele, îs altfel decât ale noastre, îs mai mari, mai fătoase! Noi nu mai putem să ne facem nici parastasele de sămbetele morților, nu avem de unde să plătim taxele la biserică... mereu cresc!

- Dar este mult pământ și pare roditor, nu l-ați primit înapoi?

- Cum să nu-l fi primit? Primit! Dar cu ce să-l muncim? Costă mai mult muncile decât ce luăm de pe el! Ei, am avut aici o fabrică de prelucra laptele, noi îl duceam acolo și ei ni-l plăteau, ba ne dădeau și smântână de sărbători, unt, dar a dat faliment. Suntem prea departe de oraș, iar la Siret nu are cine să cumpere, oamenii nu mai au unde să lucreze. Le-au dat niște compensații, dar s-au terminat de mult, au fost și bani puțini, nu ajungeau să deschizi o afacere, așa că stau și ei la fel de prost ca și noi. Ba chiar mai prost! Aici tot mai avem un ou, o pasăre, o sticlă cu lapte, dar cei din oraș? N-ați văzut că sunt tăiați și de la gaze? Nu mai au încălzire, cu toate că trece conducta pe aici, pe sub noi.

Toată ziua bărbatul s-a plimbat pe lângă Kuga povestind. Oare n-o fi avut de lucru? Cine o face treburile prin curte, cine o pregăti masa? Vorba lui era târăgănată, semăna cu un scâncet, o umilire, o cerință sau măcar o promisiune. Deveni deranjant. Prin preajmă, neauzită, femeia își făcea de lucru. Într-un târziu întinse masa lângă zidul casei, afară. Un ștergar alb acoperea lemnul mesei, pe el trei farfurii au fost umplute cu o fiertură de frunze verzi, păstăi de fasole și roșii. Kuga gustă cu neîncredere. Era foarte gustoasă. Urmă o mâncare în care erau fierte felii de cartofi. Ori ei îi era foame, ori mâncarea avea un gust special, aromat cu ierburile pământului, oricum, farfuriile ei rămaseră goale. „Știe să gătească, e și curată, doar treburile pe care ar fi trebuit să le facă el, au rămas nefăcute.”

Se apropia seara și din curte se vedeau oamenii satului trecând pe uliță. În dreptul casei, aceștia micșorau pașii, astfel încât să poată privi cât mai mult peste gard. „Sunt curioși, se gândi Kuga, pielea mea e neagră, poate n-au mai văzut așa ceva pe aici”. Dar de la un timp ea observă cum câte o săteancă o cheamă pe gazdă la poartă. Se vorbește, se explică, se întreabă...

În mijlocul nopții Kuga nu poate să adoarmă. Poate oboseala drumului, poate emoția din ziua respectivă, poate senzația de straniu, de vechi, de ancestral îi trimite gânduri și temeri din toate părțile. Nu era fumătoare, dar avea un pachet de țigări în geantă rămas de la ultima întrunire din Ucraina. Își trage blugii pe ea, ia pachetul de țigări și iese afară pe prispa intrării din față. Aprinde bricheta. La un moment dat i se pare că aude zgomote surde, foșnete dinspre uliță. Ciulește urechile și privește în jos ca o sălbăticiune care-și ascultă urma... Obişnuită deja cu întunericul, printre ulucile gardului casei, vede luminițe. Patru... Sunt deci două persoane care îi studiază fiecare mișcare... așezate jos pe pământ, cu fețele printre gard... nevăstuicile! Își amintește de Natașa... un fior rece îi trece peste șira spinării. O amețală ciudată, o teamă, o senzație neplăcută. Ea nu avea curiozități legate de persoanele din jur, nici nu observase la alții. Imagini cu animale la pândă, imagini din filme și cărți o transportă în desișuri de păduri, în tufișurile țepoase ale savanelor. Stinge țigara și intră în cameră, apoi stinge lumina. Treptat se liniștește. Este deja intrată în atmosfera greu de respirat a satului rămas atârnat printre corzile prezentului. Adoarme spre dimineață.

- Bună dimineața, dar e aproape prânzul. Ați dormit, nu glumă! Cred că ați fost foarte obosită!

- Bună dimineața! Așa e! Se spală pe ochi și soarbe o gură din ceaiul rece de pe masă. Apoi, fără vorbă se ridică și iese în ulița satului. Cald, e tare cald, soarele e ridicat sus pe cer ca la orele prânzului, ulița e plină de praf care îi intră în addidas, iar câmpul e gol. Nimeni la muncă, toți stau în casă sau pe prispă, rar câte o femeie în vârstă amestecă tizicul și îl pune la uscat. Din birtul satului se aud voci slabe, câte un bărbat se vede printre geamurile murdare cu o sticlă de bere în față. La vederea Kugăi se ridică și iese afară chemându-i și pe alții. Zâmbete știrbe se îndreaptă spre ea, se întorc spre ceilalți, se comentează. Dar totul parcă e ca la o filmare cu încetinitorul, totul trenează ca și cum timpul se măsoară aici altfel. Trece ziua, trec altele și treptat ea începe să se lămurească. „Hotărât lucru, nu mai au tragere de inimă, nu-i mai animă decât rarele evenimente întâmplare pe uliță și văzute la televizor. Oameni fără orizonturi, fără așteptări, oameni deveniți statui mergătoare făcute din materiale perisabile. Se sting pe picioare și apoi se îndreaptă spre locurile de veci fără să aibă nici măcar curiozitatea să privească în ei. Și de ce să privească? Pentru ce și ce le-ar aduce privitul? O îngustare a emoțiilor, o lipsă majoră de chef și de mobilizare, ca o moarte pe care o aștepti de mult să sosească”. Kuga e febrilă, pune cap la cap tot ce aude și vede, analizează, când aruncă o piatră, când le iartă purtarea. Și dacă ei ar pleca să-și găsească de lucru, unde? Cu ce să plece și ce să găsească? Și dacă s-ar apuca să-și curețe ogorul și să-l facă să rodească, de unde bani pentru mașini, dar mai ales, sunt ei siguri că le va mai rămâne ceva? Toți sunt nostalgici, toți își aduc aminte de vechiul regim, de comuniști, dar nici n-ar mai vrea ca acesta să revină. S-au delăsat până la distrugerea lor interioară, sunt la pământ, dar par resemnați. Asta a făcut din ei colectivizarea... au muncit la comandă și doar atât cât să facă

zilele minime săptămânale cât să poată trăi, au mâncat de unde munceau, nu pleca nimeni cu buzunarele sau cu coșurile goale. Treptat individul s-a pierdut în mulțime, aceasta, mulțimea, a devenit importantă, ei nu erau decât o masă de manevră, dar manevră ca la plimbarea vagoanelor printre liniile de cale ferată: înainte și înapoi, înainte și înapoi, fără țel, în așteptarea liniei goale care să se umple garnitura. Dar și relațiile dintre ei, ca și cele din interiorul individului s-au schimbat. Fața de mulțime, fața de arătat în lume a luat locul adevăratei fețe. Nu trebuie să știe vecinul ce fac eu... Nu trebuie să mă întreb, să stau de vorbă cu inima și conștiința mea, nu-mi trebuie nimic. Trebuie doar să fiu condus... Că am ca orice om zile proaste și zile bune, că am dureri, că am nemulțumiri? Nu trebuie să le arăt! Nu trebuie nici să-mi recunosc față de mine slăbiciunile, trebuie doar să trăiesc! Am nevoie de supape? Am slăbiciuni omenești? Mă uit peste gard, mă defulez în colportări, mă satisfac singur sau mă sui pe măgar, beau, nu ca să uit, că nu am ce, beau din plăcerea băutului și amețit văd în copil dorința mea legitimă de satisfacere a instinctelor, și dacă nu mă vede sau nu mă prinde nimeni, cu atât mai bine! Sentimentele Kugăi iar deveneau contradictorii. Pe de o parte avea un dispreț față de mulțimea satului românesc în derută, pe de alta, o milă dureroasă punea stăpânire pe ea și se punea în pielea țaranului sărac, acela cu orizontul pierdut.

Vla îi telefona aproape în fiecare zi. Nu s-au oprit la o mănăstire, ci au făcut un periplu. Cum ajungeau pe șosea lângă vreuna, cum întâlneau copii cu mâinile ridicate zornăind la chei. Aveau camere de închiriat. Așa au reușit să facă aproape toate mănăstirile Moldovei și nu se puteau plânge de prețuri. Numai că...

- Nu înțeleg, sora mea, de ce aici oamenii sunt departajați, de ce se află de o parte și de alta unei baricade, fără să semene între ei? La noi e simplu. În zilele de sărbătoare sau duminică după-amiaza vin cu mic, cu mare, la biserică. Își iau locul știut de fiecare și asistă la slujbă, la predică. Se plimbă coșulețul pe la fiecare, nu pe sărite, în nici un caz pe sărite, apoi trec să își ia ostia. Aici sunt două feluri de enoriași. Unii, de regulă mai bătrâni și foarte, foarte săraci se amestecă parcă printre cerșetorii ce-și au locurile lor pe lângă fiecare mănăstire. Stau deseori la slujbă, dar fără să fie atenți. Unii cântă din deprindere. Nici un bogat printre ei. Toți o masă și un pământ. Vizitatorii vin cu aparatele de filmat, se cunosc după haine că nu sunt deloc strămtorați și se interesează de muzeu, de suveniruri, de trasee. Nimeni nu intră în starea aceea religioasă pe care noi o cunoaștem, mai ales după ce ies. Este ca și când o masă de oameni nici nu ar avea nevoie de biserică, dar simt o mare nevoie de trofee. Fiecare drum e bifat, e însemnat prin peliculă sau prin vedere pe film. Cât privește prelații, aceștia au straie mult mai bogate decât le au ai noștri și par mai greu de abordat. Nu există un loc de spovedanie, nu i-am văzut făcând asta, probabil au zile anumite pentru așa ceva. Dar unde se spovedesc? În biserică? Pe șoptite să nu îi audă ceilalți? Sau omit o parte din lucrurile rele făcute? Am auzit chiar că se duc adevărate bătălii pentru posturile de preoți, că enoriașii au, sau poate nu au dreptul să susțină pe cineva, ceea ce la noi e imposibil. Sunt de acord cu tine, există un singur Dumnezeu, indiferent de cum îl cheamă pe acesta, dar căile de ajungere la el sunt complet diferite. Sunt puțin intrigat și nici nu am cu cine discuta. Tu ai cunoscut-o pe Marina, ce n-o interesează, n-o interesează și gata! Numai că eu duc lipsa unui anumit tip de conversație. Dar poate o veni și asta! Fiecare lucru la timpul său! Cât mai ai de gând să stai? Eu sunt cam presat, hotărăște când să venim să te luăm.

- Mai vorbim, încă nu m-am lămurit. Ceață deasă!

- Îți mai dau două zile, apoi venim să te luăm. Căutările tale pot să fie zadarnice. După atâta timp, nici nu m-ar mira! Ne „strângem” la o pensiune la Gura Humorului. Îmi pare rău că n-am putut să vedem Sihăstria și Schitul. Dar n-au intrat în verile-n sac!

- Le veți vedea!

- Explică-te! De ce ceață deasă?

- Acolo mă simt intrată, dar mă voi dumiri!

- Păi cam trebuie, spuse Vla cu o doză de iritare în glas. Nu înțelegea de unde-i vine Kugăi această dorință expresă de lămurire. Se mai putea schimba ceva din traseul vieții Natașei, mai putea ea să influențeze destinul cuiva?

Imediat înainte de prânz pe porțița casei începură să intre femei care-și duceau în spate bocceluța și sapa. Erau vecinele care o ajutaseră pe gazdă la prășit. Acesta era un obicei folosit în mai toate satele românești. Doar așa făceau față lucrărilor din bucata de teren care le aducea câțiva știuleți de porumb pentru

găinile curților. Erau sfioase și curățele. Când s-au așezat și-au făcut cruce. După primele pahare cu bere din peturi, cerură tărie. Kuga le urmărea de la un capăt de masă. S-a pus votcă din cea cumpărată în fața femeilor. Treptat obraji încep să se coloreze, la fel și limbajul. Pentru cineva care nu bea, ci doar privește, se derulează un film care devine lubric, paroxistic lubric, ca și când pe acolo nu trecuse picior de bărbat. Ce se întâmplă cu ele? Unde-i sfiala începutului, ce le-a transformat? Și unde-i picul de rușine pe care orice femeie îl are, sau ar trebui să îl aibă? O sarabandă de cuvinte deșuchiate, de gesturi și de priviri nu languroase, ci priviri lacome, pofticioase, nemaiauzite de Kuga o împresurau și-i dădeau amețeli. Confuză, cu dureri de cap ea părăsește adunarea și intră în camera la care ferestrele erau acoperite cu perdele groase din in. O prinde seara în aceeași stare ca o transă, din care privește cazanul cu smoală, apoi iese la aer în grădină.

- Au plecat, nu vă supărați pe ele, se mai înveselesc după muncă... Kuga ar fi strigat, s-ar fi zbatut, dar sub vorbele mieroase, ce doreau să acopere un viciu minor, o scăpare, nu poate să scoată nici un sunet în favoarea demersului femeii. Într-un târziu întreabă încetișor, ca și când și-ar fi vorbit sie-și...

- La necaz, la necaz mare, unde găsiți alinare? La preotul satului?

- Auzi vorbă! Dar cine, doamne iartă-mă, mai are încredere în ei? Nu știu prin alte părți cum sunt, dar aici se ceartă pe parohie ca pe averea fără urmași! Nici vorbă! Ne facem datoria de creștini, unele se mai și distrează prin preajma bisericii, dar eu nu. Mă mai duc din când în când la medicul de familie. Are în el un fel de har, un fel de a vedea lucrurile nespuse și de a alina... Mă mai duc la el, numai că n-am timp, păcatele mele, sunt o mulțime de treburi pe lângă casă!

X

Vecinele - nevăstuici, poate chiar de aceeași vârstă cu ea, mama – absentă, cu alte principii, de fapt fără principii, o ascultătoare a bărbatului, surdă și oarbă, tata o făcea întruna nebună, ducem nebuna la spital la Iași, cum să nu caute singurătatea? Cu cine ar fi putut să se aline? Cine ar fi trebuit să fie lângă ea? Singurul, singurul care trebuia să-i întindă o mână Natașei, era Adițu. Și el ce face? Păi sigur, se căsătorește cu alta, ce să facă? Doar nu putea să fie tocmai el bălăcărit, tocmai el care a făcut armata la Vânătorii de Munte! Natașa ar fi putut să plece să muncească la oraș, la Siret, dar unde, la cine, cu ce bani și mai ales cu ce inimă? O inimă face față la multe, dar îi trebuie un pic de alinare, un strop de căldură, în nici un caz niște locuri natale aducătoare aminte de imagini de netrăit în orice moment... Ar fi căutat alinarea în codru, l-ar fi căutat, ce i-ar fi adus? Un foșnet de frunze? Poate în apa Siretului, păi da, apa Siretului a ajutat-o împingând mreana să înoate împotriva curentului!... Cu capul plin de gânduri Kuga iese pe ulița satului, înaintează prin praf, iar razele fierbinți îi dau o moleșeală ciudată. Dintr-o curte o vede un copil, acesta iese la poartă, alege de lângă gard o piatră și țintește spre ea. Îi nimerește pulpa, un firicel de sânge face șanț prin pielea neagră, asudată și plină de praf, ea nu se oprește, își continuă drumul și e zărită prin ferestrele curate ale fostului dispensar care e acum cabinetul medicului de familie. Acesta îi vede pașii nesiguri, mersul cu ochii pe jumătate închiși, îi iese înainte la stradă și aproape împingând-o o duce într-o cameră în care pe tavan se rotește un ventilator.

- Nu, nu vă ridicăți! Sunteți în siguranță. Își revine și pulsul la normal, am să vă rog să beți câte o înghițitură din pahar, sunt săruri. Kuga deschide ochii, îi ține ațintiți să-și amintească tot ce s-a întâmplat cu ea în urmă cu puțin timp, știe că era pe uliță, vede aievea copilul cu piatra, apoi știe că a apucat-o amețeala. Privește prin cameră, domnește albul, e aproape răcoare, dintr-o cameră vecină, sau poate de aici se aude în surdină o melodie, o știe, a mai auzit-o fără să se dea în vânt după ea, știe doar că este ceva simfonic. Bea o înghițitură, parcă așa i-a spus, apoi îl privește pe cel care stă în picioare lângă ea. Este un bărbat trecut de prima tinerețe, păr scurt și sur, suplu, dinspre el vine o boare de „after shaving” răcoritor. Sare în picioare. Se așează din nou.

- Nu s-ar spune că suntem ai locului, spune ea încetișor.

- Nu trebuie să faceți conversație, i se răspunde. Mai ales că nu dumneavoastră ați intrat aici pentru ceva, ci eu v-am adus. Stați liniștită și beți-vă poțiunea din paharul acesta, nu vă mai gândiți la nimic, eu sunt

alături. Dacă aveți nevoie de ceva, lângă dumneavoastră este un buton. Sunați. Se ridică și intră într-o cameră alăturată, un moment se aude mai tare muzica. Înseamnă că de acolo se auzea, deduce Kuga. Ca și când n-ar fi avut nicio grijă, ca și când nu i-ar fi fost rău, în ea se coboară o stare de liniște, de pace, moțâie, apoi adoarme. Se trezește după mai bine de o oră, se ridică, vede chiuveta și se duce să se spele pe față. Apoi se așează pe scaun, exact când se deschide ușa și intră medicul.

Se scurg două ore ca și cum ai bate din palme, ei vorbesc, vorbesc, Kuga varsă tot amarul din ea, din Natașa, din amândouă, doctorul ascultă parcă zâmbind, de fapt calmul lui seamănă cu un zâmbet, de parcă nu stă de vorbă cu un pacient. Nu-i dă dreptate întru totul, nu, voi două nu sunteți la fel, nu v-ați format la fel, ea, Natașa nu și-a mai găsit sprijin în nimic, se însingurase și nimic nu este mai greu de purtat decât singurătatea. De unde știe? Știe că a fost și el în aceeași situație, numai că n-a fost nevoie să plece din țară, ci a venit, s-a mutat aici. A fost dezamăgit, bărbații rar recunosc asta sau poate nu sunt și trec la o altă stare. Poate să plece în Polonia, să-și termine vacanța, nu trebuie să se mai gândească, toate i se vor lămuri pe parcurs, a prins bine „în poză” imaginea României de azi, așa a fost aici de când lumea. O împletire de nații, o șiretenie adusă de turci, o acceptare a umilinței, dar și o fanfaronadă că stau lângă neamuri cotropitoare odată cu acceptarea romanilor, o cruzime adusă de ruși prin ucraineni și moldoveni, toate pe spinare de dac puternic înfrățit cu un lup, într-o natură prielnică lupilor. Niște bieți oameni cu relele lor, dar și cu bunele. Care? Inventivitatea. Cântă de mii de ani din frunză, din ferăstrău, joacă de pocnesc dușumelele și au cultul morților. Dar mai au un bun pe care rar îl scapă din mână, femeile lor! Nu toate, dar în majoritate... ele se leagă! Își cresc singure copiii, își îngrijesc soții și-și respectă cât pot părinții. Acum lucrurile se mai schimbă, se amestecă bunele cu relele, eu vreau să le arăt că se poate treptat, să capete ce n-au avut niciodată pe de-a întregul, vreau să învețe iubirea și dăruirea de sine. Natașa a plecat să caute iubirea în alte locuri, a dat fără să primească, se întâmplă, eu am rămas aici, să o caut aici, poate că nu va mai veni, dar aștept și mă dăruiesc.

- O neconcordanță între spațiu și timp, o mutație peste ani, doctore, ai fi fost perechea ideală a Natașei, dacă stau să te privesc bine și semănați. Încep să te simt ca pe o mamă!

- Glumești acum? Sau spui un lucru neserios ca să ascunzi pe cel care-ți umblă prin gură?

- Vorbesc serios, mă simt apărută și odihnită, voi pleca, dar să-ți spun drept cu toate că nu pentru asta am făcut atâta drum, nu mă simt nemulțumită. Am să le fac o bucurie prietenilor mei, îi voi chema și vom face drumul înapoi. Dar... Kuga rămâne cu cuvântul spânzurat între buze și alte cuvinte.

- Dar... nu uita să-mi lași adresa de e-mail... rostește doctorul

- Asta voiam să spun, nu uita să-mi lași adresa de e-mail. Am să-ți scriu ce mai este în lume.

- Am să aștept vești, de la ce mai este în lume.

Mașina lui Vla turează fără zgomot, cei doi din față aproape nu au ce să-și mai spună, Marina a și uitat că voia să vorbească mai mult în engleză, să exerseze, nu mai are pentru ce face efort, Vla nu simte acum nevoia de conversație, e plictisit și obosit. Pe scaunul din spate, Kuga se gândește cum să ajungă mai repede acasă și să deschidă laptopul... S-a pronunțat ceva legat de e-mailuri? Nu, nu s-a pronunțat, s-a gândit, ceea ce e același lucru...

To...kagu@ ...Probabil ești încă pe drum, doresc să vezi cât mai multe locuri, să compari, să sesizezi trecerea dintre țări. La voi e mai bine, măcar din punctul acesta sunt liniștit. Seara trecută am fost să-mi vizitez niște paciente vârstnice. Unde crezi că le-am găsit? Una dintre ele venea de la culesul perelor vâratice, pe care le punea în butoi la fermentat. Să facă țuică...Îți amintești ce ți-am spus despre femeile de aici? Sunt învățate cu munca și grija. Și culmea: doar vârstnicele și copilele. Nu se uită deloc la ele, nu se menajează deloc!

To...kagu@ ... Azi cred că ajungi, dacă nu te oprești pe undeva, pe drum. În cabinet, pe pernă a rămas o boare din parfumul tău. Nu te învărti într-un picior! Nu am vrut să-ți fac nici un compliment, e doar un stimulent pentru mine... Am tratat pasager o prezență civilizată. Doar atât!

To...doc@ ...Am deschis laptopul imediat ce am ajuns. Trebuie să fiu sinceră, cu cât mă depărtam de locul acela, cu atât îmi părea mai rău că am plecat așa repede. Prezența ta mi-a adus

aminte de mama, de căldura inconfundabilă a căminului. Dar cred că pe undeva nu a fost numai asta... Faptul că mi-am deschis așa ușor sufletul în fața unui străin, alinarea adusă de ascultarea inimii mele mi-a adus ceva după care am să tânjesc: atenția, apropierea... sunt lucruri pe care nu le-am căutat până acum, dar le-am simțit acum multă vreme.

To...doc@ ...Nenorocitul acela de parfum! Mai bine rămânea miros de săpun... Îmi place chestia cu stimulentele. Îți trimit chiar acum unul: caută pe Youtube, Abakyla na Abami, dans popular ugandez. Acolo m-am născut... poate de acolo mi se trage! Am în mine acumulată energia a două continente, numai că nu știu cum se face, că deseori e prea puțină într-un loc, și prea multă în altul.

To...kagu@ ...Echilibrarea e lucrul care vine de la sine odată cu mulțumirea, cu liniștea sufletească, or timpurile nu sunt acum propice. Pe de o parte ești foarte tânără, ești în formare, pe de alta, schimbările au un alt ritm și trebuie să te ții de el. Dar energia în exces e apanajul tău; te va ajuta atunci când o să ai nevoie. Ți-am văzut și ascultat melodia matricei; mai bine nu mi-o recomandai; ai căpătat în gândurile mele un plus de exotism, care cumulat cu andinul țării de adopție, dau un efect straniu personalității tale. Mulează acum pe trupul tău și caută să-ți imaginezi efectul acestora asupra unui bărbat ce și-a ales drept loc pentru restul zilelor, un sat uitat de lume. Nu vreau să-ți fac curte, din această cauză mă spovedesc ție ca și cum aș vorbi numai cu mine. Sunt convins că vei înțelege cum se cuvine tot ce îți scriu. Deschid brațele ca și când m-aș dărui celui mai bun prieten din lume...

Dar ce ți-e și cu doc acesta! Oare ce bărbat vă imaginați că e? Un ipocrit, un donjuan, un fătălău ultrasensibil? Vă contrazice întreaga lui făptură! Înalt cât trebuie, sportiv atât cât trebuie, păr înspicat cum place în genere femeilor, glas de tenor spre bariton, zâmbet deschis, curat, educat. Măi, dă-l în mă-sa, prea le are pe toate ca să fie și adevărat! Și de ce stă tocmai la marginea lumii? Un sado-maso, ceva, un fugar, un nou tip de haiduc, sau vreun broker ce pândește la cotitură ca să-și facă strigarea în funcție de poor'sul țărilor? Să punem transfocatorul pe el: păr înspicat – cam devreme, trei cute adânci între sprâncene – dureri mari, trecute. Prezența-i e liniștitoare, dă încredere... avantaj el!

De fapt s-a născut într-o comună din Gorj. Bunicii și străbunicii lui au muncit pe brânci, lucru care le-a stat în gât celor de după '44. A fost mai ușor să li se pună eticheta de dușmani ai poporului... Nimeni nu s-a uitat că bătrânii nu au schimbat niciodată portul popular pe haine nemțești, că n-au trăit în desfătări boierești și fasoane de neam prost îmbogățit. Ei au ținut sărbătorile, posturile și au mers în câmp alături de oamenii din sat, numai pe copii i-au dat la școli. Pe doc l-a luat Dodel, un unchi - inginer topo - la Iași, unde se stabilise cu soția, o profă de limba română la un liceu de aici. O chema Mira. Didel și Mira nu aveau copii. Așadar doc, ieșean prin adopție de unchi și de loc, a devenit un student al Medicinii din Iași, un partener al Adelei pentru dansurile studentești, dar și un suspinător pe sub tei de Copou. Poate suspina după jocurile copiilor din Gorj, poate după vreo fată, sau poate, ceea ce era de fapt adevărat, suspina dintr-o sensibilitate pe care nu avea cum să o poarte ca până la pălărie, că ar fi părut desuet și ar fi scăzut în ochii colegilor... Doar aici nu erau la facultatea de litere, ci la una de medicină! Urmează amorul cu Adela, o moldoveancă „din cele strașnice, dintre acelea care dictează din ochi, dar știe și cum să-i rotească”, mariajul lor, obișnuința lor, burta pe meserie, dar și aplecarea pe fila din care iese de zor poezia. Iată așadar un medic internist la un spital din Iași, gărzi de noapte mai puține decât la alte secții, visare, vise și visuri pe care în parte nu avea cum să și le împlinească. Un regim comunist cu căpăstru, o soție cu un alt căpăstru, dar cu ambiții mondene de nestăvilit. Revoluția a venit cu toate cele pentru Adela, ea s-a simțit ca pește-n apă în mijlocul bișniței și a schimbatului toaletelor, dar cu un căpăstru și mai puternic pentru doc. A început fenomenul „șpaga” pentru bolnavi, pentru șefia secțiilor, pentru datul din coatele ascuțite a celor ce le posedau. El... nema! Timiditate, poezie înmulțită, închis gura în casă, cumul de stress și cumul de observații critice din partea acelor care voiau în echipă numai învingători. Adela a deschis o casă de mode, a fost mai mult plecată pe afară după materiale și inspirație, iar doc a închis și mai tare gura, a strâns din dinți, până când a deschis-o odată maaaare, dar nu știu cum s-a făcut, că în același timp cu Adela! A urmat un divorț din „vina ambelor părți”, doi vectori s-au îndreptat fiecare spre altă direcție: al Adelei în sus, pus pe repede înainte și al lui în jos, pus pe repede în jos, până aproape de exit. Dar care exit nu a fost programat să fie

atins! Doc a „stat și a cugetat, dar mai mult a cugetat”, și-a găsit tăria să tragă o linie pe care au fost notate două cifre: la un capăt cifra 1, care însemna plecarea din țară și căutarea norocului aiurea, iar la celălalt capăt cifra 2, care însemna – de căutat martiriul în țară, de raportat la el și apoi de schimbat lumea - ... Așa cum i-a stat și-i stă bine oricărui idealist de pe pământ! A ales 2! Și-a cerut așadar mutarea la Negostina unde nu era niciun medic de familie și a plecat fără surle și trâmbițe înspre peștera de unde și-a planificat să transmită lumina! Dacă va da de ea, și dacă va fi cât de cât transmisibilă, de!... E încă tânăr(zice el, dar zicem și noi, privindu-l), e frumos, curat pe dinafară și pe dinăuntru și încă nu și-a pierdut încrederea în lume... Și-a aranjat un cabinet de toată „igiena” în sat și două camere cu bucătărie în Siret, acolo unde locuințele deveniseră foarte ieftine. Treptat a căpătat respectul celor din Negostina, i-a tratat cu blândețe și dăruire, a mai luat și locul duhovnicului lor. Pas de crede! Pas, pas, dar voila – recherchez! Numai că timpul cam trece pe lângă el, perna de alături e goală, iar dacă ridică ochii, de fapt nu-i ridică, mai degrabă privește cu coada ochiului, o face tot spre cele asemănătoare Adelei, ceea ce se cheamă că obișnuința e lucrul naibii, trebuie să te lupți și cu ea! La o adică, te lupți! Așa cum face acum când o cunoaște pe Kuga, numai că vorba lui Matache- măcelarul, asta-i aaltă poveste! Căci Kuga e așa și pe dincolo, nu este nici Adela, nici locuitoarea satului Negostina!... Ea e copila născută în Uganda, adusă la Medici fără Frontiere pentru o boală de plămâni, înfiată de o asistentă din România, care iubea un medic homosexual american. Doi părinți adoptivi de două nații, stabiliți în apropiere de Zacopane – Polonia! Omorâți ambii pentru studiile lor asupra Misiunilor religioase și medicale din Africa. Crescută de doi vecini, soți polonezi, iar ea devenită zeiță: piele de mulatră(de unde?) asemănătoare ciocolatei, potrivit de înaltă, inteligentă-brici, hazoasă, dar în același timp tânguindu-se interior după dragoste. Aveți pretenția să înțelegeți din prima? Nu-i așa că nu? Recitiți!

Acum o să vi se pară totul tratat cam „cu ușurica”, în parte superficial, sau poate, chiar hazos. O fi, nu zic nu, dar ia să ne gândim noi ca niște oameni cu judecată... poți să stai două zeci de ani numai încruntat și să o ții numai într-o disperare? Din când în când, mai trebuie deschisă câte o supapă. Mai zâmbim unei frunze ce de abia s-a desprins din mugur, mai zâmbești trecătorului grăbit, cu toate că doar la el nu-ți stă gândul, îți mai aduci aminte de câte un banc din alte timpuri, sau poate mai auzi unul nou, puțină igienă mentală nu strică nimănui!... Așa facem și acum; ne ascundem după vreo poantă ca să putem ține piept vremurilor, că nimeni nu știe ce s-o mai întâmpla!

Doc observă instaurată în jurul lui o stare de haos. Lumea nu ține minte date, încurcă trăiri și emoții, încurcă nume de persoane, confundă binele cu răul, repede cu încetul, acțiunile ei devin fără noimă, dar ce este cel mai grav, se ascut animozități și se sare repede la bătaie. O violență care se manifestă în vorbă, în faptă, în gânduri de moldoveni molcomi și ucraineni petrecăreți îi învăluie, se strânge ca funia la par, se face un bloc, din care numai știrile cu tentă de sânge vărsat ies prin ferestrele făcute ad-hoc de acestea. Cum și de unde? De unde a apărut această nouă molimă care nu este trecută în nici un tratat de medicină? Să fie o mutație? Dar mutația cui? Și cum să-i răspunzi, cum s-o tratezi?

To...kagu@ ...Spune-mi ce faci și ce se mai întâmplă în lume! Nu așa mi-ai promis? Ce citești ca să-ți înveselești clipele? Cu toate că la anii tăi , toate ar trebui să fie roz!... Fugi de Murphy! Pare hazos doar la prima citire, în rest, dacă vrei să aprofundezi, îți vei da seama, nu numai că este de un realism tulburător, dar că seamănă cu tăișul bisturiului care a și intrat în rană. Toate relele prezise, se adevăresc. Întotdeauna! Na, că iar seamănă cu Natașa, îți dau sfaturi ca unui copil... Adevărul este – și trebuie să-ți spun adevărul, că veșnic mă gândesc la cum îți petreci timpul, dar mai ales, la cât de liniștită poți să fii(sau să nu fii) într-o lume ca asta. Se simte tot mai vag parfumul tău lăsat pe fața de pernă. Ori a plecat odată cu spălatul, parte din el, ori l-am tot inspirat eu! Nu pot să-ți descriu în cuvinte cât din viață aș da, numai să pot din nou sta de vorbă cu cineva față de care să nu am opreliști, de nici un fel... Am spus-o, na că am spus-o! Crezi că sunt deplasat în mărturisirea mea?

To...doc@ ...Nu ești deplasat deloc! De când a devenit prietenia un sentiment care să fie pus sub semnul întrebării? Și chiar dacă ar fi ceva mai mult decât o prietenie, e ceva de care trebuie să te rușinezi? Eu sunt mult mai directă decât tine și totuși sunt foarte sinceră. Îmi pare rău de dâra ta de parfum, nu crezi că decât să te văicărești ar fi mai bine să-ți faci planuri de plecare la drum? Dacă ai posibilitatea să-ți iei din concediu, sau să fugi câteva zile, eu, până la începerea anului universitar, sunt aici. Și ca să-ți dau și un bonus, sunt aici și te-aștept!

To...kagu@ ...Sunt sincer. Vin pentru trei motive, nu știu care primează; vin ca să mă pot așeza pentru câteva zile într-un loc neutru, din care să-mi privesc țara mea și pe a altora. Să văd dacă pot descâlci, dacă pot să dau de nodul ce trebuie tăiat sau doar descurcat, în al doilea rând pentru a sta de vorbă cu un prieten, a trecut atâta timp de când n-am făcut-o și în al treilea, să-ți fur din parfum, dacă batista n-o dai de bunăvoie. Ai încredere! Promit să n-o folosesc ca un Jago... Te sun ziua sosirii, încă n-am stabilit ruta. Ori aleg drumul mai lung, să văd țara și mai ales să-mi văd locul natal, să găsesc asemănări sau deosebiri cu ținutul acesta pe care nu-l mai pot descifra, ori o iau direct înspre nord. Așteaptă cu pâine și sare(așa se spune pe la noi), voi veni cu steag alb(așa se face la voi și la noi).

Kuga primește mesajul cu bucurie, sare în sus ținându-se de trepte, doar este a doua oară pusă în fața primirii de oaspeți. Doar că atunci, prima oară, era vorba de niște zănateci ca și ea, pe care putea să-i primească oricum. Dar acum ce este? S-a schimbat ceva? Îi impune doc o anumită ținută, ceva suplimentar de care trebuie să țină seama? Nu-i bine, își zice! Nu e bine deloc! Se interpune ceva în fața prieteniei? Chiar nu-i bine de loc! Poate diferența de vârstă? Nici vorbă... E doar emoția, neastâmpărul din fața revederii, bucuria pe care n-a încercat-o niciodată. Mai liniștită, începe să facă planuri de drumuri și locuri, pentru a-i face lui doc sejurul cât mai plăcut, cât mai util. S-o lăsăm înglodată în planuri!

Doc trăiește febril evenimentele din țară, schimbările rapide ale oamenilor, alunecarea lor vertiginoasă spre ceva fără noimă, spre un haos ce tinde să cuprindă tot viul din ei. Oare pe unde s-o ia? Ar alerga înspre Kuga... nu, nu se face, i-ar da de înțeles lucruri care încă nu sunt sedimentate, cine știe ce impresie va face graba lui, mai bine face ocolul, se repede în sat, își vede rudele rămase, merge la cimitir la părinți și bunici, vede cu ocazia asta și care e pulsul oamenilor, compară...

Kuga se oprește din fugă... să-i facă planuri, rute de mers, de vizitat? Dar de ce? Să-i impună? Să-i iese înainte cu tava? Nu procedează la fel ca Natașa? Nu este mai bine să-și stabilească singur ce dorește să facă și să vadă în Polonia? E mai cinstit așa? Da, dar ar vrea... n-ar vrea nimic! Mai bine să plece la cumpărături, să nu-i lipsească nimic din casă, că de rest, vor vedea!

XI

„Am trecut de Râmnic, parcă e cam la fel peste tot, doar că mă încercă nostalgia și vreau să ajung mai repede acasă. Ce-mi apare colorat în față? A, să mă uit, sunt olarii, ce expoziții și-au mai făcut! E bun locul, și l-au ales bine, s-au diversificat. Ia să merg mai ușor... Să mă cobor? Nu acum, îmi voi face timp altă dată, trebuie să ajung acasă, mă voi întoarce din Polonia tot pe aici. Sat, sat, sat, același sat... mda, câte o clădire nouă, ce-i asta? Ce-i zona asta toată ne lucrată? Măcar aici se întindeau tarlalele cu căpșuni ale Stoenestilor... Nimic? Nu mai merge căpșunul? Cred că-i aceeași poveste... nu au oamenii cu ce să-și lucreze pământul, nu au puncte de desfacere, iar ca să mergi la piețele orașelor costă prea mult transportul. Hotărât lucru, aici, și aici ceva nu merge... nu merge la fel ca-n toată țara... Nu vreau să mă mai gândesc, vreau doar să parcurg o distanță. Se apropie bifurcația de care mă leagă atâtea amintiri... Nu sunt merii la locul lor? Ce s-o fi întâmplat cu toată livada care se întindea și spre Cărbunești și spre Raba?”

Doc oprește mașina, se așează pe marginea drumului, își ia genunchii și îi strânge la gură și tot pieptul îi e cuprins de durere. Sunt unii oameni care în fața emoțiilor puternice se pierd... Indiferent că acestea sunt pozitive sau negative, ei se pierd, nici nu gândesc nici nu-și fac planuri, o perdea groasă acoperă în același timp și realitatea, și imaginația sau visul, ei se lasă apăsați de greutatea emoției o vreme, fără să poată face nimic pentru a-și reveni. Cutele dintre sprâncenele lui doc devin mai adânci, simte lipsa de vlagă, caută să se ridice în picioare și o amețelă îl împiedică. Își mută privirea spre munții care se văd bine conturați în dreapta, deschide o sticlă de apă minerală și cu greu își continuă drumul. E încruntat și precaut ca și când ar înainta cu mașina pe marginea unei prăpăstii. Ajunge la Scoarța.

Se apropie seara, aerul s-a mai răcorit. Doc iese din livada din spatele casei și intră în grădina de zarzavaturi. Săracă. Săracă și ne udată. Nici nu prea mai are cine... „Mama săraca a îmbătrânit de tot, nu mă așteptam, am remușcări, dar ce pot face? Viața își are drumurile și perioadele ei. Ce-or fi tufele acelea de la

marginea răzorului cu frunzele cepei uscate și culcate la pământ? E busuioc!” Doc se apleacă și rupe câteva frunze, le trece printre degete și le duce la nas. Un iz pregnant de tămâie și floare îi umple nările, el inspiră cu nesaț, iar inspiră, o vioiciune îi pune stăpânire pe trup și pe creier, gândește cu repeziciune, simte o revigorare ca o speranță, fire de susținere coboară ca dinspre cer, parcă se cațără pe ele, parcă se ridică puțin de la sol, mai rupe un lăstar și se întoarce spre casă, își caută telefonul mobil, - păcat că n-am instalat laptopul – își zice, și formează numărul Kugăi.

- Am ajuns acasă, ce faci?

- Cât mă bucur, înseamnă că ne vom vedea în curând!... Culeg material, m-am apucat de o lucrare care mă bântuie. Alcătuiesc un index al plantelor medicinale și aromatice, am fișat tot ce începe cu litera A și acum sunt la B. S-o crezi tu! Le-am luat de-a valma! M-am oprit la busuioc *Ocimum basilicum*, ești pe fir? Nu-ți aud nici respirația...

- Sunt. Busuioc? De unde să fie planta asta la voi? Aproape de vârful muntelui?... Ce legătură ai tu cu ea? Nu mi-ai povestit nimic.

- O, eu folosesc de mult plantele, așa cum făceau și ai mei, numai că Irma, nu știu din ce cauză, așa i-am găsit de când am venit, nu mai poate să lucreze nimic din ce făcea până acum. Știi, ea este graficiană, nu avea subiecte preferate pe care să le dezvolte, lucra ce o impresiona în momentul acela, a făcut multă scenografie și decoruri de teatru, doar că de la un timp, nu prea se mai deplasează, cred că de când cu accidentul lui Yany.

- Nu mi-ai vorbit de nici un accident, iar persoanele cred că sunt părinții tăi adoptivi cu numărul doi. Sa întâmplat ceva în lipsa ta?

- Nu ți-am vorbit, așa este, m-am centrat pe mine, ca și când cine știe ce aș însemna eu. Uite, fii atent, după ce Yany a văzut că merge din ce în ce mai greu cu scrisul, a primit o invitație pentru un eseu despre Casele reunite, Komorovsky și prințul Phillippe al Belgiei. Nu-ți pot spune ce s-a mai bucurat, l-a scris, l-a predat și când să fie ceremonia, a fost trimis altcineva la Varșovia, cu o lucrare de doi bani. Îți dai seama ce lovitură pentru el! Acum, suferind Yany, a intrat în depresie și Irma!... N-a mai putut să termine nicio lucrare, numai că i-a rămas încă din adolescență o dragoste – plantele vindecătoare și aromatice. Cum ea a terminat și secția de etnografie și folclor, în timpul facultății a trebuit să circule, circulând, a dat de gustul culegerii plantelor, din aceeași cauză și-au și făcut casa la poale de Tatra, ca să fie în mijlocul pădurii. Eu de când am sosit am tot tras cu ochiul și nici nu-ți pot spune ce atrasă am fost de domeniu. M-am rugat de Irma să mă lase s-o ajut și a fost tare încântată. Și mi-am zis, de ce să fac o clasificare după alfabet sau altceva? Le studiez și descriu după cum îmi sunt de aproape. Am strâns toate legendele cu busuiocul și cum le aranjam spre fișare, mi-a sărit gândul la tine. În același moment a sunat telefonul. Hei, mai ești pe fir?

- Sunt, sunt, dar frumusețea e că tocmai trec printre degete o frunză de busuioc!...

- Voilá, baftă la mine! Poate te gândești să nici nu mai faci pași, ajunge cu busuiocul, ce crezi?

- Vezi diferența de vârstă? Nici nu știu sigur când glumești și când vorbești serios. Ce să mai cred?

- Nimic! Vino și vom vedea!... Au mai rămas câteva flori de caprifoi pe zidul casei. Aromă garantată! Dar dacă vei întârzia mult timp, nu garantez!

- Pune-le la presat! Suntem ambii în siguranță! Trebuie acum ori să închid telefonul, ori să rămânem în starea asta de uite-o, nu e!

- Nu, nu, mai bine vorbim mai târziu, nu de alta, dar să nu ne îmbătăm doar cu iluzii. Iluzia doar să preceadă și să însoțească, să accentueze ceva. Pe diseară!

A trecut o oră de când Doc se tot plimbă prin curtea casei, bătrâna l-a chemat la masă și el nici n-a auzit scârțâitul porții.

- Dragule, m-am întâlnit la fântână cu ăl mic al lui Dobran, zice că nu vrei să mergi și tu la Tismana la hramul mănăstirii? Au masă de hram Cocârliei și tu știi câtă lume vine la ei, din toată țara! Cornel, trebuie să ți-l amintești, că ați fost colegi de liceu, pregătește totul ca pentru un batalion, are noroc și cu casa bătrânilor, pe care n-au dărâmat-o, eu zic să te duci, îți mai amintești și tu de colegi, de profesori, de neamuri, că suntem neamuri, nu știu dacă îți mai aduci aminte... Mâine seară e slujba de Sfânta Maria, ai să vezi câți episcopi vin, stai la slujbă și apoi vă duceți sus pe platou, unde se strâng țiganii cu vechituri aduse

de afară, acolo se strâng și lăutarii Gorjului, vin și cei plecați și rudele lor, așa s-a încetățenit aici, gândește-te! Ei te așteaptă cu răspunsul mâine de dimineață...

- Da, da, cred că mă voi duce, sigur mă duc, mi s-a făcut un dor de locurile acelea... Trec eu acum pe la vecini și le spun. Cred că nu se culcă cu găinile...

- Ba să te duci, că s-or culca, sunt și ei în post și se culcă cu găinile, dar au și treabă! Mâine se trezesc de dimineață că e ziua celei mici și trebuie să mai facă pregătiri, n-au terminat! O iau cu ei și pe ea, să vezi ce o să se mai bucure Ana Maria, va avea cu cine să se joace...

- Cine e Ana Maria? Nu te-am auzit.

- Ei, e fata lui Cornel, nici nu aveai când să mă auzi, e micuță, prin cursul primar, dar nici nu am văzut copil ca ea... ne-am întâlnit în piață la Tg. Jiu, vede și știe tot, umblă peste tot. Au făcut în grădina din spate o piscină cimentată, tot, treabă rost, a muncit Cornel de s-a spetit, dar asta mică e toată ziua în ea. Zic ai ei că vara merge și mai la deal, la tabăra englezilor, e bine că învață acolo poezii, tot felul de cântece, numai că îi cam îndoctrinează... fac scenete biblice și știi tu...

- N-are ce să-i strice! Dumnezeu e unul, doar unul.

- Crezi maică? Mai crezi? N-am îndrăznit să te întreb, dar de multe ori m-am gândit la tine... doar nu s-o fi pierdut prin fundul Moldovei, nu și-o fi părăsit credința!... Vorbește lumea pe aici, că dinspre Ucraina, de pe acolo vin fel de fel de misionari cu o deviație de la credința noastră...

- N-am auzit. Acolo nu, dar nu acesta e principalul... Principalul este să crezi și să speri...

- Da, dar timpurile sunt grele, lumea e descumpănită, ea crede mai mult în sfinți, să vezi ce mai pleacă femeile pe jos spre Sfântul Grigore... mi-era frică de tine, că voi aștia mai tinerii...

- Asta da vorbă! Mai tinerii, eu fac parte din „mai tinerii”, nu? Câte o dată mă simt bătrân ca pământul... tu muică ești tânără, nu uiți nimic, știi totul, ești doar puțin mai mărunțică... dimineață înainte de a pleca eu spre Tismana să mi te prezinți la control! Ți-adusei medicamente pentru oase, calciu, vitamine...

- Adică pentru osteoporoză...

- Așa te vreau, sprintenă! Mă temeam și eu pentru tine, dar văd că mi-am făcut temeri degeaba... Ești mai iute ca mine.

- Voi cădea din picioare, ca muica a bătrână, la noi așa s-a pomenit.

- Să știi că ai dreptate, femeile din Gorj sunt parcă altfel făcute, se usucă încet-încet pe picioare, dar sunt pline de vitalitate până pică de tot, și asta foarte târziu... Este aici o rețetă de viață pe care trebuie să o mai studiez. Și în alte părți femeile muncesc mult, dar parcă aici sunt altfel, ca și când ar fi vorba de altă nație. Secretul, doar voi îl știți!

- Mare secret! Muncim de nu mai putem, ținem posturile și când am obosit coasem, dar, ne ține credința, alegem bunul de rău.

- Adică?

- Deosebim bunul de rău! Când vezi un copil sănătos, o urzică grasă și verde ieșită din zăpadă, pământul de sub dud făcut negru de dude, te apropii de ele, le tragi spre tine și ele te întăresc fără să vrei, dar fugim de cele rele ca de făcăturile necurate. Știi hududoii de îl acoperiră comuniștii cu pământ și nisip să facă șoseaua, cel care se întindea de la casa ălui bătrân, l-oi fi uitat că nu l-ai prins decât atunci când era acoperit cu soc și curpeni, râpa aia adâncă pe lângă care nu vă lăsam să vă jucați când erați mici, râpa la sudoame?

- Ce ai zis?

- Adică la „sub doamne”, așa s-a numit, râpa aia s-a făcut prin prăbușire, a scăpat pământul înăuntru, s-a supt, a intrat spre străfunduri... Să tot fi trecut două sute de ani de atunci... S-a cutremurat pământul!... Știi unde s-a oprit fundătura? Tocmai în fața biseriței din deal, aia din lemn putrezit în care nu se mai slujește de când mă știu, era acolo un clopot vechi urcat pe clopotniță de bârne și o troiță în față făcută de un boier de demult pentru fata sa, acolo s-a oprit surparea. Drept în fața troiței, ca spre închinare!... Jos s-au dus relele, spuneau bătrânii, și chiar de nu s-au dus și ies mereu la iveală, crezi că e femeie în vârstă care să se apropie de buza hududoii? Nici una, niciodată! Asta nu înseamnă că noi ăle bătrâne știm unde să stăm și

unde nu? De-aia suntem osebite de ce ai văzut tu, de-aia trăim așa și cădem din picioare! Aoleu, dar du-te odată, că se culcă ai lui Dobran și ne facem de rușine, că nu se face!

XII

Doc, tot îngândurat, „mă voi duce la Tismana, și așa doream de mult să ajung prin locurile acelea, mai întârzii astfel și ajungerea la Kuga, va trebui ca atunci când ne vom vedea să-mi fie făcută ordine în cap, în inimă mai bine zis, că nici eu nu știu ce să mai cred de mine... Am zile când îmi spun că sunt îndrăgostit, așa de des mă gândesc la ea, sunt altele în care o îmbrac într-o duioșie de părinte, așa ar trebui să fie mereu, că eu nu am dreptul nici să canalizez înspre mine speranțele pacienților, nici să le provoc dezamăgiri. Dar, doamne iartă-mă, nu am făcut nimic, nu influențez nimic, numai că îi duc grija... Nu, - nimic musai - asta am auzit-o de la cineva și tare mi-a plăcut, vom vedea, dar nici nu trebuie să mă grăbesc, nici să întârzii prea mult!”

S-au oprit în piață la Tg. Jiu și și-au încărcat sacoșele pentru Tismana, n-au stat mult că îi trăgea așa înspre acolo, dar cum au ieșit la drum întins, doc și-a așezat scaunul și mai bine să poată privi marginea șoselei. Or fi poienile Moldovei fără seamăn, or fi scoborâșurile munților ca de poveste, dar coamele înverzite ale dealurilor dinspre Lelești, dinspre Hobița au ceva de o frumusețe nefirească. Munții din partea dreaptă nu părăsesc linia dealurilor, stau ca de strajă, sau nu, mai bine spus se întrevăd doar, dându-ți de știre că ei sunt acolo de când lumea și că pe ei te poți bizui... Nici nu fug, nici nu se insinuează! Se alătură din umbră așa cum tradiția urmează din umbră un popor, nu-l părăsește, numai să știi să o cauți, să te îndrepti spre ea și să o dezvelești, să o cureți din când în când de zgura vremurilor, să o săruți ca pe o icoană și să o așezi la locul unic de cinstire... Spinări rotunjite de dealuri nici prea înalte, nici prea joase, numai bune de primit și animalul care paște, și țăranul, și grebla de fân... Iarba nu-ți ajunge până la brâu, este dintr-aceea ce se calcă ușor, apoi se ridică singură fără să-ți faci griji că ai încurcat fânul vecinului. Pe câte o coamă, ca și când ar fi fost aruncați din vârful pensulei stau arbori singulari, câte un stejar, câte un fag, câte un nuc sau un cireș pășăresc, fără să îi fi împărțit nimeni după esență, ca o stare de echilibru a naturii, dătătoare de calm și de bine... Doc a oprit mașina. Ceilalți au trecut pe lângă el, au văzut că nu are nicio problemă și s-au înțeles să îl aștepte la păstrăvăria de după bifurcația Tismaneii, să ajungă toți în același timp la Cocărlă. Rămas în urma celorlalți, nu se putea hotărî să se urce în mașină, stătea în picioare la marginea drumului și și-ar fi desfăcut brațele să cuprindă toate dealurile acelea, toate spinările lor, toți copacii singuratici sau în pâlcuri, s-ar fi aruncat în rugii de măcieși de la marginea drumului fără să-i fie teamă că se înțepă sau că-și sfâșie cămașa, dacă ar fi putut și-ar fi făcut acolo rădăcini să rămână la marginea drumului, nu de pază, nu, el era mult prea mic pentru treaba asta serioasă, dar ar fi vrut să rămână statuie. Își aminti de Kuga și de neputința lui de a-și descrie sentimentele față de aceasta... dacă ar fi pus să aleagă? Grea întrebare, dar acum știa, ar fi ales Gorjul cu Tismana lui, cu Novacii, cu Baia de Fier, cu toate locurile dinspre Mehedinți și spre Godeanu, da, trebuia să le vadă din nou, trebuia să urce spre Mărășești ca să simtă Godeanu, să se piardă prin podiș spre băile Bala și seara târziu, la foc, să roadă pe îndelete o coajă de pâine scoasă din țăst, trebuia să îmbrățișeze totul, iar pe Kuga n-o va uita, ea îi va fi cea mai apropiată de suflet, însă numai așa îi va asigura veșnicia lângă inima lui. Putea să fie dragostea cât casa, puteau să ardă toate clăile de fân dinspre Siret înspre Ucraina peste munte, rugul tot va scădea! Nu va lăsa dragostea să stea în calea veșniciei prieteniei, rudeniei lor, căci el învățase de la el și de la alții, că oricât ar fi fost un sentiment de aprins, acesta avea un urcuș, un pisc, un podeț și un coborâș! Ori tocmai acesta, coborâșul, nu trebuia împărțit cu Kuga, ei trebuiau să rămână veșnic apropiați, așa cum a simțit din primul moment în care a văzut-o cum se prăbușește în Negostina...

Și-a reluat drumul neîmpăcat. Abia aștepta să ajungă la Tismana, să se spele în apa pârauului și să asculte slujba episcopilor veniți pentru închinare de sfânta Maria, dar abia aștepta s-o vadă și pe Kuga. Nimic musai...

Fără să-și dea seama, în jurul lui, de-a lungul drumului se instalează pădurea deasă de peste cincizeci de ani. A crescut... s-a înălțat și s-a întunecat. Învăluiri de răcoare, când mai dense, când rarefiate îl bat ca o minge de badminton la dispoziția rachetelor conduse de mâini, când ferme, când molcome, în corespondență cu umbra copacilor. Este verde deschis și închis, este negru-verzui, iar amintirile-i balansează pe umbre. Nu-l deranjează, compară și simte, compară emoții înșirate pe sfoara de ani ca pe mățaniile purtate pe gâturi firave de fete sau piepturi vânjoase. O diversitate de umbre, de înălțări și tăceri îi aduce aminte de timpuri petrecuți, însemnați ca împunsăturile acului, când pișcătură pe piele, când strop de roșu sângeriu ce se avântă, crește și curge. Este, da, este aranjată pădurea aceasta, e cârpită de om și de ani, dar întreagă se arată, ca o promisiune de mult îndeplinită. El oprește mașina și-l vedem ciuci pe Doc la marginea drumului, privind fără să vadă, cu capul între mâini, balansându-se. „Așez pădurea într-un loc lângă coastele dealurilor, alături apa izvoarelor, nisipul și malul, coasta cu molizii rețezați peste care-a trecut fără milă ciclonul, poiana și ramul. Atâta sațietate din cumulumul formelor, aromelor și culorilor și totuși atâta suspin, deznădejde, atâta tăcere acolo unde cântecul trebuia să dea intrarea din fluier, din nai și din tulnic, atâta gâlceavă și răbufniri de mânie, atâta cruzime în vorbă și-n inimă de român, ce-o fi cu țara aceasta-n bulboană, ce-o fi cu nesiguranța din ei și din mine, unde-i așezarea și visul de unde și spre ce trebuie cu toții să zboare? Românul de regulă joacă și cântă, de regulă muncește și-oftează, de regulă face planul fânarului să încapă trei stoguri de fân, dar acum... încurcate sunt toate... Pentru geamătul lumii, să-l stâmpăr, ar trebui să găsec jocul cu mâna de mână, cu pas săltăreț lângă pas săltăreț, ar trebui să găsec amiaza amiază și seara seară, iar numărul bobocilor să fie dinainte știut. Doar că totul se mișcă anapoda, răul răsturnat ca o benă vine și-l acoperă pe bine, un țipăt amplificat în neștiința de mâine deschide piepturile și mai larg, în timp ce-i fug de sub spinare și pilonii de ziduri străvechi și spătarele de scaun. Un vârtej în amestec din care-ți rămâne un oftat, un suspin și o teamă că –nu se știe niciodată – poate și timpul se schimbă... minutele pot mâine deveni ore și anii milenii, cu soare-nghetăt sau topit de căldură, iar roca, uscată, crăpată. Oare se cere sunetul dinamitei și corul trompetelor, tobelor, și buumul exploziei trezitoare de cugete adormite de frică și bubuitul din miezul furtunii? L-ar zdrobi pe român! Mai tare s-ar teme și-ar pieri! Da, știu acum, îi trebuie o clipă-n tăcere, o reculegere lungă și la urmă un zâmbet schițat doar înspre joc și-nspre muncă. Un imbold spre tăcere, un imbold venit fiecăruia dinăuntru. O mână la ochi și o mână la inimă, o iertare și-o rugă... O horă începută lin, legănat, o unduire de jale, o aplecare a capului înspre umărul drept, o revenire și iar aplecare, o tăcere, un pas înainte, unghi, un pas înapoi, iar unghi legănat, o căutare și o strângere cu încredere. O apropiere de nit, aliaj și topire în neam. Și-un sunet prelung de cobză devenită vioară, scripcari fără știmă în față, cuvinte în imnuri din baladele vremurilor, fără eroul din capătul-frunte al horii, un avânt fără nume ce trebuie să urce spre cer din oftat transformat în darul divin devenit mănunchiul de raze... Un șir lung și o horă plutind peste munte și deal, ridicându-se de la pământ, imponderabil, dar plin, un sunet, dulce grai românesc, însemnat într-un clopoțel de altar... o grădină înconjurată de-o horă.” Repede trece timpul!... Deja a trecut o jumătate de oră, ceilalți precis au ajuns, iar Doc stă ca stana de piatră cu buzele-n zâmbet. Dar zâmbeste o piatră? Ia piatra, împrumută din mimica noastră, din clocotul veseliei și din cel al mâniei? Uite că ia! Ca și panta, zăpada ce cade, muntele cu piscul albit sau coborâșul gemut al avalanșei... Ridică-te Doc și pornește la drum, ține minte uzanța, nu-i fă pe ceilalți să te aștepte, zice cititorul sau tăietorul de capete și de file!... „Uzanța, la naiba și cu uzanța, dar vezi că nu pot să trăiesc fără ea într-o lume... acum mă ridic, închid portiera și-i dau bătaie la drum, vă promit!”

Cornel, Ana și Ana Maria stau în curte, îl așteaptă pe Doc. Mama Mica stă pe vechea prispă, cu ciomagul alături, îl așteaptă pe Doc, țoc, țoc, țoc, ce face mama, dar n-a trecut vremea pe lângă tine, țoc, țoc, țoc, ziceți dumneavoastră așa, doar să mă simt bine!

- Camera ta e în față, alături de cea a familiei Popescu, trebuie să-ți aduci aminte, Mihaiu inginerul din București căsătorit cu Ela, fostă Savuscan, directoarea de la spitalul Malaxa... vă potriviți! Ai aici frigiderul, la dreapta e sufrageria cu dichisul ei, dar noi nu stăm acolo decât iarna, când ne strângem să sărbătorim Crăciunul, în camerele noi din spate e Lila, vine și soțul ei mai spre seară, apoi e camera Ofeliei Martin, maaare femeie într-o lume de mici, familia Cozmulescu și trebuie acum să pice nașul, Cornel Popescu, dar are treabă până peste cap, face și pe vicele PDSR, ține și cultura și parte din catedra de română de la Tudor, mai și scrie câte ceva! O să moară pe drumuri, ca Noni Armegioiu legistul județului de l-au

mâncat drumurile și securitatea, că avea sârmanul, prin funcție, și „dosarele”. Ai o baie aici, una lângă bucătăria de vară, dar mai e un loc acoperit lângă piscină. E acolo un prăjitor electric de cartofi, grătarul, filtrul de cafea și vesela. Noi când avem musafiri, acolo ne facem veacul, în rest mâncăm sub bolta de viță de lângă bucătăria de vară. Numai că mâine e hramul casei și vin rudele și prietenii din toată țara, a lui Griguț că e mătușă-mea și doctorul a murit anul trecut, familia G. Popescu, el fratele lui Mihaiu, de ți-am vorbit prima oară, dar o să-i vezi și-o să-i recunoști pe rând, iar de nu, garantez pentru noii veniți... toți un cuget și-o apă... Program de voie sau la grămadă... cum te-aranjează! Doar că avem o regulă, una singură, să putem să ne ținem capul, nu discutăm de politică! Ori râsete și tăcere, ori CD-urile cu Zavaidoc și cu Dindiri țiganul-lăutar „încet și normal”.

- Încet și normal? N-am auzit, la ce se referă?

- A, nu știi? Nevasta lui Dindiri, țiganca bătrână era cu chitara și gura, el, bossul, cu vioara și gura, dar dacă lua un păhărel, se lăsa în voce, iar ea îi șoptea tot mereu la ureche, încet și normal! Și cum el cam luase darul acela cu rușinea, ea nu mai aștepta, și-i trăgea mereu cu „încet și normal” ca un ison de cântare!

Spre seară luară drumul mănăstirii, parcarea din față era plină de mașini, dar au tras mai la deal, în fața blocului construit de RENEL pentru angajați. Acolo locuia Mugurel, verișorul lui Cocârlă, împreună cu soția. Să vedeți aici gorjeancă! Aprigă, sănătoasă, inimoasă și bună de treabă ce nu s-a văzut! Urcă toți spre mănăstire. Parcă de când au intrat pe poartă se discută cu jumătate de gură, se înaintează încet, cu smerenie. În jur mulțime de credincioși veniți din toată țara urcă împreună cu ei. Pe iarba din dreapta bisericii, stând pe jos sau în genunchi, pelerini. Doc îi privește... majoritatea femeii cu capetele acoperite lângă care sunt plase, sacoșe sau saci de dormit. Multe moldovence... lume mai mult săracă, bolnavi, chinuiții care vin în pelerinaj de Sfânta Maria să se roage pentru sănătate, familie, spor. Sunt îmbrăcate de sărbătoare, dar sărac... diolenuri, sinteticuri, fetele tinere cu blugi turcești și maieuri mulate tot din materiale sintetice. Câte un bătrân ce pare intrat la apă în costum de stofă cumpărat de mulți ani. Lângă fiecare tronează o sticlă de suc acidulat sau Cola. Câțiva turiști, rar persoane din noua pătură a îmbogățiților peste noapte. O mulțime care așteaptă izbăvirea prin girul dat sărbătorii de mai marii bisericilor ce ies din lăcaș, în frunte cei mari, episcopii, lumânări grele de care atârna prosoape mari de frotir, straiie bogate, pietre scumpe pe potcapuri, darurile sfinte, ei au un pas încet, sigur, o cucernicie ce lasă în spate vulgul, ca și când ar fi în legătură directă cu mai-mărimile cerului. O rupere de popor, un rang arătat, o trenă formată din preoți obișnuiți, seminariști, toți formând treapta a treia a convoiului. Începutul slujbei, cădelnițare spre care lumea se îndreaptă, se pleacă, mulți se apropie să atingă straiile sfinte, să le sărute, să apuce să se ștergă cu ele, să întindă veșminte de bolnavi sau absenți care să atingă sfințirea. Slujba începe și se sfârșește pe ierarhii neînțelese pentru Doc. El e altfel... nu se poate ruga decât în tăcere, în singurătate și nu poate să ceară pentru el decât iertarea păcatelor. În rest, facă-se voia Domnului... cum crede El mai bine, cum le aranjează El, cum crede El de cuviință.

Urcă toți în mașini pe platoul din deal unde e târgul. Poliție. Circulație deviată prin păduricea de stejar care marchează drumul și se pierde spre munte. Prima tarabă improvizată a vânzătorului de alvițe, cocoși din zahăr vopsit în roșu, turtă dulce sub formă de inimioare, de păpuși, toți își dau obolul, e ca un bilet de intrare spre bălci, dar nesupărător, se înroșesc buzele în amintirea copilăriei, toată lumea cumpără și pentru acasă. „Trebuie să iau și pentru Kuga, să o fac și pe ea martoră la eveniment, și pentru mama. Pentru Kuga, am spus, întâi pentru Kuga? Apoi pentru mama? Foooarte bine!!! Nimic musai, dar totul musai!” Intrare față dreapta ocupată cu grămezile de lubenițe... grătare cu mici la tot pasul... șiruri de țigănci cu haine vechi, vânzoleală... fiii satului la costum, de vorbă în cete... Aristotel Ungureanu în haine de ginere... să trăiți dom' senator... să trăiți dom' primar... să trăiți dom' doctor... săru' mânușițele doamnelor... și la noi... bine, sănătoși?... să vă fie de bine ce-am auzit... la mai mare... la muzici... la țigani... la muzică de-a noastră... la horă...

Drumul de întoarcere e mai greu și mai tăcut. Sunt toți obosiți. Cornel a rămas acasă cu ai lui, de ani buni nu a mai putut merge la slujba de seară, de când cu implicarea lui în treburile hramului casei. Mama Mica a alunecat pe gheață și de atunci se deplasează greu. Lângă piscină e luminație ca ziua, acolo s-a așezat o masă ca un bufet suedez pentru toți ai casei și pentru oaspeții veniți de departe. În magazie, cu poarta deschisă e o cratiță mare, ca de cantină, plină cu sarmale, pusă pe pirostrie. O vecină o scutură de toate din

când în când să nu se prindă de fund. Cămara e plină cu de toate, geme! Se așează la masă cu toții, la început sunt mai obosiți, ar mânca și n-ar mânca, parcă s-ar duce la culcare, apoi, după două pahărele cu țuică vocile prind volum, atmosfera se încălzește, bărbații cer Zavaidoc, unii cântă, fetele se trag spre veranda din fața casei vechi. Se joacă la un cap Rummy, la celălalt Canasta – cu etalare, două își improvizează o masă dintr-un scaun de bucătărie și se joacă Scrabble. Liniște, pace, împăcare de parcă nu ești într-o Românie în care se ceartă cine, cu cine poate. Care-i secretul? Faptul că nu se discută politică? Faptul că fac parte toți din treapta de mijloc într-o ierarhie a banului? Să fie filonul sărbătorii care-i unește, sau cel al apartenenței la locurile natale? Dar nu toți sunt gorjeni, numai că nimeni nu pune întrebări decât în ceea ce privește copiii, nu iscodesc, le lipsește (!?) sâmburele acela de gălceavă ce lovește strada, familia, ecranul televizorului, filmul de lung metraj. Spre miezul nopții se face liniște. Toată lumea doarme, mâine e zi grea, e masa de hram, doar că Ana nu a uitat să le spună că prezența nu e obligatorie și mai ales ora strănerii. Chiar dacă pleacă la plimbare sau la biserică, la alte cunoștințe, ei sunt acasă cu masa pusă, iar de convivi nu duc grijă, că la sfârșit se adună vecinii, ruși de oboseală, dar mulțumiți că au făcut față zilei. Doc se hotărăște să plece de dimineață spre Baia de Aramă, apoi să urce la Mărășești, acolo de unde știa că părinții lui cumpărau brânză telemea din cea mai bună. Da, era și la Baia de Fier, și la Novaci, dar fiecare loc are gustul lui, iar căsuța din marginea drumului cu porțile înalte ca în Făgăraș, cu temelia din spărtură de piatră amestecată cu bucăți de marmură de la cariera din prima curbă de pe Godeanu, căsuța ai cărei ocupanți stăteau toată vara în munte, excepție făcând bătrânii familiei, vinde, de zeci de ani, brânza cea mai bună, n-o taie la jgheab, ci e făcută turte, turte, și presată între pietre mari, cu suprafața netedă, iar saramura pe care ți-o dau la sticle, e cea mai bună. Doar să te cunoască stăpânii, să le zâmbești, să știe că mâinile lor sunt cele mai dibace și să nu te tocmești. Ei singuri știu și prețul, și rostul oamenilor și-al lucrului!

Se trezește de dimineață, Ana Maria probează la lucruri primite în dar, e ziua ei, ea a devenit o domnișorică de gimnaziu. Nici n-o încapе oglinda din holul mare, se întoarce ca zvârluga, face pași de dans, e în picioarele goale și pășește ca zâna să nu se trezească musafirii. Doc pune filtrul de cafea în priză, dar vede că nu e singur. Sub prunii din grădina de lângă casă, Cornel și Mihaiu mătură frunzele căzute pe alea de ciment. Beau cafeaua în trei și la drum!

Iese din Tismana... dealurile sunt aici asemănătoare cu cele ce străjuiesc culmea Dobriței și intrarea spre drumul Sohodolului. Porțiunile de lângă șosea au un verde aproape nenatural... bălțește apa, iar pe secetă o mențin și-o dau solului însetat. O za, un inel de viață între apă și sol, o armonie a naturii vărsată precum ciutura care-și varsă căldarea... e verde, e răcoare și e umed. Atât cât trebuie să fie! Oare ce balanță are talerele așa de bine centrate încât să mențină echilibrul? Oare cine hrănește inerția și-o duce într-un perpetuum-mobile care nu ține seama de sărăcie, gălceavă, pierderi de vieți omenești și pierderi de iluzii? Fără să vrei pui alături de dreptatea divină, natura divină, sau sunt totuna într-un firesc pe care uităm să-l privim, să-l simțim?

Dar să-l urmărim imparțiali pe Doc, să vedem ce-i cu el... Știm deja că iubește mult natura, locurile din Gorj, dar e împlinit? Îi ajung toate acestea? Cuta lui dintre sprâncene parcă îi e mai adâncită, pare mai preocupat. Intrăm, de vrea sau de nu vrea în gândurile lui... „La întoarcere am să o rog pe Ana Maria să mă lase să intru în calculatorul ei. Trebuie să-i mai trimit un mail Kugăi, să văd dacă n-am primit eu ceva, dar precis n-am primit, ce să-mi transmită? Doar știe că vin și mai ales acum nici n-are de ce să-mi scrie, e ocupată, parcă spunea că studiază, clasează, niște plante medicinale. Simt că și ea un pic, un pic tot gândește la mine, dar nu mă pot lămuri dacă gândește despre mine ca bărbat sau doar ca părinte, ca prieten. Ce tot vorbesc singur? Între părinte și prieten nu există semnul egal, sau poate există... Sunt cam răvășit... De ce oare? M-am simțit singur ieri printre gorjenii mei? Nu, știu de ce, sunt de fapt un fricos, mi-e teamă să nu sufăr din nou, dar mai ales socotesc – și nu greșesc – că Kuga nu trebuie să se gândească la mine! Ea e prea tânără, iar eu am făcut în așa fel încât am ocupat tocmai culoarul care era liber, strigător la cer cât de liber prin pierderea mamei, a părinților adoptivi, a locului unde s-a născut, a fraților. Eu ce am făcut? M-am băgat ca hoțul în sufletul ei cu dulcegării de medic de familie sensibil până la durere! Sunt, așa sunt eu, dar ea, ce vină are ea? Trebuie să dau dovada bărbăției mele, chiar dacă va trebui să mint. În primul rând va trebui să fiu, să par mai indiferent și mai dur, să vadă în mine orice bărbat, nu jumătatea care sunt acum. Să nu se

îndrăgostească și ea. Așa am spus? Și ea? Deci, în ceea ce mă privește nu există nicio îndoială, nu? Bravo!” Așadar nu știm încă nimic precis. Când nimic musai, când totul musai!

„Mă dau jos din mașină și mă scund după vreo piatră până îmi fac curățenie în cap. Sunt la bifurcație, încotro o voi lua? Nu trece nicio mașină, cine să treacă tocmai astăzi de Sfânta Maria? Toată lumea petrece în familie sau în grupuri. Știu, am s-o iau înspre Bala ca să intru și în Rudina. Am avut de aici un coleg cu care am mai păstrat legătura... din când în când... domnule, ce băiat! Seamănă cu Brâncuși, toată lumea a spus-o, numai că era puțin mai scund, îi crescuse o barbă neagră și cârlionțată, avea un păr negru și niște ochi mici, dar de o limpezime și o culoare așa de întunecată, ce n-am pomenit! S-a născut la Rudina, mama lui era văduvă de război, probabil acum este foarte bătrână, Gică se ducea la ea aproape la două săptămâni s-o ajute la munci, mai ales la cosit și la strânsul fânului, iar în vacanțe... și la celelalte. El a avut un talent nemaipomenit, dar și o dorință de a picta, de a prinde toată frumusețea locurilor pe pânză sau pe hârtie de bloc. De două ori a făcut arte plastice, odată la Iași, prima oară, apoi s-a dus după pictorul mentor la București și a mai făcut-o odată. Gică Plăveți, ce om și ce talent, câte biserici a pictat în Gorj și în Mehedinți, ce muzeu de artă populară veche, autentică a făcut la școala unde a fost repartizat ca profesor! Și pe cât a fost de bun pictor și de iubitor de vechi și frumos, pe atât de necăjit i-a dat Domnul să fie! Soția lui, profesoară de rusă și română s-a îmbolnăvit de cancer, a vândut totul din casă, a fost operată de două ori, dar degeaba... s-a stins și i-au rămas doi copii mici pe care să-i crească el! Acum sunt mari, amândoi au terminat arte plastice, băiatul pictează și el biserici. A pictat până și frontispiciul de pe biserică veche din Dușești pe care o văruiseră sătenii. Nu se mai face slujbă de mult acolo, ar trebui să fie declarată monument, e doar o biserică din aceea care nu se mai construiește, cu clopotul în curte urcat pe ștacheți vechi din lemn... Măcar dacă s-ar fi gândit cineva de la Ministerul Culturii că e satul în care s-a născut și a lucrat tatăl lui Arghezi, cojocarul Teodorescu, măcar dacă s-ar fi gândit că de aici a pornit Gheza, țigancă născătoare de poet... Ce dragoste mare între cei doi, un român și-o țigancă, ce or fi avut de luptat cu gura satului care nu tace niciodată... de-asta o fi și plecat spre București cu burta la gură să-și găsească acolo de lucru! Ei, Gică, Gică, a avut cine să-ți hrănească inima de ai putut împreună cu ginerele tău, soțul fiicei tale, asistent la facultatea de arte, să pictezi bisericuța nouă din curtea spitalului vechi din Cărbunești... Ce bijuterie! Am văzut-o și nu mă mai lăsam dus de acolo! Și ce dragoste mare pe Angela, dragoste de o viață, oare de ce nu v-ați căsătorit? Neli, soția ta ar fi înțeles până la urmă, numai copiii tăi n-ar fi înțeles! Așa se întâmplă, copiii sunt geloși pe femeia care ar lua locul mamei lor dispărută... M-am hotărât, o iau înspre Rudina să mai văd o dată casele românești din Mehedinți și Gorj, am auzit că Rudina a fost descoperită până la urmă și se exploatează de acolo marmura verde, serpentinita care pleacă tocmai în India. Se zice că aceasta conține mult cupru pe lângă alte metale, dar când or prinde gustul metalelor rare și a zăcămintului de uraniu? Oare de cine trebuie să ne ferim ca să mai rămână ceva în țară, de străini sau chiar de ai noștri, de vânzătorii de țară? Vai de zilele noastre și ale bătrânilor, dar vai de ale copiilor, ce timpuri urâte am apucat, pe ce mâini am intrat...”

Doc merge încet, conduce cu gândul cenușă, se tânguie ca și când ar sta pe pământul pe care-l plânge! Din mers vede locurile, parcă le fotografiază cu memoria să-i rămână neșterse în suflet. Se întoarce apoi și o ia spre Baia de Aramă, salută bisericuța știută din deal și începe urcușul pe Godeanu. Găsește la Mărășești, pe stânga curbei același chioșc din lemn și tablă, se coboară din mașină și spre el se îndreaptă „patroana”. E închis, doar e sărbătoare, da, este cineva acasă, e cel bătrân, dar nu vinde brânză, că e păcat! Îl vede și bătrânul și se așează pe banca de lângă gardul din piatră, îi face cu mâna să vină la el, că-i va da de pomană pentru moșii lui. Doc îi spune că e doar în vizită la niște prieteni din Tismana, acesta o ține pe-a lui, că a zis vorba mare, a zis că îi dă de pomană, nu-și poate lua vorba înapoi, „patroana” e martoră la discuție și dă ea soluția: deschide magazinul să poată să cumpere Doc câte ceva și să-i dea bătrânului, iar acesta să-i dea brânza, a auzit ea, pe mama lui a chemat-o Maria. Zis și făcut, ca un troc învelit în multă dragoste se face schimbul și Doc mai urcă puțin spre Godeanu să nu-i vadă nimeni nodul din gât și doamne ferește, să nu înceapă să plângă... doar e bărbat, pentru atâta lucru? Pentru atâta lucru! Ce, e de colea?

Își introduce adresa în calculatorul Anei și mai să țipe de fericire. Avea o mulțime de e-mailuri trimise. „Ce o fi fost în capul meu de nu mi-am luat laptopul de acasă? Nu mă așteptam să primesc ceva... dar atâtea? Maaare minune!”

To...doc@ ...Zici că mai stai? Foarte bine, mă bucur pentru tine, mă bucur și pentru mine, am în felul acesta timp destul pentru lucrarea de care ți-am vorbit. Sunt tocmai la R . Rosa canina... măceșul. Medicinală prin fructul roșu uscat, dar și prin floare... Ai mirosit vreo dată floarea măceșului după ce s-a luat roua? Ai văzut minunea minunilor? Nu se insinuează, nu-ți umple nările, este un miros dulce și suav, dar să-ți spun drept, nu mă prăpădesc după el... Prea dulce și prea suav! Mai degrabă un crin... te-amețește! Nu mai stau, că am treabă! La lucru cu mine!

To...doc@ ...N-am stare, te aștept, adevărul e că te-aștept. Și cât mai de grabă. Trebuie să colindăm pădurile, să ne spele frunzele arborilor de praful de-afară. Dar vino odată!

To...doc@ ...Cred că atunci când ți-am trimis ultimul e-mail eram moartă de foame, altfel nu se explică... Dacă ar exista posibilitatea să-l scot din calculator și să-l înghit, să vină iarăși la mine, întâi l-aș face bucăți-bucățele, apoi l-aș topi ca pe hârtia din care se fac măștile perisabile, parcă papier maché se numește! Stai tipule, stai dode cât vrei, nicio problemă! Te las, că sunt supărată pe mine.

To...kagu@ ...Ți-am citit scrisorile, parcă te dai huța pe poiana cu curpenul din marginea pădurii (îmi imaginez și eu, n-am de unde să știu), dar te ții zdravăn, ți-ai încleștat mâinile pe tulpinile ce seamănă cu lianele, bravo ție! Dar știi cum sunt florile acestuia? Sunt ca niște țepi care nu înțeapă, cu marginile întoarse, curbate, dar nu sunt țepi! Sunt doar căutări. Mâine plec înspre casă, trebuie să stau o zi și cu mama, altfel nu mi-aș ierta-o, apoi zbor! Sper să te găsesc prin pădurile de la poalele Tatrei. Vei fi la cules de plante medicinale, precis, dar vrei să faci un efort pentru mine? Caută și culege un fir de Campanulă, de clopoțel, e asemănător aceluia de pe margine de Godeanu, numai că tu vei găsi unul mai costat pe petale. Ce mare florar mă mai dau! Vreau să fac impresie, îți dai seama, nu?

„Ce e cu mine de nu mă pot stăpâni?” Kuga are un tremolo interior. „Parcă aș vrea ca bărbatul acesta să se îndrăgostească de mine și poate ușor s-o facă, sunt tânără, sunt ceva inedit pentru el, dar nu trebuie... nu trebuie să forțez nimic. A!... Că eu sunt neagră și că am pielea așa și pe dincolo, asta e adevărat, dar cum de l-am găsit tocmai pe el? Nuuu, trebuie să mă schimb! Nu trebuie să-i arăt nici feminitatea mea, nici slăbiciunile mele, trebuie să vadă în mine ceva de care să fugă, poate o duritate, poate o doză de superficial, sau poate mai bine ceva patologic, o labilitate, pe care să vrea s-o vindece, să o trateze, doar nu degeaba și-a ales apostolatul tocmai la Negostina... Vin eu, fata fără de țară și fără părinți, vin eu și-i dau peste cap toate strădaniile. Frumos îmi stă!... Am zis!”

Doc luat-o spre Vâlcea. Aproape nu mai vedea locurile ce fugeau înapoi. Era tot cu gândul acasă... „Mama e bătrână, nu mai face față lucrurilor și se încăpățânează, ce nu s-a văzut! Totul prin curte e dichisit, aranjat, numai oftatul noaptea din camera alăturată îmi spune cât de tare o doare spatele și ce greu duce toate poverile. Nu se plânge... cum să-i ajungă pensia după tata? Ce va face, s-o chem la mine, am mai încercat, nu vine. Să renunțe la o parte din treburi? N-o face, nu vrea, sunt toate crezul ei, va trebui să-i găsesc pe cineva din sat s-o ajute. Dar ce-o fi cu isprăvile pe care mi le-a povestit despre lumea satului ? Înseamnă că peste tot e la fel... Și eu care credeam... Credeam, speram nu credeam, doar nu mai sunt un copil! De unde atâta vrajbă? Și biserica din deal spartă de hoți... bătrânii din capătul satului bătuti și furați de tâlhari... parcă-s povești de groază...”

Privește locurile pe lângă care trece. În apropiere de Sibiu, după firma Grewe parcă-s schimbate lucrurile. Treptat, pe marginea șoselei se aliniază clădiri industriale noi, zgomotul și peisajul se schimbă, clădirile cresc odată cu apropierea de oraș. Pătrunde cu greu și se înscrie în dreapta spre o parcare. Intră în Piața Sfatului și nu poate să nu admire reconstrucția clădirilor vechi, aerul occidental al orașului. Gândește

acum la Forumul german și la primarul sas al orașului. S-a făcut treabă bună aici... Se așează afară pe un fotoliu la una din cafenelele din piață. Cafeaua pe grabă, împreună cu două ișlere și-o apă tonică. O altă lume! Citește afișierul teatrului din pasajul subsol din centru... „Cu participarea...” Ada Milea surclasează prin versuri și cântec. A auzit de ea, i-a văzut și o emisiune la televizor. Trece Podul Minciunilor, Casa Luxemburg. Parcă se schimbă ceva, dar prea încet... E ca și când binele și răul sunt la concurență pe țară, numai că răul domină binele. Aici, în aceste locuri, e pe dos. Să fie așa de mare contribuția Forumului sau oamenii de aici sunt mai gospodari? Se ridică și pleacă spre mașină. Nu știe încotro să o ia. Să parcurgă autostrada până la Nădlag sau să o ia pe sate până-n Arad? Vrea să vadă cât mai mult, să se lămurească. Are noroc, un cetățean îi face semn să oprească. Îl ia în mașină... Măcar mai are cu cine vorbi! Întrebări, răspunsuri, mai trece vremea...

- Apoi, dragă domnule, nu toate merg bine în țara asta, nu totul merge rău... Unele locuri parcă rămân pe loc, altele, puține, o iau înainte, iar multe sunt ca ruinele după bombardament... Sânt de pe lângă Făgăraș, mă duc la nișe rude, la noi, tinerii mai toți sunt plecați la muncă-n Germania, i-au tras sașii într-acolo, iar cei care au trimis bani au investit pe unde știu că vin turiștii. Să vedeți ce vile sunt pe lângă mănăstirea Sâmbăta... Intrând din șoseaua principală pe drumul de țară, n-ai să vezi decât colibe de țigani și câteva de oameni săraci, sărmanii se cunosc de departe. Te apropii de valea Sâmbetei, încep să apară vilele, întâi una câte una, la urmă, puhoi... De Sfânta Maria Mare e hramul mănăstirii și vin aici din toată țara, vin și din străinătate, românul comerciant se așează cu taraba lângă mănăstire și se vând toate nimicurile. Da' și-n restul anului, vine lumea pentru aer, pentru slujbe, unii mai credincioși caută spiritul bun al lui Arsenie Boca și iată cum pică banul! De când a murit Prea Sfințitul Teofil Pârâian, că venea lumea și la predicile lui, au scos călugării iar la înaintare pe Arsenie Boca, până acum trei ani, sfințiiile nici nu-ți răspundeau dacă întrebai de el, au făcut alt paneric, sunt acum scoase toate cărțile lui, mai ies și cu icoanele pictate de ei, că e mănăstire școlită, merge!... Merge chiar bine! Și s-au mai schimbat multe, fie în locurile cu hoții, fie cu...

- Cu hoții, cum adică? Nu pricep unde bateți.

- Păi cu hoții de se desprinseră din întreprinderile mari, cei cu firme căpușe, cum spune Marcel, fiul meu cel mare, cei ce și-au făcut firme mici pe seama materiei prime de la întreprinderea mare, cu aparatură tot de acolo. Și-au cumpărat apoi acțiuni la a mare, ea a fost salvată, i s-au șters datoriile, gaura creștea mereu prin aprovizionarea hoților, de nu știu câte ori au acoperit-o guvernele care au fost, dar acu nu se mai poate... Se închid cele mari pe rând. Ei, hoții, au deschis altele mai mici pe numele rudelor, s-au aranjat licitațiile, nu mai știai care-i finul și care-i nașul, până ce s-au umplut de bani. Muncitorii, pe drumuri... Făcură o nouă constituție, cea veche, a lui Antonie Iorgovan, nu era proastă, era deșteaptă, că nu dădea voie investitorilor să-și cumpere pământ românesc, deci vrei, nu vrei, trebuiau să fie firme mixte, dar pe pământ românesc, chiar de venea cu mălaiul investitorul de-afară, dar i-au pus fuga capul pe buștean și să mă ierte Dumnezeu, dar cred că la fel s-a-ntâmpat și cu Dijmărescu, erau prieteni și lucrau împreună... Deșteptii, lupii tineri, cum spune tot Marcel, nu s-au înscris în nici un partid politic, la o adică de ce să scape mălaiul de le cade guvernul, dar au cotizat la alegeri pentru toate partidele... în mod egal, frățește, cum s-ar spune, frați întru dracu... S-a furat de s-a stins țara asta! Ce-au mai furat băncile, cât țiganii și câți au dat pe nimic ceea ce trebuia să rămână monopol de stat, asta a mai rămas! Dar, nu zic, mai sunt și unii de au pus umărul, nu i-a avut nimeni la mână cu nimic, le-a mers capul și-au intrat exact pe drumul îngust, care oricum trebuia făcut, că excepția întărește regula, dar mai întâi să ajungi la excepție... Și-au ajuns, dar au muncit, vai de mama lor, ar trebui aștia de-acum să-i pupe și-n fund, că au ce arăta cu degetul, adică se poate!!! Vezi mata, de-aș putea, m-aș muta la Noșlac, lângă Alba, vreau să zic, au acolo un primar... unu Silviu Vințeler, a aderat la o asociație, ca o întovărire de pe vremuri, un G.A.L., mai multe sate de pe lângă un oraș, să aibă unde să desfacă marfa aproape, a modernizat satul, a construit un metoc al mănăstirii Oașa, lumea s-a mai cumișit întru Domnul și încet, încet, formând GAL-ul și accesând fondurile europene, o fabricuță de lactate, una de nu-ș' ce, s-a mișcat... se vede, se aude, se citește, dar vezi mata? Nu pot toți s-o facă... Crezi că fondurile nu se absorb din lipsa proiectelor? S-o creadă mutu! Nu se absorb că nu au de unde să vină atâția bani, Europa e cam pe butuci, cu mici excepții, aici e schepsisul! Sforăria naibii, dar trebuie doar să te uiți atent și să prinzi șpilul... Și mai e unu, un primar din Negrești – Oaș, unu Nicolae Bura, știi ce-a făcut asta? A tras un târg pe-un izlaz, tot de Sfânta Maria, un târg anual de vin din toate țările cu vechituri, cu lucruri

noi, cu alămuri, muzici pe trei zile, țigani cu boarfe, mai nou fel de fel de expoziții ale copiilor, ale meșterilor populari, toate cu vânzare, dar fiecare-și plătește taxa, impozitul și locul și pică banii în primărie... Se mai descurcă unii, dar cu muncă, trudă, nu glumă, c-apoi știi domnu' cum e românul... ar tot sta și ar tot lua, meteahnă din neam, n-ai ce face!

- Vă văd om socotit, aveți multă dreptate! Numai că nici furatul, nu este atât de ușor.

- Păi nu-i domnule, și aceștia nu sunt singurii hoți... Primii, principalii așa zice, sunt cei ce-au cunoscut bine piața externă.

- Se știe, și-au păstrat piața prin firmele lor, și-au deschis firme, erau contracte în derulare, și le-au însușit!

- Și mai sunt domnule, acei ce la căderea lui Ceaușescu aveau deja banii ca să-și deschidă firme.

- Dar s-a dovedit că acele firme, deschise cu bani deja auți, au mers normal, adică au avut o creștere normală, vă dau ca exemplu firma Apple Computer România, primul contract IT cu Macintosh. Unele firme au mers conform legilor concurenței, unele au progresat, s-au întins, altele s-au stins, au dat faliment. Nu de aici vine răul, că este un rău instalat și de neîndepărtat. Nu numai că acum suntem faliți, dar și cercetarea, arta, toate sunt în regres, iar religia, biserica, tocmai aceea care trebuia să fie în frunte, tocmai îndreptarul nostru creștin, dacă nu studiezi îndeaproape fenomenul, ai zice că este în plină revigorare spirituală, s-au deschis noi mănăstiri, bisericile sunt pline, de zilele sfinților se fac pelerinaje, însă nu este așa... nicicând nu a existat o asemenea fățarnicie, mirenii se îndepărtează de la dreapta credință, ca și parte din preoți. Se mută din nou vectorul, săgeata pe ban, pe capital, pe creșterea averilor mănăstirești, ca în vremea lui Kogălniceanu, dar cel mai mult s-a pervertit parte din preoți... Nicăieri nu este ca la noi...

- Greșeala s-a făcut, dragă domnule, de la început și când pornești cu stângul, nu e speranță de îndreptare... nu toate lucrurile se dreg din mers! Atunci, la revoluție, nimeni nu a strigat din primul foc „jos comunismul!” Toată lumea, puhoiul care s-a îndreptat spre balcon, tot strigătul de jale transformat în strigăt de luptă, nu era împotriva comunismului, ci împotriva lui Ceaușescu. Prea strânsese cureaua, prea semănăm cu masa de manevră a coreenilor, prea multe femei își găsiseră sfârșitul din cauza decretului cu avorturile, prea se mințea și se umflau cifrele raportate! S-a ales noul președinte, acesta și-a început discursul cu „stimați tovarăși”, nu cetățeni, ca la alte revoluții, nu domni, nu cutare... Apoi s-a dezmeticit lumea și toți și-au spus, dacă tot e, apoi să fie! Și s-a făcut cotitura din piața revoluției, iar președintele, cel care s-a autonumit, a trebuit să facă virajul, crezând că din mers, va învăța lecția capitalismului... Numai că n-a fost așa, nimeni nu avea experiența trecerii de la societatea care era, struțo-cămila socialist comunistă la capitalism... Toți președinții au greșit, și știți unde? Din dorința de a rămâne pe locul căpătat, au închis ochii la hoții de lângă ei... Crezi că au făcut ei averi? Nici vorbă, nici unul, dar au avut niște orgolii, o fudulia naibii românească, ce nu i-a lăsat să dea înapoi, să ridice din umeri a „nu mă pricep”... Faptul că toți au închis ochii la furturile țării, îi condamnă! Faptul că și-au umflat mărgelile curcanului și au învățat mersul cu nasul pe sus, mersul de președinte, îi condamnă! Că nu există pe lumea asta un mai mare păcat decât acela de a te crede tu, cel mai sus... Adevăr e... sunt oameni și oameni, unii mai buni, unii mai răi, unii mai învățați, unii mai înțelepți, alții mai grei de cap, mai leneși, dar dacă nu ai în tine umilința că ești creatura Domnului și întâi om, apoi restul, degeaba! Și țineți minte de la mine... oricât ai învăța prin faptele tale pe mândru să devină modest, tot nu reușești! Orice ai face! Și au mai greșit undeva, nu s-au înconjurat de cine trebuie. Acolo, lângă cel din frunte trebuie să stea neapărat o echipă școlită, prezentă în politica lumii și un as în sectorul său... la noi primul și-a ales artiști dizidenți, drezine sărite demult de pe șinele înguste, iar ultimul după cantitatea de șmecherie... Cu făcutul cu ochiul nu ajungi nicăieri, iar ca să ajungi, cele trei puteri din fruntea statului trebuie să-și intre în drepturi. Să simtă românul că e apărat, ca să prindă curaj și să meargă pe propriile-și picioare... ca un copil mic ce acum învață primii pași, om mai vedea ce se mai întâmplă. Dar să se și teamă, că doar nu e sat fără câini, la noi nu merg puterile statului, azi se zice una, mâine alta și uite așa ajungem la șueta politică, la zeflemeaua cu pancarda și rima... Huo! Cui huo? Cui s-o nimeri!

- Dar țara asta, unde credeți că merge, spre ce se îndreaptă? Găsiți vreo ieșire? Eu, să fiu sincer, nu am găsit, nici ieșirea, nici stagnarea unei stări de fapt...

- Vedeți dumneavoastră, grea întrebare, dar eu de când am rămas singur m-am tot gândit... am avut și vreme... Le-am lăsat copiilor tot ce nu mai puteam duce, m-am restrâns și mai umblu. Dar nu atât cât să n-am ce mânca atunci când mă-ntorc. Mă mai duc prin mânăstiri, mai stau la o slujbă, dar o să ziceți despre mine, la urmă, că nu-s bun creștin. Pentru că eu dacă mă duc două seri la rând la vecernie undeva, apoi a treia, nu mă mai duc... Și asta pentru că am și eu o vârstă și dacă m-aș duce și a treia oară, apoi m-aș simți mai aproape de tărâmul celălalt decât de acesta... De-asta, a treia zi mă duc să văd codrul, e tot o cinstitie, că și codrul, tot de la Dumnezeu vine... Țara asta e și ea a Domnului, dar Domnul a dat, nu te-a luat de mână să te și ducă exact acolo unde e laptele și mierea. Doar de-aia ești om, să gândești și să faci și tu! Domnul a dat tot... Omul și-a luat cu acte tot... Toate posesiile, după mine, sunt ilegale... Mai ales că nevenind nimeni înapoi de pe acel tărâm să ne spună cum se pedepsește luarea, oamenii s-au întins... Și au luat mai întâi cei care au fost mai apucători și au avut mai puțină simțire... Și acum suntem faliți. Nu-i glumă, faliți, faliți! Istoria se repetă, mereu se repetă, și pe vremuri am fost niște săraci, niște iobagi, și acum suntem... Și pe vremuri stăpâneau unii cât pentru șapte sate și nu ți-ar fi dat pe degeaba o bucată de pâine, și acum... numai că stăpânii nu seamănă toți între ei... cum nu seamănă nici buruiana, nici leguma. Pe atunci erau mai umblați, mai spălați, acum sunt mai neamuri proaste, mai fără rușine. Dar nu vor rămâne așa, mai umblă și ei, se mai spală și ajung tot acolo! Că avem peste capul țării ăsteia un blestem, care e și-n zicală: în pomul sterp, nu dai cu pietre... adică nu ai de ce da... dai numai în cel care are roade, să pice ceva sau doar să-l lovești, așa, de dragul loviturii... vezi mata, atunci când zicala se va schimba și când se va spune că în pomul încărcat nu ai voie să dai cu piatra, atunci se va schimba și românul... Adică nu înseamnă asta că ar trebui să fie o tăbliță pe care să scrie „interzis”, ci el să simtă, românul să simtă în cine dă și cu ce dă. Că sunt unii în care nu trebuie să te lase conștiința să dai! Trebuie doar să-ți scoți pălăria! La noi, cum se ridică unul mai cu judecată, cum îl trag ceilalți de craci în jos, dau cu el de pământ, de nu se mai ridică săracul... Mai ales dacă e cu carte mai multă, sau mai în vârstă... nimeni nu judecă pe nimeni, decât cu patimă... cu patimă rea, cu sânge în ochi. Ori noi suntem faliți, oricum am da-o, nu ne mai dă nimeni înapoi ce s-a dat, ce s-a furat, ce s-a vândut pe nimic. Păi ai văzut dumneata pe cineva să lase din mână ce a posedat ani întregi? Nici n-ai să vezi!... Eu spun că nu ne-a mai rămas decât o cale... să învățăm să gospodărim ce avem, iar cei care nu mai au nimic, ceilalți, rudele, să-i primească fără răsplată și să se ajute între ei... că un pom, o găină și o legumă învață repede oricine să crească și uite așa să trăiască... Vă spun eu, nu unde trăiești contează, ci cu cine... Că de-aia suntem oameni, să ne putem baza unii pe alții, să avem cu cine discuta și mângâia... că totul în lumea asta ar trebui să fie numai iubire. Să-l iubești pe Dumnezeu și nu te îndoiești nici o secundă de el, să îți iubești femeia de lângă tine, copiii, vecinii, prietenii și nu uiți de păsările cerului și de flori...

- Adică mergi pe falanster mata, pe cel familial, ca în Comuna Primitivă, nu pe al lui Fourier.

- Nu-l cunosc pe domnul, n-am auzit. Dar unde mergeți, c-am tot vorbit, de vă doare capu', pe mine gura, și nici nu v-am întrebat, nu vă fie cu supărare, că de când mi-a murit baba, i-am luat eu locul, că până atunci,... eram mut!... Ziceți! Că iar se prăvale...

- Doar până-n Polonia. Dar spune-mi omule, te-ai mai însura?

- Să mă-nsor? La vârsta mea? Grea, iar grea întrebare, dar am să vă răspund întâi tot prin una. Îi place cuiva singurătatea? Credeți dumneavoastră că există ceva mai greu de dus decât viața singur? Numai că la mine alta-i problema, nu sunt dezlegat încă de baba mea... sau poate nu m-am dezlegat eu de ea, nu se știe, doar că mă bântuie noaptea, mă bântuie ziua, cum dau de un lucru nou, uit că nu-i cu mine și mă bucur ca un copil, îmi zic,... mă duc repede să afle și baba, apoi îmi amintesc și mă apucă așa o jale... Dar nu toată vremea, mă mai și apăr, și eu ca omul, îi tot găsesc cusururi, că era prea vorbăreată, că era mai iute decât mine, că ținea minte tot și-mi scotea pe nas ce eu uitasem de mult, dar ne iubeam. Dar dac-ar fi să mă dezleg de ea de la sine și dacă aș găsi pe cineva care să-mi semene și să simtă la fel ca mine, vă spun drept că aș face-o. Doar nu de femei ducem lipsa, că vorba aceea, lac să fie, dar depinde de broască, dacă seamănă și se potrivește cu broscoiul. Că nu există învățătură pentru asta! Când e să vină, o simți de departe, inima, care e de la Dumnezeu, se îndreaptă spre ea, știi dacă ți se potrivește sau nu, știi dacă îți face frecția pe spinare cum trebuie și cu dragoste. Așa, numai ca să te afli-n treabă, e ușor, dar nu e cinstit, nu este de la Domnul... mai văd și eu bărbați, li se roșesc măregelele de la gât ca la curcani când văd vreo fată, vreo nevastă nurlie, fac piruete, își dau importanță, dar asta nu e treabă serioasă, e curvășărie. E flirt, cum spuneți dumneavoastră la

oraș... Și la femei e la fel... Câte una merge tot foindu-și fustele, tot dând ochii peste cap, îți dai seama imediat... are în ea stofă de curvă și așa moare! Nu contează cui, dar să placă... Dar când e să vină iubirea a mare, atunci face, își mișcă fustele, te frământă ca pe aluat, îți iei câmpii mâncând jar, iar sfredelul privirii ei îl simți și de la sute de kilometri, dar știi, simți că o face doar pentru tine și tu pentru ea... dar sunt rare, tot mai rare uniri adevărate. Așa că, dragă domnule, povestea cu iubirea și potrivirea nu e lucru de joacă, e legătură ce n-o poate desface decât Domnul, că de la el vine, și de-o veni din nou și la mine, nu mă dau la o parte, mă îndrept spre ea, picioarele să mă țină, și inima, că de rest nu ne-om plânge, fiecare vârstă aduce câte ceva nou, leagă sufletește și trupește, că suflet fără trup în iubire nu există decât în poveștile de adormit copiii, ele sunt legate tot într-un spirit, ca omul de Domnul... Polonia? Așa va să zică? Păi la ce, cu ce treabă pe-acolo?

- Asta nu știu nici eu ...

XIV

Continuarea drumul în tăcere... Doc era-ngândurat. Nici nu și-a dat seama când a rămas singur în mașină..... Cum să mă dau jos din mașină, cum s-o privesc? Ce întrebare! O privesc prietenește, deschis, ce, e ceva de ascuns sau de discutat aici? Ba uite că e! De n-ar fi, nu mi-aș mai pune întrebări, ce naiba, parcă-s copil!... Dar trebuie să mă port nu ca adult, ci ca înțelept... Parcă am mai vorbit... nu trebuie să vadă nimic, să simtă nimic, o dăm tot pe prietenie, că e păcat... prea tânără pentru mine, adică nu că aș fi eu bătrân, dar prea am trecut prin multe, nici n-am ce să-i aduc bun, adică vin cu răul, cu disperarea mea de ea, de mamă, de țară, chiar de mine, și e păcat! Ea trebuie să-și trăiască viața fără nori, fără complicații, cu cineva curat, ca și ea, un tânăr, da, un tânăr cuminte... ce-a făcut atunci în Poiana Stampei cu îndrumătorul acela, cum l-o mai fi chemând, a fost o experiență curajoasă, da, foarte curajoasă. Să intre ea în pielea Natașei, când cu violul din zăvoi,... a vrut să simtă și să spargă tabuuri. Deci n-o trecem la experiențe... ea n-a avut experiențe și dacă vin eu acum cu angoasele mele, se poate să se spună că intră în ele, sau că se împovărează, nu, și nu și nu!

Podelele scârțâiau sub tălpile Kugăi. Făcuse o mie de drumuri... praf, praf, praf, jos cu el în fiecare zi! Dar parcă nu-i nici urmă de praf... Și dacă e? Cumpărături, cumpărături, cumpărături, trebuie, îmi trebuie o mie de lucruri pentru câteva feluri de mâncare... și o carte de bucate... Una de bucătărie internațională nu s-o găsi? Dar la ce-mi trebuie? Vreau să fac acum pe experta, când de fapt nu sunt? Merg ca în transă, parcă aș fi îndrăgostită, dar poate sunt... mă port de parcă sunt... mă uit într-una la ceas, mi se tot pare că aud frână de roți chiar la mine la ușă, asta-i acum! Stai cuminte puțin pe scaun!... Nu trebuie să fiu îndrăgostită și dacă sunt, nu trebuie să se vadă, doar am mai discutat cu mine treaba asta, el are nevoie de o femeie caldă, așezată, o sfântă, iar eu sunt o zănatecă, o nebună, nu, categoric, nu. Trebuie să o dau pe prietenie, e comod, e sincer, doar sunt prietena lui, nu? Nu tu feluri de mâncare, nu tu lumină prea difuză, afară! Trebuie să stăm cât mai mult pe afară! Ne plimbăm, mâncăm la restaurant, nicio clipă de intimitate care să-i dea de gândit, nimic, doar să mă bucur de venirea lui, atât, doamne, Sfinte Anton, fii aici lângă mine și nu mă lăsa... tragemă de mânecă dacă sunt prea năvalnică, dar parcă se aude ceva... E cineva la ușă, vai de mine, mi s-au și înroșit obraji!!! Ce să mă fac? Repede, un strop de apă și vin, adică mă duc, trebuie să mă duc să deschid!...

Doc stătea în ușă neîndrăznind să sune. Se deschide ușa, așa din senin... Două trepte, un prag, doi oameni, un bărbat și-o femeie, nu-și dau binețe, nu zâmbesc, nu sunt triști, sunt ca de piatră, unul, nici nu știm care, împinge ușa la perete, doi oameni intră, ușa se închide după ei, un clic, sunt jos, în camera de zi, stau în picioare, la rădăcina părului fiecare simte o linie mică-mică de sudoare, simt rece pe șira spinării, nu știm care a luat mâna, nu, mâinile celuilalt, sunt patru palme strânse puternic față în față, sunt două perechi, se cunosc, se ating și iar se strâng, și se mângâie, unul pune capul pe pieptul celuilalt, nu știm care pe al cui, dar două capete se odihnesc pe două clavicule, câte una de fiecare, se fac pași ca de dans, nu știm cine conduce dansul, dar patru picioare, împletite ca într-un vechi tango înaintează spre mijlocul camerei, apoi se îndreaptă spre colțarul larg, de discuții, parcă se face mai întuneric în jurul măsuței din față, umbrele de pe

pereti, umbrele bradului din fața ferestrei au înlemnit, nu se mai aude niciun foșnet de-afară, dar ce Dumnezeu, unde-s mașinile trecătoare, unde-i frâna de motor la schimbarea vitezei în dreptul pantei? Să ne apropiem sau să ne depărtăm de cei doi, nu știm ce să facem, că dintr-acolo nu vine decât repetat la infinit – tu, tu, tu, tu... să ne depărtăm și, pe furiș, să mergem afară undeva, la culcare...

Kuga simte că e dimineață devreme, e răcoare, ține încă ochii închiși, își amintește... își trece degetele pe husa pilotei, ce-i asta? Doar eu nu mă acopăr niciodată, își bagă mâna înăuntru, sub pilotă, e goală... e goală pușcă! Își amintește, dar nu tot! De exemplu, de ce e goală, unde-i tricoul ei de bumbac și pantalonii cei scurți ce-i pregătise doar ea pentru culcare în camera ei, cu două seri înainte, știe acum, nu-și mai pune întrebări, că-i interiorul plin de respirația de alături, e ritmică și e a ei, știe că e a lui, dar acum e a ei, un val cald de duioșie îi urcă năvalnic spre gene, îi vine să plângă, nu trebuie să facă nicio mișcare, doar el vine de departe, vine de la drum lung, stă nemișcată, nici ochii nu și-i deschide, aude un foșnet slab ca o clipire trecând pe lângă urechile ei, deschide ochii, își scoate mâna de sub pilotă și o pune ușor pe spatele gol al celui ce stă lângă ea dezvelit până la brâu, el stă pe burtă, ea-și lasă palma ușor în șanțul coloanei lui vertebrale, încet cum cade o frunză ruptă din pețiol care se îndreaptă spre pământ atunci când nu se simte de nicăieri vreun curent de aer, își trece palma de la mijlocul lui, tot pe coloană, urcă toată șira spinării până ce simte primele lui fire de păr tăiate scurt de pe ceafă, îi mângâie umerii, centimetru cu centimetru, apoi spatele, la fel, centimetru cu centimetru, până în gât îi urcă un val de sânge de nestăvilat, ar sări acum jos și ar striga, s-ar băga între trompetele și saxofoanele lui Baron Cohen din Dreidel și ar cânta s-o audă și cerul... „știam eu de atunci că va fi altfel, da, da, e ca și când acum lângă mine s-au coborât de sus corurile de îngeri!...” Nu-i este foame, nu-i este sete, l-a găsit, l-a găsit pe acela!

Doc se trezise înaintea ei, i-a simțit trezirea din ritmul respirației, o clipă ea ș-a oprit-o, apoi și-a reluat-o, o pauză, probabil de coborâre din vis spre prezent, n-a făcut nicio mișcare, i-a simțit palma pe coloana-i cum urcă, i-a simțit mângâierea de pe umeri, de pe spate, s-a simțit atunci așa cum nu se simțise niciodată, era un erou, era un bărbat întreg, putea să schimbe de dorea, ce voia! Și orânduiri, și cursuri de ape, putea ca să zboare, putea să-și pună umărul la orice cărat de poveri, doar era bărbat, avea responsabilități pentru ea, pentru mamă și pentru tot neamu' românesc, iar femeia de lângă el, nu, nu este o fetiță, nu este o adolescentă zănatică de care trebuie să aibă grijă, femeia aceasta are în ea toate femeile lumii, are ieslea și ține pruncul în brațe și mai are dulceața, palma care să te mângâie, buzele care să-ți dea de băut când ți-e sete și misterele lumii toate, ea este coasta lui pe care n-a simțit-o lipsă, dar acum știe cum este cu ea, cât e de întreg și de sprinten, s-ar ridica și-ar intra între trompetele și saxofoanele lui Baron Cohen, s-ar da peste cap ca-n Dreidel strigându-și bucuria. Ce miracol, ce minune dumnezeiască s-a întâmplat atunci la Negostina, ce înger a făcut-o puțin să se piardă sub soarele năprasnic al amiezii, ce înger a fost acela de l-a plimbat pe el tocmai în fața ferestrei și tocmai atunci, ca s-o vadă în praful uliței tocmai pe ea, cu buzele-i cărnoase, uscate de sete...

În prima zi s-au făcut numai drumuri dintre cameră și bucătărie, erau tăvi peste tot pe jos, erau țigările neterminate ale Kugăi stinse pe farfurii, și atunci, o singură zi, la infinit, s-au simțit. Bucată cu bucată și fir cu fir... fără nicio opreliște, fără nici un dram de pudoare, ea cu vineții din jurul buzelor vinete, ca orice femeie născută-n Uganda, el cu fiecare fir de păr alb apărut în gropile de ipocrizie din România.

A doua zi au mers după provizii, aveau amândoi o foame de lup și turcește, pe pat, s-au uitat la poze, apoi la lucrările ei, la maculatorul cu notițele Natașei, au dansat, l-au văzut în calculator pe Nureiev în După amiaza unui faun, l-au ascultat pe Deboussi, dar au rămas toată seara pe Quel Dommage cu Jay-Jay Johansen, erau plăcut obosiți, iar Jay-Jay, în surdină, parcă fredona doar pentru ei.

A treia, au luat la picior pădurea, au văzut locul accidentului din șosea și au pus lângă el două crenguțe de brad. În mijlocul pădurii Kuga a scos un strigăt asemănător boncânitului cerbilor, era un strigăt de ajungere-n vârf, de chemare pe țancul în care nu are loc decât o persoană, sau două într-una, se simțea pe ea ca mustul zăpezii topite din aprilie urcând printre ramuri, dând năvală, pe el ca pe copia ei fidelă și simțea iarăși pădurea... căci de atunci, de la accident, pădurea era o prezentă, un martor la nenorocire, dar nu mai intrase în Kuga. Acum erau una... Între ea și perechea ce se plimba nu existau diferențe, rugi opritori, rădăcini ieșite din stratul de mușchi ce trebuiau ocolite, ei doi erau însăși natura, reînvierea și Duhul Sfânt coborât printre raze, printre crengi și plete încurcate de îndrăgostiți. Nu au plecat nicăieri, nicăieri prea

departe, aveau în față de stabilit atâtea lucruri, parcă timpul intrase atunci la întrecere cu el însuși, aveau în față lor ca pe planșeta proiectantului din construcții toți indicii de care trebuiau să țină seama pentru viitor, și-au decis... Ea trebuia să-și continue studiile la Cracovia, nici mai mult, nici mai puțin timp decât era prevăzut, el să facă demersurile să se poată muta acasă, mama lui avea grabnic nevoie de ajutor, iar toți trei, de stabilitate. Trebuia să refacă toată casa, trebuia ca în curte un corp de casă să-i fie aranjat bătrânei, nu este bine ca tinerii, nu-i așa, să fie toată ziua nas în nas cu părinții în vârstă... Kuga era fericită să se întoarcă în țara Natașei, era doar printre altele, țara ei de naștere! Știau amândoi și ce păraseau și la ce se înhămau, își vor păstra locuința din Zacobane pentru verile sau iernile când vor merge în vacanță, iar în rest, în restul lung al zilelor, când între ei distanțele de sute de kilometri le vor aduce trăiri paroxistice sau disperări înecate-n tăceri, calculatoarele să le fie oglinda celuilalt, vocile și gândurile lor, ce din când în când, trebuiau să se facă auzite, șoptite, să nu cadă nici unul, nici celălalt, în cenușiul dintre noapte și zi... Și erau plini de speranță, Kuga ieșise din vremea nevăstuicilor, nu se temea de privirile rele dintre ulucile gardului ca Natașa, știa că ele două se asemănaseră mult, că rămăseseră ca două crengi verzi de brad de pe Zacobane, una mică, de parcă fusese crescută la umbră, după ce toată viața căutase și dăruise lumină, și alta subțire, longilină, cu pielea de ciocolată, crescută la soare, ținută și adusă prin iubire, în soare.

2011 - 2012